Maahanmuuttovastainen Suomi torjuu parhaita maahanmuuttajiaan: kotimaisilla kielillämme opiskelevia kansainvälisiä lukiolaisia

Faktoja EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevista lukiolaisista

- **Ihailevat suomalaista koulutusjärjestelmää sekä suomalaista yhteiskuntaa ja elämänmuotoa**
- **Koulutuskulttuurien ero Suomen eduksi**: esim. Vietnamissa vaihtoehdotonta ja pakkotahtista
- **Opiskelevat suomen tai ruotsin kielen ennen Suomeen tuloaan**
- **Vanhemmat maksavat aivan kaikki kulut lastensa lukio-opiskelusta Suomessa**
- **Sijoittuvat Suomen pieniin kuntiin,** joissa edullista majoitusta ja vapaita lukio-opiskelupaikkoja
- **Yli 85 % aikoo jatkaa opintojaan Suomessa lukion jälkeen**
- **yli 70 % ilmoittaa jäävänsä lopulta töihin Suomeen**
- **Suomen hallitus vetää lukioiden valtionosuudetkin pois näiltä tulevilta veronmaksajiltaan**
- **Kv-lukiolaiset turvaavat välillisesti myös paikkakunnan perusopetuksen tason ja jatkuvuuden**
- **Mukautuvat yhteiskuntaamme ja tukevat tavoitetta nostaa korkeakoulutettujen osuus 50 %:iin**
- **Täydentävät Suomen kaupan ja kulttuurin kielipalettia**: vietnamia, burmaa, kiinaa, farsia jne
- Vanhemmat eivät muuta lastensa perässä Suomeen
- Eurooppa-lainsäädäntöä uhmaten ja muista Euroopan maista poiketen Suomen hallitus on asettanut 1.8.2026 lähtien EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta saapuville lukiolaisille lukuvuosimaksut

”Hallituksen huonoin päätös”

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLAn toimitusjohtaja **Aki Kangasharju**:

Lukuvuosimaksut EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille lukiolaisille on hallituksen huonoin päätös. ”Tänne olisi tulossa Kaakkois-Aasiasta ihmisiä, jotka opiskelisivat suomen kielellä. Ja kun he ovat opintonsa lukiossa tai ammattikoulussa tehneet, he todennäköisesti jäisivät jatkotutkintoihin ja töihin tänne. Kun he ovat investoineet tämmöiseen omituiseen kieleen ja sietäneet omituista ilmastoa jo pitkän aikaa”.

Kangasharjun mielestä lukukausimaksuja ei pitäisi asettaa tällaiselle opiskelijaryhmälle. Hänen mukaansa esimerkiksi Saksassa ei haluta toimia näin.

”**Jos lukukausimaksut tulevat, niin he mieluummin opiskelevat lukion tai muun vastaavan koulutuksen englannin kielellä ja heitä ei enää sen jälkeen tänne saada. Että tänne vaan kaikki suomen kielellä lukemaan, tervetuloa!**”

Aki Kangasharju

Valtakunnallinen kyselytutkimus EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta Suomeen saapuneista lukiolaisista, julkistettu 31.10.2025

Suomen Lähilukioyhdistys ry 31.10.2025
www.tinyurl.com/lukiotkansainvalistyvat

Aiotko jatkaa lukion jälkeen opiskelua Suomessa?

Kun valmistut lopulta ammattiin, ajatteletko jääväsi Suomeen töihin?

(nämä graafit isommassa koossa sivulla XV)

Valtakunnallinen kyselytutkimus EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta Suomeen saapuneista lukiolaisista

Taustaa. Suomeen on jo vuosikymmeniä tullut nuoria EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tarkoituksella käydä lukio kotimaisilla kielillämme. Lukioiden opiskelijarekrytointi laajeni 2020-luvun alussa Kaakkois-Aasiaan.

Nämä nuoret **opiskelevat suomen tai ruotsin kielen ennen saapumistaan Suomeen**. He sijoittuvat pääosin ”muuttotappioalueille” **Suomen Lähilukioyhdistys ry:n jäsenlukioihin**. vuonna 1997 perustetulla Lähilukioyhdistyksellä on 183 jäsenlukiota. Kansainvälisiä lukiolaisia on Suomessa syksyllä 2025 noin 600.

Lukiolaisten tulon Kaakkois-Aasiasta käynnistyttyä Lähilukioyhdistys ehdotti yliopistoille ja tutkimuslaitoksille tutkimusta näistä nuorista. Ehdotus ei saanut kannatusta. Suomen hallituksen ehdotettua kv-lukiolaisille lukuvuosimaksuja pienten lukioiden verkostossa käynnistettiin lokakuussa 2025 kiireellä oma kyselyhanke.

Tämän lajissaan tiettävästi ensimmäisen tutkimuksen kysymyspohjat laati Rautalammin lukion rehtori Mari Pirkkala, joka vastausajan 28.10.2025 päätyttyä myös analysoi tulokset. Kysymysten asetteluun osallistui Lähilukioyhdistyksen verkosto. Kyselylomakkeen laati Merikarvian lukion rehtori Marja Kallio.

Tutkimuskysymyksiä. Tutkimuksella etsittiin vastauksia ainakin seuraaviin kysymyksiin:

1. Missä määrin kv-lukiolaiset jäävät Suomeen opintojensa jälkeen? Sivun yläosan grafiikan mukaan valtaosa ilmoittaa jäävänsä Suomeen opiskelemaan ja töihin. Suomen kieli sitoo Suomeen. Graafit ovat selvä vastaus opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) kesän 2025 lausuntopyynnön johdattelevaan kohtaan ”Etukäteen ei ole mahdollista ennustaa, jäävätkö opiskelijat Suomeen suorittamaan korkeakouluopintoja. Etukäteen ei myöskään ole mahdollista ennakoida, työllistyvätkö opiskelijat mahdollisten korkeakouluopintojen jälkeen Suomeen”.

2. Millä eri tavoilla voitaisin kunnissa ja lukioissa edesauttaa kansainvälisten lukiolaisten hyvinvointia sekä edistymistä opinnoissa? Kuten huomataan, kyselyssä on useita näihin käytännön näkökulmiin liittyviä kohtia.

3. Onko kentällä esiintynyt sosiaalihuolto- tai lastensuojelutoimenpiteitä lapsen edun varmistamiseksi? OKM:n mukaan ”Opetus- ja kulttuuriministeriön tietoon on tullut eri viranomaisilta EU/ETA- valtioiden ulkopuolelta Suomeen opiskelutarkoituksessa tulleita lapsia koskevia ongelmatilanteita, joissa opiskelijan asuinkunta on ryhtynyt sosiaalihuollollisiin tai lastensuojelullisiin toimenpiteisiin lapsen edun varmistamiseksi”. Kyselyssä on useita vapaasti vastattavia kohtia, joissa **yhdenkään vastauksissa ei ole viitteitä em. toimenpiteistä**.

Kyselyn käytännön suorittaminen

Kyselylomake jouduttiin **lukuvuosimaksuasian eduskuntakäsittelyn kiirehtimänä** lähettämään lukioiden porrastettujen syyslomaviikkojen vuoksi useaan otteeseen. Jos oletetaan maassa olevan noin 600 kv-lukiolaista, saadut 374 vastausta antavat vastausprosentiksi noin 62. Koska käytettävissä ei ollut kv-opiskelijoiden sähköpostiosoitteita, kysely lähetettiin niiden lukioiden rehtoreille, joissa tiedettiin olevan kansainvälisiä opiskelijoita.

Kysely kansainvälisille lukio-opiskelijoille Suomessa

Tämä kysely toteutetaan Pienten lukioiden verkoston toimesta. Kyselyllä kerätään tietoa kansainvälisten opiskelijoiden tilanteesta ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan parannuksia toimintaan. Vastaukset käsitellään nimettöminä. Viimeinen vastauspäivä on 31.10.2025. Toivottavasti mahdollisimman moni osallistuu!

*Pakollinen kysymys

1. Minkä lukion opiskelija olet?*
Oma vastauksesi:

2. Mistä maasta tulet?*
Oma vastauksesi:

3. Kuinka kauan olet ollut Suomessa?*
- Alle 6 kuukautta
- 6–12 kuukautta
- 1–2 vuotta
- Yli 2 vuotta

4. Onko sinulla ollut riittävästi rahaa jokapäiväisiin menoihin (ruoka, vaatteet, hygienia)?*
- Aina
- Useimmiten
- Harvoin
- Ei koskaan

5. Oliko asunnon löytäminen sinulle helppoa?*
- Kyllä
- Ei

6. Missä asut?*
- Oppilaitoksen asuntolassa
- Kunnalta/kaupungilta vuokratussa asunnossa
- Yksityiseltä vuokratussa asunnossa
- Sukulaisen luona
- En missään edellä mainituista

7. Onko vuokran maksaminen sujunut hyvin?
- Kyllä
- Ei
- Osittain

8. Jos vuokran maksaminen ei ole sujunut hyvin, niin mistä se on johtunut?
Oma vastauksesi:

9. Mistä saat pääasiallisesti toimeentulosi? (Voit valita useamman vastausvaihtoehdon)*
- Vanhemmilta/perheeltä
- Stipendistä
- Työstä
- Muualta

10. Jos vastasit myös ”muualta”, niin mistä saat tämän toimeentulon?
Oma vastauksesi:

11. Onko koulusi ja mahdollisesti myös kuntasi tarjonnut riittävästi tietoa ja tukea arjen asioissa (asuminen, pankkiasiat)?*
- Erittäin hyvin
- Hyvin
- Kohtalaisesti
- Huonosti
- Ei lainkaan

12. Onko kunnassa palveluja, joita olet käyttänyt (esim. opiskeluterveydenhuolto, sosiaalipalvelut, nuorisotyö, vapaa-ajan palvelut)?*
- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

13. Mihin asioihin toivoisit enemmän tukea koululta tai kunnalta?
Oma vastauksesi:

14. Millaiseksi olet kokenut opiskelun Suomessa?*
Helpoksi 1 2 3 4 5 Vaikeaksi

15. Miten olet kokenut vapaa-ajan Suomessa kokonaisuudessaan?*
Tylsää 1 2 3 4 5 Mukavaa

16. Kertoisitko, mitä teet vapaa-aikoinasi.
Oma vastauksesi:

17. Mikä on ollut suurin haasteesi Suomessa opiskelijana?*
Oma vastauksesi

18. Mitä parannuksia ehdottaisit koululle, kunnalle tai muille toimijoille?
Oma vastauksesi:

19. Aiotko jatkaa lukion jälkeen opiskelua Suomessa?*
- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

20. Kun valmistut lopulta ammattiin, ajatteletko jääväsi Suomeen töihin?*
- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

21. Omia ajatuksiasi suomalaisuudesta, suomalaisesta yhteiskunnasta tai lukio-opiskelusta Suomessa.
Oma vastauksesi:

1. Minkä lukion opiskelija olet?

36 oppilaitosta:

Forssan yhteislyseo
Haapaveden lukio
Itä-Hämeen opisto
Janakkalan lukio
Kalajoen lukio
Kankaanpään lukio
Kauhajoen lukio
Keuruun lukio
Kinnulan lukio
Kiteen lukio
Kokemäen lukio
Lauttakylän lukio
Merikarvian lukio
Mäntän lukio
Paltamon lukio
Posion lukio
Pyhäjoen lukio
Rantasalmen lukio
Rautalammin lukio
Rautavaaran lukio
Rautjärven lukio
Sallan lukio
Savukosken lukio
Sievin lukio
Sonkajärven lukio
Sulkavan lukio
Suonenjoen lukio
Tohmajärven lukio
Vaalan lukio
Vesannon lukio
Vetelin lukio
Virolahden lukio
Väinö Linnan lukio
Ylitornion yhteiskoulun lukio
• Muut maininnat:
Eduko ammattiopisto
Bui Thi Xuan lukio (Vietnam)

2. Mistä maasta tulet?

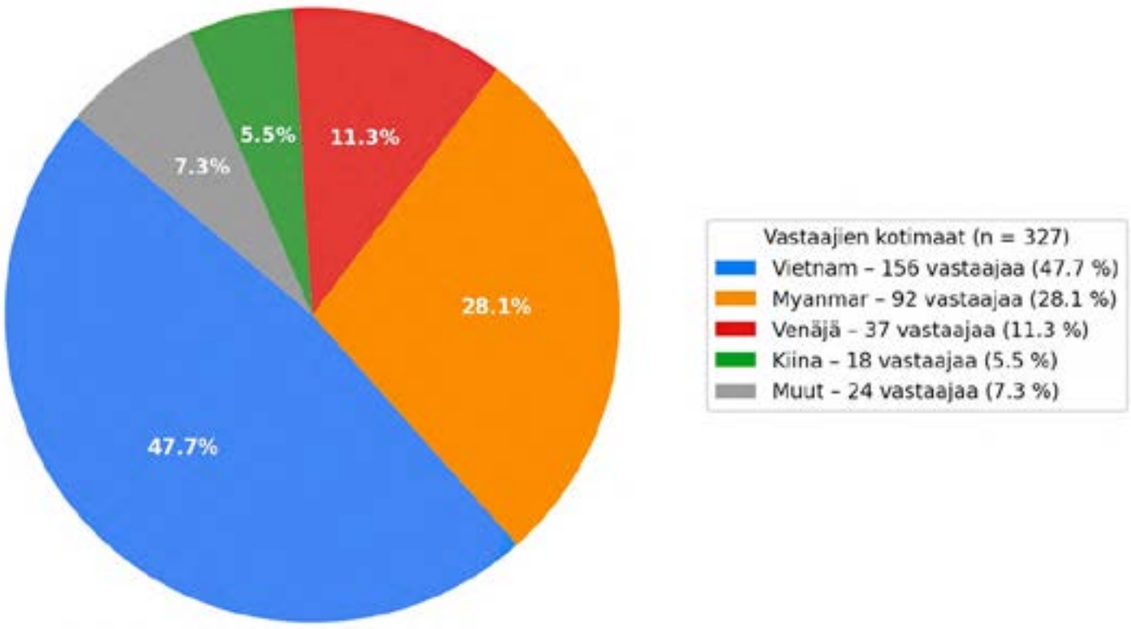

Havaintoja

Kyselyn perusteella valtaosa kansainvälisistä lukiolaisista tulee Vietnamista ja Myanmarista, joiden osuus on yhdessä 75,8 %.

Vietnam on selvästi suurin ryhmä (lähes puolet kaikista vastaajista).
Myanmar muodostaa vajaan kolmanneksen.
Usein kriittisesti esiin nostetulla **Kiinalla on määrällisesti hyvin pieni osuus**, vain 5,5 % kaikista vastaajista.
Muut maat (**Thaimaa, Iran, Ukraina, Kamerun, Turkki** jne.) edustavat vain yksittäisiä opiskelijoita.

Kaikissa vastauksissa ei ilmoitettu kotimaata. Osa on jättänyt tämän kohdan tyhjäksi tai kirjoittanut jotain epämääräistä (esim. “tulen maailmalta” tai “en halua sanoa”). Nämä on jätetty laskennasta pois.

3. Kuinka kauan olet ollut Suomessa?

4. Onko sinulla ollut riittävästi rahaa jokapäiväisiin menoihin (ruoka, vaatteet, hygienia)?

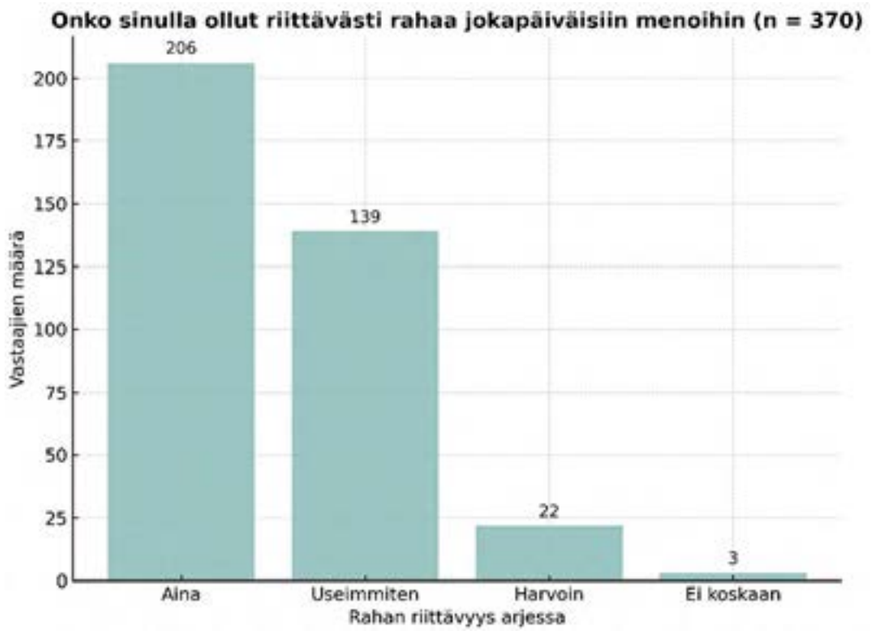

5. Oliko asunnon löytäminen sinulle helppoa? (370 vastausta)

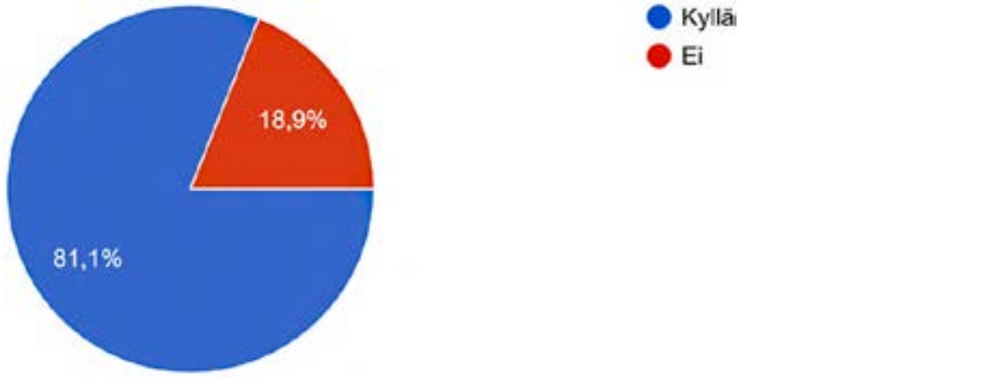

6. Missä asut? (370 vastausta)

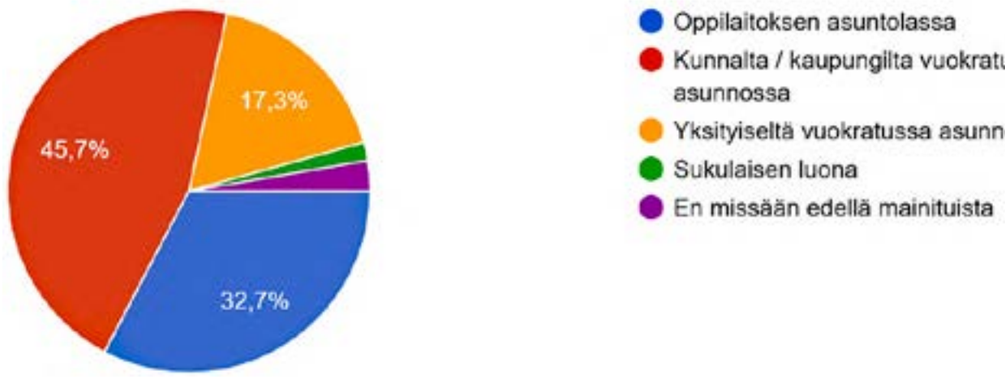

7. Onko vuokran maksaminen sujunut hyvin? (352 vastausta)

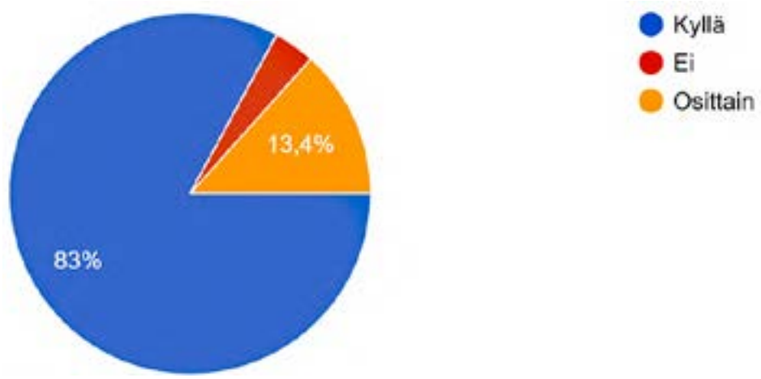

8. Jos vuokran maksaminen ei ole sujunut hyvin, niin mistä se on johtunut?

Kokemuksia vuokran maksamisesta

Suurin osa vastaajista kertoi, että vuokran maksaminen sujuu hyvin, mutta kommenteista nousi esiin toistuvia rakenteellisia ja taloudellisia haasteita:

1. Pankki- ja maksuliikenteen ongelmat
Monilla opiskelijoilla ei ole vielä suomalaista pankkitiliä tai -korttia, mikä vaikeuttaa maksamista. Alaikäiset eivät voi käyttää verkkopankkia, ja maksut viivästyvät usein pankkien käsittelyongelmien vuoksi.

2. Rahansiirrot ja perheiden taloudelliset vaikeudet
Rahan siirtäminen kotimaasta Suomeen on monelle hidasta ja epävarmaa. Osa perheistä kamppailee sodan tai muiden olosuhteiden vuoksi ja rahalähetykset saapuvat myöhässä, aiheuttaen vuokranmaksun viivästymistä.

3. Korkeat vuokrat ja pienet tulot
Vuokrat, erityisesti 300–350 euron tasolla, koetaan kalliiksi suhteessa tuloihin ja saatavilla olevaan tukeen.

4. Yksilölliset ja satunnaiset syyt
Yksittäisiä ongelmia aiheuttavat esimerkiksi unohtaminen, työttömyys tai vuokranantajan epäluotettavuus. Osa opiskelijoista asuu kuitenkin maksutta koulun asuntolassa, mikä helpottaa taloudellista tilannetta.

Johtopäätökset

Vaikka suurin osa selviytyy vuokranmaksusta, haasteet keskittyvät järjestelmätasolle: pankkikäytännöt, alaikäisten maksamisen esteet, rahansiirtojen hitaus ja korkeat asumiskustannukset. Pienille paikkakunnille kuten Rautalampi tämä luo tarpeen tarjota pankkiasioinnin tukea heti maahan saavuttaessa, laatia selkokielinen opas rahaliikenteestä ja vuokranmaksusta, sekä edistää kohtuuhintaista tai tuettua opiskelija-asumista.

9. Mistä saat pääasiallisesti toimeentulosi? (371 vastausta)

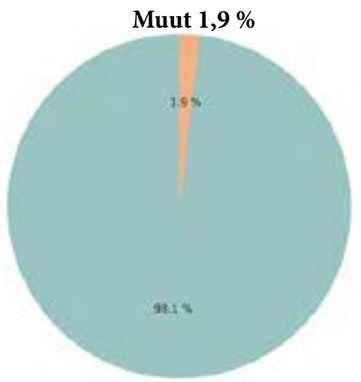

10. Jos vastasit myös ”muualta”, niin mistä saat tämän toimeentulon?

Valtaosa ei ilmoittanut muuta tulonlähdettä kuin perheen tuen, mutta pieni joukko opiskelijoita saa lisätuloja työstä, säästöistä tai ystävien avulla. Tyypillisin lisätulo on kesätyö, ja osa saa tuloja myös ulkomailla olevasta omaisuudesta tai vuokratuloista.

11. Onko koulusi ja mahdollisesti myös kuntasi tarjonnut riittävästi tietoa ja tukea arjen asioissa (asuminen, pankkiasiat)? **(371 vastausta)**

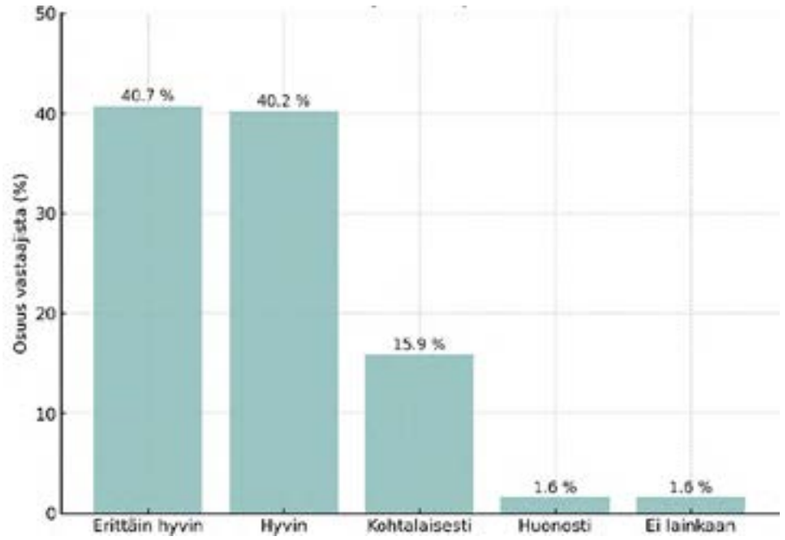

12. Onko kunnassa palveluja, joita olet käyttänyt (esim. opiskeluterveydenhuolto, sosiaalipalvelut, nuorisotyö, vapaa-ajan palvelut)? **(371 vastausta)**

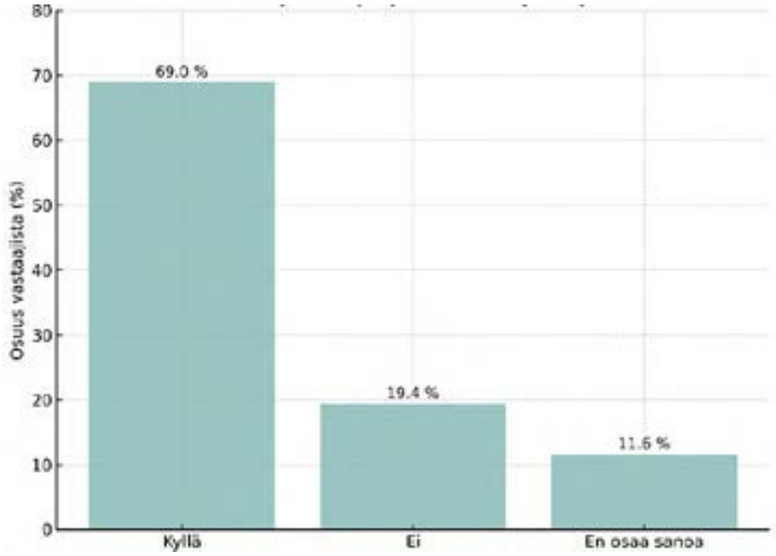

Johtopäätös kohdista 11. ja 12.: Pienet kunnat ja niiden lukiot huolehtivat esimerkillisesti kansainvälisistä opiskelijoistaan. Tämän taustalla on kunnan päättäjien tiedostama tosiasia, että **lukion hyvinvointi takaa myös peruskoulun opetuksen tason**. Toisin kuin kaupunkipaikoissa, pienissä kunnissa lukio ja perusopetus toimivat lähes poikkeuksetta yhteisen rehtorin alaisuudessa samoissa tiloissa ja yhteisin opettajin.

13. Mihin asioihin toivoisit enemmän tukea koululta tai kunnalta?

Avoimista vastauksista muodostuu laaja ja monipuolinen kuva kansainvälisten lukiolaisten kokemuksista. Suurin osa on tyytyväisiä nykyiseen tukeen, mutta noin kolmannes nosti esiin konkreettisia kehittämistarpeita. Vastauksista erottuu seitsemän keskeistä teemaa, joilla on merkitystä sekä koulun että kunnan toiminnan kehittämiselle.

1. Pankkiasiat ja viranomaispalvelut – yleisin yksittäinen teema

Monet opiskelijat toivovat apua pankkitilin avaamiseen, pankkikortin saamiseen ja sähköisten tunnistautumisten hoitamiseen. Useat mainitsevat, että pienissä kunnissa on vain yksi pankki, jossa aikoja on vaikea saada. Lisäksi viranomaisasioiden (DVV, oleskelulupa, Kela, vakuutukset) hoitaminen koetaan haastavaksi ilman ohjausta.

”Minulla ei vielä ole pankkitiliä, koska kunnassa on vain yksi pankki eikä siellä ole vapaita aikoja.”
”Toivoisin enemmän tukea pankkiasioihin ja virallisten asiakirjojen hoitamiseen.”
”Apua oleskeluluvan uusimiseen ja Kela-asioihin.”

Johtopäätös: Tarve selkokieliselle vaiheittaiselle ohjeistukselle pankki- ja viranomaisasioihin heti Suomeen saavuttaessa.

2. Asuminen ja elinkustannukset

Etenkin pienituloiset ja perheettömät opiskelijat kokevat vuokrat ja elinkustannukset korkeiksi. Osa toivoo tukea kohtuuhintaisten asuntojen löytämiseen, asuntomaksuihin tai ruokailuun.

”Vuokra on minulle aika korkea.”
”Toivon enemmän tukea asumiskustannuksiin ja vakuutuksiin.”
”Olisi hyvä, jos kunta tukisi opiskelijoiden elinkustannuksia.”

Johtopäätös: Opiskelija-asumisen ja paikallisten tukimuotojen kehittäminen keskeistä etenkin niille, joilla ei ole perhettä Suomessa.

3. Työmahdollisuudet ja kesätyöt

Toistuva toive liittyy kesätyö- ja osa-aikatyömahdollisuuksiin. Monet haluavat tehdä töitä saadakseen kokemusta, kieltä ja tuloja, mutta kokevat, että paikallisia työpaikkoja on vaikea löytää.

”Toivon enemmän työhön liittyvää tukea, erityisesti kesätyön saamisessa.”
”Haluan lisää työmahdollisuuksia kansainvälisille opiskelijoille.”
”Olisi hyvä, jos koulu auttaisi löytämään harjoittelupaikkoja.”

Johtopäätös: Paikallisia työelämäkontakteja, harjoittelupaikkaverkostoja ja työnhakuohjausta englanniksi.

4. Suomen kielen oppiminen ja vuorovaikutus

Moni kokee, ettei pääse käyttämään suomea tarpeeksi. Kielen harjoittelu ja kontaktit suomalaisiin opiskelijoihin nähtiin tärkeäksi kotoutumisen kannalta.

”Haluan enemmän suomen kielen tukea ja keskustelukerhoja.”
”On vaikea saada yhteyttä suomalaisiin opiskelijoihin.”
”Auttaa meitä harjoittelemaan enemmän suomea.”

Johtopäätös: Kielikerhojen, yhteisten aktiviteettien ja mentorointimallien lisääminen tukisi sekä kielen että yhteisöllisyyden kehittymistä.

5. Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki

Osa toivoo enemmän tukiopetusta, ohjausta opintopolun suunnittelussa ja pääsyssä jatko-opintoihin. Mielenterveyspalveluiden saavutettavuus nousi myös esiin.

”Haluan neuvoja ja apua yliopisto-opintoihin.”
”Pääsy koulun terapeutin vastaanotolle kestää liian kauan.”
”Tarvitaan lisää tukea oppimisessa ja erityisopetuksessa.”

Johtopäätös: Tukiopetuksen ja ohjauksen resurssit mitoitettava myös kansainväliset opiskelijat huomioiden.

6. Liikenne ja saavutettavuus

Monissa vastauksissa mainittiin julkisen liikenteen puute – erityisesti syrjäseuduilla bussit kulkevat harvoin, mikä vaikeuttaa asiointia, työssäkäyntiä ja kotiin matkustamista.

”Bussi kulkee kerran päivässä, eikä viikonloppuna ollenkaan.”
”Toivoisin bussia keskustaan myös viikonloppuna.”

Johtopäätös: Paikallisliikenteen parantaminen helpottaisi opiskelijoiden arkea ja itsenäisyyttä.

7. Harrastukset, vapaa-aika ja yhteisöllisyys

Useat opiskelijat toivovat enemmän ilmaisia tai edullisia vapaa-ajan aktiviteetteja, kuten urheilua, musiikkia ja kulttuuria. Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja ystävyyssuhteiden syntyminen koetaan tärkeäksi.

”Lisää nuorisoaktiviteetteja ja kerhoja.”
”Lisää urheilumahdollisuuksia ja tapahtumia.”
”Toivoisin enemmän aktiviteetteja, jotta emme tuntisi itseämme yksinäisiksi.”

Johtopäätös: Harrastusmahdollisuudet ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ovat avainasemassa kotoutumisessa ja hyvinvoinnissa.

Yhteenveto

Teema	Mainintojen yleisyys (arvio)
Pankkiasiat ja viranomaispalvelut	• • • • •
Asuminen ja elinkustannukset	• • • •
Työmahdollisuudet	• • • •
Suomen kielen oppiminen	• • •
Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki	• • •
Liikenne ja saavutettavuus	• •
Harrastukset ja yhteisöllisyys	• •

Johtopäätös kehittämistyölle

- Pankkiasiat ja viranomaisasiointi kriittisin kehittämiskohde
- Työnhaun ja kielitaidon tukeminen edistää kotoutumista ja hyvinvointia
- Kunnat voivat vahvistaa rooliaan paikallisia ohjauspalveluin ja yhteisöllisin tilaisuuksin
- Ilmainen, saavutettava opiskelija-asuminen ja joukkoliikenne ovat erityisen tärkeitä pienten kuntien elinvoiman näkökulmasta

14. Millaiseksi olet kokenut opiskelun Suomessa? (371 vastausta)

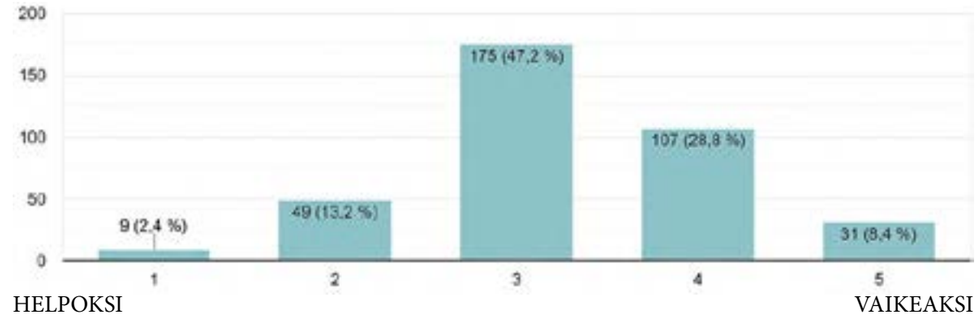

15. Miten olet kokenut vapaa-ajan Suomessa kokonaisuudessaan?

(371 vastausta)

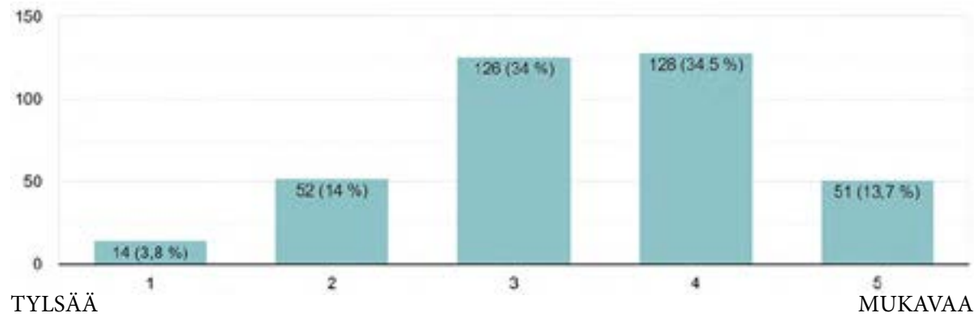

16. Kertoisitko, mitä teet vapaa-aikoinasi.

Vastaukset kertovat arjesta, jossa opiskelu, liikunta, kaverit ja kotona oleilu ovat ydinasioita. Toiminta tapahtuu enimmäkseen kohtuullisin kustannuksin matalalla kynnyksellä

1. Liikunta ja ulkoilu erittäin yleistä

Kuntosali, kävely/lenkkeily, sulkapallo, jalkapallo, koripallo, uinti, hiihto, pyöräily.
Osa käy kansalaisopiston liikuntaryhmissä; muutama harrastaa taitoluistelua tai musiikkiteatteria.
Luonto on vahva vetovoima: marjastus, sienestys, metsäretket, järvien kiertely, revontulet/taivaan katselu.

2. Opiskelu ja itseopiskelu erittäin yleistä

Läksyt, suomen kielen harjoittelu (oppikirjat, keskustelut, suomenkieliset elokuvat/sarjat), yliopistohaaveiden valmistelu.
Moni kertoo, että kielen opiskeluun “menee lähes kaikki vapaa-aika”.

3. Sosiaalinen yhdessäolo

Hengailu kavereiden kanssa, nuorisotilat, yhteinen ruoanlaitto, lautapelit.
Videopuhelut perheelle kotimaahan ovat rutiinia; tukiperheet ja ystäväperheet mainitaan myönteisesti.

4. Kulttuuri ja luovat harrastukset
Musiikki (kuuntelu, kitaran/pianon/huilun soitto), piirtäminen/maalaaminen/keramiikka, leipominen ja kokkaus, valokuvaus ja videointi.
Elokuvien ja sarjojen katselu on arkea (myös suomalaiset elokuvat kielen oppimiseen).

5. Pelaaminen ja some
PC/konsoleiden ja mobiilin pelaaminen, YouTube/TikTok.

6. Matkustaminen (satunnaista)
Päivä- ja viikonloppureissut isoihin kaupunkeihin tai toisiin kuntiin; osa käy nuorisoleireillä.

7. Työ ja kesätyö (pienellä osalla)
Osa tekee osa-aikatyötä tai etsii kesätyötä; muutama mainitsee harjoittelun.

8. Lepo ja hiljaisuus
Nukkuminen, palautuminen, "kotona oleminen" korostuvat etenkin pienissä kunnissa, joissa tekemistä on vähemmän.

Mitä rajoitteita ja esteitä nousee esiin?

Vähäinen tarjonta pienissä kunnissa: "Sallassa ei paljon tekemistä", "Forssassa paikkoja vähän".
Julkinen liikenne rajoittaa ilta- ja viikonloppuharrastuksia (busseja harvoin, ei viikonloppuisin).
Kustannukset: monissa lajeissa tai kursseissa on maksu; "jopa jalkapalloa voi pelata vain maksamalla".
Kielenvaihto suomalaisten kanssa on monelle vaikeaa; toivotaan yhteisiä kerhoja/pareja.
Yksinäisyys mainitaan epäsuorasti: "pysyän kotona", "ei ole paljon tekemistä yksin".
Tilat ja aikataulut: "harjoittelutiloja ei aina ole", "pääsy musiikkitiloihin rajoittuu".

Mikä tukee hyvinvointia?

Luontoon pääsy ja edulliset ulkoaktiviteetit.
Ohjaavat rakenteet: kerhot, harrastusryhmät, leirit, nuorisotalon toiminta.
Mahdollisuus käyttää suomea aidosti – kaverit, mentorit, harrastusporukat.
Yhteinen ruoanlaitto ja kulttuurihetket (sieniretket, sauna, grillailu) lisäävät kiinnittymistä.

Johtopäätöksiä lukion ja kunnan kehittämistyölle

1) Lisää matalan kynnyksen harrastuspaikkoja ja -ryhmiä
Maksuttomia tai edullisia liikunta- ja kulttuurikerhoja (sulkapallo, futis, tanssi, kuvataide jne).
Varustelainaamo (mailat, pallot, luistimet), "kokeile lajia" -illat.
2) Kieli + kaverit samaan pakettiin
Suomi-paritoiminta: suomalainen opiskelija + kv-opiskelija yhteiseen harrastukseen.
Keskustelukerhot (kahvilakerho, leffakerho suomeksi), "Meet a Local" -illat.
3) Saavutettavuus ja kulkeminen
Kimppakyyti-/busseja iltoihin ja viikonloppuihin (uimahalli, kirjasto, urheilutilat, lähikaupunki).
Kalenteriin säännölliset retket lähikaupunkeihin ja tapahtumiin.
4) Tilat avoimiksi
Koulun salit, soitto- ja muut tilat auki arki-iltoina (ohjattu aukiolo: nuorisotyö tai tukiopiskelijat.
5) Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki vapaa-ajassa
Läksy- ja kielikahvilat, YO-valmennuspajat.
Mielenterveyspalveluihin nopea yhteys (drop-in/etätuki iltaisin).
6) Työelämään kytkentä vapaa-ajassa
Kesätyö- ja harjoitteluforum: yrityskummit, CV-klinikat, ohjatut "ensimmäinen työ Suomessa" -polut.
Vapaa-ajasta opintopisteitä (ohjatut vapaaehtoistyöt, liikunta-/kulttuuriprojektit).

17. Mikä on ollut suurin haasteesi Suomessa opiskelijana?

Lukumääräisesti suurin osa vastauksista keskittyy kielen hallintaan. Vastausaineistossa "kieli", "suomen kieli" tai "kielimuuri" mainitaan eri muodoissaan yhteensä noin 260 kertaa. Tämä tarkoittaa, että yli 80 % vastaajista kokee kielen tai suomen kielen oppimisen suurimmaksi haasteekseen.
Kieli mainitaan usein yksinään, mutta monissa vastauksissa se liitetään myös muihin teemoihin kuten:
- sosiaalisiin suhteisiin ("kieli ja ystävien saaminen"),
- opintoihin ("kielen ymmärtäminen tunneilla"),
- viranomaisasiointiin ("kieli ja viralliset asiat"),
- motivaatioon ja mielenterveyteen ("kieli aiheuttaa stressiä ja masennusta").

Kieli toimii läpileikkaavana tekijänä lähes kaikissa muissakin teemoissa.

Muita keskeisiä teemoja. Seuraavassa on kattava sisällönanalyysi niistä vastauksista, joissa haaste ei ollut pelkästään kieli, tai joissa kieli liittyi muihin ilmiöihin.

1. Sosiaaliset suhteet ja ystävyyssuhteet (noin 70 mainintaa)
Monet vastaajat kuvaavat vaikeuksia saada suomalaisia ystäviä, vaikka ovat sosiaalisia ja ulospäinsuuntautuneita omassa kulttuurissaan:
- suomalaisia kuvataan ujoiksi, hiljaisiksi ja sulkeutuneiksi,
- kommunikaatio jää pintapuoliseksi ("olemme vain luokkakavereita, emme ystäviä"),
- opiskelijat tuntevat yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta.

"Kotimaassani minulla oli yli tuhat tuttua, mutta Suomessa on vaikea saada suomalaisia ystäviä."
"Ensimmäinen vuosi oli painajainen, olin melkein näkymätön."
Johtopäätös: Sosiaalinen integraatio on hidasta. Tarvitaan enemmän ohjattuja kohtaamisia suomalaisten ja kansainvälisten opiskelijoiden välillä – sekoitetut ryhmätyöt, yhteiset tapahtumat, mentorointiohjelmat jne.

2. Sopeutuminen uuteen kulttuuriin ja ympäristöön (noin 50 mainintaa)
Useat mainitsevat kulttuurierot, ujon viestintäkulttuurin ja muodollisuuden vaikeuttavan sopeutumista. Kulttuurinen sopeutuminen liittyy usein myös säähän (pimeys, kylmyys, hiljaisuus) ja arjen rytmiin:
"On vaikea tottua suomalaisten opiskelijoiden joukkoon."
"Pimeä talvi ja hiljainen ympäristö tekevät minut surulliseksi ja väsyneeksi."
Johtopäätös: Kulttuurinen ja sosiaalinen tuki tulisi liittää osaksi opetussuunnitelmaa (esim. "Living in Finland" -orientaatio) eikä jättää vain alkuvaiheen infopäivään.

3. Opiskelu ja akateeminen paine (noin 40 mainintaa)
Monet kertovat opintoihin liittyvästä suuresta stressistä opintomenestyksestä sekä vaikeuksista ymmärtää oppimateriaaleja suomen kielellä. Esseiden kirjoittaminen ja ylioppilaskoe mainitaan usein. Osa kokee, että suomen kielen opetus lukiossa on riittämätöntä.
"Odotin parempaa suomen kielen opetusta, mutta jouduin oppimaan kaiken itse."
"Biologian ja historian sanasto on todella vaikeaa."
"YO-koe pelottaa, koska en ymmärrä tarpeeksi hyvin kirjoitettua suomea."
Johtopäätös: Tarvitaan lisätukea aineenopetuksessa S2-opiskelijoille, esimerkiksi sanastotuki, käännösmateriaaleja sekä yhteisopetusta suomen kielen opettajan kanssa.

4. Taloudelliset haasteet (noin 25 mainintaa)
Monet valittavat rahahuolia, elinkustannusten nousua, vuokria ja harrastusten kalleutta. Osa kertoo, että vanhempien liiketoiminta kotimaassa on vaikeuksissa, joten opiskelijan on löydettävä osa-aikatyö Suomessa.
"Ruoka supermarketissa kallistuu, vuokra nousee joka vuosi."
"En voi harrastaa pianonsoittoa tai ratsastusta, koska se on liian kallista."
Johtopäätös: Tarvitaan enemmän tietoa ja ohjausta taloudenhallinnasta ja työmahdollisuuksista. Myös koulun tukipalvelujen (esim. opintotuki, kesätyöt, harjoittelut) näkyvyyttä tulisi parantaa.

5. Mielenterveys, yksinäisyys ja motivaatio (noin 20 mainintaa)
Useat kertovat masennuksesta, ahdistuksesta ja motivaation puutteesta, jotka liittyvät kieleen, pimeään vuodenaikaan ja yksinäisyyteen. Yksin asuminen nuorella iällä on myös kuormittavaa:
"Jos sinulla ei ole ystäviä, luonto on vain sinun ystäväsi."
"Suomen kieli luo minulle stressiä ja kipua."
"Pimeys tekee minusta laiskan ja surullisen."
Johtopäätös: Tarvitaan mielenterveyden tukimuotoja ja yhteisöllisiä toimintoja, jotka vahvistavat yhteenkuulumisen tunnetta (tukihenkilöjärjestelmä, keskusteluryhmät, vertaistuki).

6. Viranomais- ja byrokratiahaasteet (noin 15 mainintaa)
Useat mainitsevat vaikeuksia asioida Suomi.fi-palvelussa, pankissa, terveydenhuollossa ja maahanmuuttoviraston kanssa. Suurin ongelma on kieli, mutta myös ohjeiden epäselvyys ja hitaat prosessit.
"Keskustella suomalaisten kanssa, asiakirjat, kirjautuminen verkkoon kuten Suomi.fi."
"On vaikeaa hakea pankkikorttia tai oleskeluluvan jatkoa."
Johtopäätös: Koulun tulisi tarjota neuvontaa viranomaisasioissa ja mahdollisesti monikielisiä ohjeita tai "tutor-päivän", jossa opiskelijat voivat hoitaa nämä asiat yhdessä ohjaajan kanssa.

7. Sää ja ilmasto (noin 15 mainintaa)
Kylmyys, pimeys ja pitkä talvi aiheuttavat väsymystä, mielialan laskua ja vaikeutta liikkua.
"On vaikeaa kävellä yksin lumessa kouluun, kun on jatkuvasti pimeää."
"Kylmä ja pitkä talvi tekee minusta laiskan."
Johtopäätös: Kulttuuri- ja hyvinvointiohjelmiin kannattaa lisätä talveen sopeutumisen vinkkejä (valohoito, ulkoilu, harrastukset, yhteiset tapahtumat).

8. Rasismi ja syrjintä (5–7 mainintaa)
Vain muutama opiskelija mainitsee rasistisia kokemuksia, mutta ne ovat voimakkaita ja muistettuja.
"Paikalliset oppilaat pilkkasivat meitä ja tekivät outoja ääniä."
"Joskus kohtaan rasistisia ennakkoluuloja, mutta tämä ei ole yleistä."
Johtopäätös: Tämä on herkkä, mutta tärkeä aihe. Kouluyhteisössä tarvitaan selkeä yhdenvertaisuussuunnitelma ja turvallinen tapa raportoida syrjintää.

Yhteenveto

- Kieli on kiistatta suurin haaste ja vaikuttaa lähes kaikkiin muihin osa-alueisiin.
- Sosiaaliset suhteet ja kulttuuriin sopeutuminen muodostavat toisen laajan haastekokonaisuuden.
- Akateeminen, taloudellinen ja psyykkinen kuormitus lisääntyy, jos kielitaito on heikko ja sosiaalinen verkosto puuttuu.

Toiminnan kehittämisen kannalta keskeistä on rakentaa kokonaisvaltainen tukimalli, jossa kieli-, kulttuuri- ja yhteisöohjaus kulkevat rinnakkain, eivät erillisinä.

18. Mitä parannuksia ehdottaisit koululle, kunnalle tai muille toimijoille?

Vastauksissa on paljon myönteistä palautetta (*"koulu on paras", "kaikki hyvin"*) eli nykyinen peruspalvelu toimii. Kehitystoimet kannattaa viestiä parannuksina toimivaan järjestelmään, ei korjauksina "rikki olevaan". Säilytetään vahvuudet (turvallisuus, välittäminen, ilmainen koulutus) ja paikataan aukot (kielituki, arjen ohjaus, vapaa-aika, liikenneyhteydet).

Opiskelijoiden vastauksista nousee esiin monipuolinen ja pääosin rakentava kokonaisuus, joka osoittaa syvää sitoutumista opiskeluun ja elämään Suomessa. Valtaosa on tyytyväisiä saamaansa koulutukseen ja tukeen, mutta esitetään myös konkreettisia parannusehdotuksia, jotka liittyvät erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden ohjaukseen, kielitukeen, sosiaaliseen integraatioon ja arjen sujuvuuteen. Vastauksista välittyy kiitollisuus suomalaisen koulutusjärjestelmän maksuttomuudesta ja opettajien ystävällisyydestä, mutta myös toive, että kansainvälisten opiskelijoiden kuunneltaisiin entistä systemaattisemmin.

1. Tuki ja orientaatio. Yleisin kehitystoive koskee kansainvälisten opiskelijoiden tukipalveluja. Monet toivovat enemmän apua arjen hallintaan: pankki- ja viranomaisasioihin, asumiseen, terveyspalveluihin ja opiskelukäytäntöihin. Erityisesti ensimmäinen vuosi Suomessa koetaan haastavaksi, kun opiskelijat joutuvat samanaikaisesti sopeutumaan uuteen kieleen, kulttuuriin ja koulutusjärjestelmään. Koulussa tulisi olla selkeä tukihenkilö tai "admin-klinikka", jossa opiskelijat saisivat apua käytännön asioissa säännöllisesti.

2. Kieli ja opetus. Monet nostavat esiin suomen kielen opetuksen kehittämistarpeen. Vaikka S2-opetus koetaan hyödylliseksi, useat toivovat enemmän puhe- ja kuunteluharjoituksia sekä opetusta, joka vastaa opiskelijoiden todellista kielitasoa. Opettajien toivotaan käyttävän tarvittaessa myös englantia tärkeiden asioiden selittämiseen, jotta väärinymmärryksiä voidaan vähentää. Lisäksi esitetään, että kriittiset ohjeet – kuten kokeisiin ja kurssi-ilmoittautumiseen liittyvät säännöt – tulisi tarjota sekä suomeksi että englanniksi.

3. Sosiaalinen integraatio ja vapaa-aika. Kansainväliset opiskelijat kokevat usein jäävänsä sosiaalisesti ulkopuolisiksi, vaikka arvostavat suomalaisten ystävällisyyttä. Ehdotuksissa korostetaan toiveita yhteisistä tapahtumista, sekaryhmätöistä ja vapaa-ajan aktiviteeteista, joiden avulla voitaisiin lisätä kanssakäymistä suomalaisten ja kansainvälisten opiskelijoiden välillä. Erityisen kiinnostavana nähdään koulun järjestämät luontoretket, urheilupäivät ja kulttuuritapahtumat.

4. Talous, työ ja asuminen. Monille merkityksellisiä ovat taloudelliset haasteet, kuten elinkustannusten nousun, vuokrien kallistumisen ja osa-aikatöiden rajallisuuden pienissä kunnissa. Useat ehdottavat, että koulu ja kunta voisivat tarjota enemmän tietoa työmahdollisuuksista, tukea työnhakuun sekä myöntää stipendejä tai asumistukea. Joissakin vastauksissa mainitaan myös tarve alentaa kuntosalien ja liikuntapaikkojen käyttömaksuja, jotta opiskelijoilla olisi varaa ylläpitää hyvinvointiaan.

5. Liikenne ja saavutettavuus. Julkisen liikenteen vähäisyys koetaan ongelmaksi. Liikkuminen rajoittaa vapaa-aikaa ja vaikeuttaa työssäkäyntiä. Ehdotetaan parempia bussivuoroja erityisesti viikonloppuisin sekä parempia yhteyksiä naapurikaupunkeihin. Kulkemisen kehittäminen tavalla tai toisella parantaisi merkittävästi opiskelijoiden kokemusta ja mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaan.

6. Terveys, ruoka ja hyvinvointi. Erityisesti syrjäseudulla mainitaan opiskeluterveydenhuollon pitkät jonot ja terveyspalveluiden heikohko saavutettavuus. Lisäksi toivotaan monipuolisempaa kouluruokaa, joka huomioisi eri kulttuuritaustoja – esimerkiksi aasialaisia vaihtoehtoja ja enemmän kasviksia. Yhteiset vapaa-ajan tilat ja tapahtumat auttaisivat ylläpitämään psyykkistä tasapainoa ja ehkäisemään yksinäisyyttä.

7. Kriittiset ja yksittäiset huomiot. Joissakin vastauksissa esiintyy kriittisiä näkemyksiä koulun hallinnosta, koeaikatauluista tai välittäjäorganisaatioista, jotka tuovat opiskelijoita Suomeen. Eräs opiskelija ehdottaa jopa kansallista suoraa hakujärjestelmää, jonka kautta ulkomaiset opiskelijat voisivat hakea suomalaisiin lukioihin ilman välikäsiä.

8. Yleinen tyytyväisyys. Huomionarvoista on, että suuri osa opiskelijoista vastaa "ei mitään, kaikki on hyvin". Tämä kertoo siitä, että koulut ja kunnat ovat jo onnistuneet luomaan turvallisen, ystävällisen ja toimivan oppimisympäristön. Kehitysehdotukset eivät siis kohdistu epäonnistumisiin, vaan perustuvat opiskelijoiden vilpittömään haluun parantaa olemassa olevia käytäntöjä.

Yhteenveto

Kansainvälisten opiskelijoiden kokemuksissa yhdistyvät kiitollisuus ja kehittämisen tahto. Tärkeimmät kehityskohteet liittyvät ohjauksen, kielituen ja sosiaalisen yhteisön vahvistamiseen. Näihin panostaminen tukee paitsi opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia myös suomalaisen koulutuksen kansainvälistä vetovoimaa. Pieni lisäpanostus arjen tukeen ja yhteisöllisyyteen tuottaa merkittävän vaikutuksen opiskelijoiden kotoutumiseen ja koulumenestykseen.

19. Aiotko jatkaa lukion jälkeen opiskelua Suomessa? (371 vastausta)

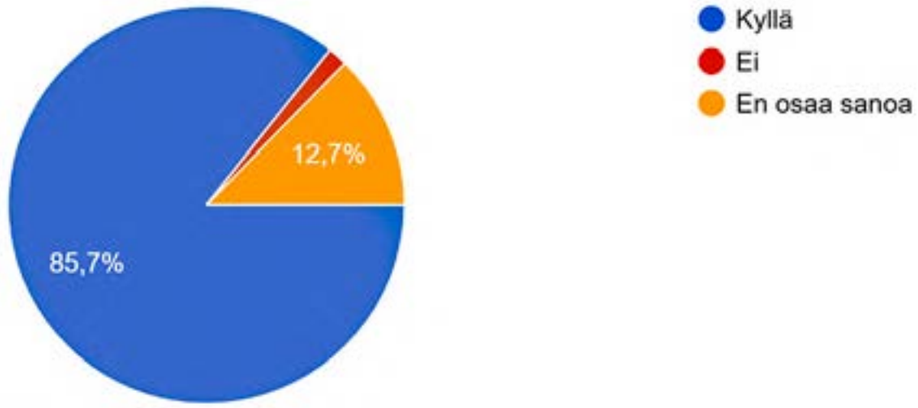

20. Kun valmistut lopulta ammattiin, ajatteletko jääväsi Suomeen töihin?

(371 vastausta)

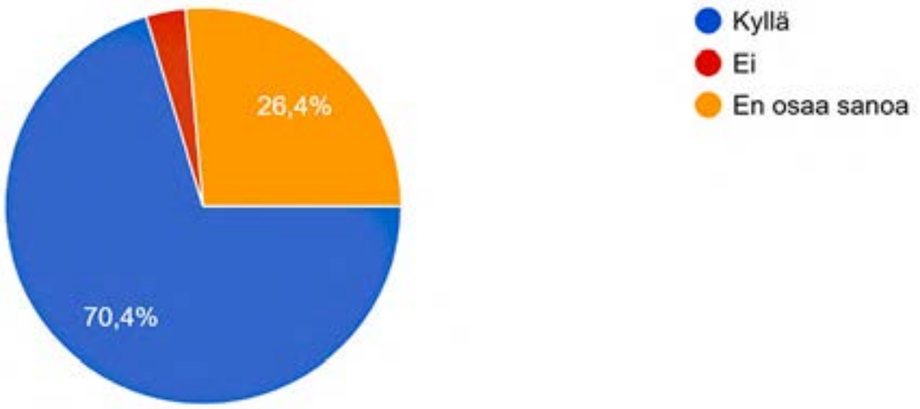

Hyvin vahva sitoutuminen Suomeen ja suomalaiseen yhteiskuntamuotoon

Jo pelkästään uppo-oudon ja vähän puhutun uuden kielen (suomi / ruotsi) opiskeleminen todistaa, että kansainväliset lukiolaiset ovat innolla sitoutuneet suomalaiseen yhteiskuntaan ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään. Valtaosa (85,7 %) haluaa jatkaa opintoja Suomessa ja suuri osa (70,4 %) myös jäädä työskentelemään Suomeen. Lukio on strateginen investointi sekä opiskelijan että suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuuteen. **Merkittävää on myös kategoristen ”Ei”-vastausten marginaalinen määrä**.

Kyselyn tulosten mukaan suomalaista järjestelmää luonnehtii yhdistelmä saavutettavuutta, turvallisuutta ja julkisten palvelujen kattavuutta. Oppivelvollisuuden jatkaminen, maksuton toisen asteen opetus ja kouluruokailu sekä opiskeluterveydenhuolto muodostavat kokonaisuuden, joka on monille vastaajille myönteinen yllätys. Samanaikaisesti opiskelun itseohjautuvuuden vaade voi tuntua vaativalta, ellei ohjaus ole riittävän konkreettista. Tämän vuoksi pedagoginen kielitietoisuus sekä selkeät rakenteet ovat tärkeitä myös aineenopetuksessa.

21. Omia ajatuksiasi suomalaisuudesta, suomalaisesta yhteiskunnasta tai lukio-opiskelusta Suomessa.

Jokaisen teeman alla on suoria lainauksia alkuperäisine muotoiluineen, jotta ääni säilyy aitona. Kooste on tarkoituksella tiivis: ei täysin kattava luettelo, mutta edustava otos.

1) Ystävällisyys, tuki ja turvallisuus

“Useimmat ihmiset ovat ystävällisiä” / “Opettajat ovat todella mukavia ja myös kunnan tekijöitä.” / “Suomi on hyvä ja turvallinen maa” / “Suomalaiset ja erityisesti Kinnulalaiset ovat ollut niin ystävällistä ja hyödyllistä minulle.” / “Olen todella kiitollinen… opettajat ovat helposti lähestyttäviä.” / “He lainaavat minulle hiihtovälineitä ja kaikkea mitä tarvitsemme ja pitävät meistä myös huolta.” / “Ihmiset ovat ystävällisiä ja auttavat ulkomaalaisia paljon” / “Henkilökohtaisesti mielestäni useimmat suomalaiset ovat erittäin ystävällisiä” / “Suomalaiset ovat todella ystävällisiä minulle. Vaikka he vaikuttavat hyvin introvertteiltä, he ovat ystävällisiä ja hyviä.” / “Rauhallinen, erinomainen, ja ystävällinen.”

2) Hiljaisuus, rauha ja luonto – plussat ja miinukset

“It is quiet… sometimes too quiet.” / “Ihana ilma opiskeluun. Ihmiset ovat ystävällisiä ja tukevia.” / “Ajatelen että Suomi on rauhaa ja kaunista maa. Rakastan suomen luontoa ja rauhallisuuta.” / “Rauhallinen elämä – käytän tämän fraasin kuvailemaan elämäni Suomessa.” / “Suomi on kaunis ja rauhallinen maa.” / “On joskus liian rauhallista.”

3) Koulutusjärjestelmä, lukio ja opettajat

“Koulu on mukava… tasa-arvoinen ja koulutus hyvin järjestetty.” / “Lukio-opiskelu Suomessa on ollut mielenkiintoista ja opettavaista… opettajat ovat helposti lähestyttäviä.” / “Suomessa koulussa oleminen tuntuu… melkein kuin terapialta” / “Koulutus on erittäin hyvää… paljon mahdollisuuksia tulevaisuuteen.” / “Suomalainen yhteiskunta arvostaa koulutusta… itsenäiseen ajatteluun.” / “Koulussa on uusia laitteita ja mielenkiintoisia opetusmateriaaleja.” / “Koulutus on tosi hyvä… Täällä ei pakoteta kenenkään muun näkökulmaa.” / “LOPS vaatii liikaa opiskelijoista, mikä lisää painetta ja stressiä.”

4) Kieli ja vuorovaikutus suomalaisiin

“On todella hyvä opiskella Suomessa. Mutta minulla on edelleen kielimuuri ja on myös vaikea saada ystäviä täältä.” / “Jos osaat suomea, maailma on sinun.” / “Voin kommunikoida englanniksi, mutta… on melko vaikea ystävystyä suomalaisten kanssa.” / “Suomalaiset ovat hiljaisia mutta todella ystävällisiä… ujoja.” / “Suomalaiset eivät ole aina ekstrovertit… mutta ystävällisimpiä ihmisiä, joita olen tavannut.” / “Suomessa opetettavat kouluaineet ovat erittäin vaikeita… suomen kielen taito esikoululaisen tasolla.” / “Suomalaisen nuorten kanssa on vähän vaikea olla ystävä.”

5) Sopeutuminen, yksinäisyys ja yhteisöllisyys

“Aluksi se oli vaikeaa… nyt opiskelen paljon ja yritän parhaani.” / “Joskus tuntuu ‘yksinäiseltä’ omassa luokassa… olen introvertti.” / “Kansainvälisenä opiskelijana koen, että on melko haastavaa sopeutua… harvoin puhun suomalaisten opiskelijoiden kanssa.” / “Se on valtavan erilainen kulttuuri ja kielimuuri vaikeuttaa ystävien löytämistä.” / “On hienoa, että jokainen saa olla oma itsensä.”

6) Kiitollisuus, kuuluvuus ja halu jäädä

“Olen todella kiitollinen siitä, että olen päässyt sopeutumaan…” / “Suomi on antanut meille tulevaisuuden… haluan olla hyödyllinen ihminen Suomelle.” / “Aion jäädä tähän maahan ja toivon, että minulla on siihen syitä.” / “Rakastan tätä maata ja haluan jäädä tänne.” / “Kaikki super, rakastan tätä maata.” / “En voi kuvitellakaan, miten aurinkoinen ja iloinen pikkutyttö olisin, jos olisin syntynyt Suomeen.”

7) Kustannukset, pienet paikkakunnat ja arjen realiteetit

“Melko kallis ja kaupunki, jossa olen, vaikuttaa hieman surulliselta.” / “Ellet asu suurkaupungissa, sää ja vapaa-aika ovat suurimmat ongelmasi. Jos asut, raha on ongelmasi.” / “Useimmat kaupat, ravintolat ja markkinat sulkeutuvat aikaisin illalla.” / “Pienissä kunnissa on paljon vaikeampaa elää…” / “Kaikki on ihan cool, paitsi… pienissä kunnissa on paljon vaikeampaa elää.”

8) Rasismi- ja syrjintäkokemukset (harvemmat, mutta painavat)

"Joskus rasismi tapahtuu, mutta se ei haittaa niin paljon enää." / "There is a lot of Racism towards Asians." / "Monille venäläinen opiskelija on automaattisesti yhtä kuin terroristi…" / "Rasistisia teinejä… useimmat yläkoululaisia." / "Toivon, että opiskelijat voisivat olla vähemmän muukalaisvihamielisiä." / "Olen oppinut suomalaisuudesta tarpeeksi kunnioittaakseni sitä. Ainoa asia on, että toivotan, että useammat suomalaiset hyväksyisivät ja ystävystyisivät kansainvälisten opiskelijoiden kanssa."

9) Hallinnolliset ja rakenteelliset huomiot

"Tykkään maasta mutta koulunjärjestelmä petti odotukseni." / "LOPS vaatii liikaa… lisää painetta ja stressiä." / "Koulutusjärjestelmä on hyvä, mutta joskus hieman tylsä ja kaipaisi lisää kouluaktiviteetteja." / "Kiteellä ei ole niin vahva suomen kielen ympäristö… haluan vaihtaa lukiota minne on vahva suomen kielen ympäristö." / "On surullista, että Suomi maksaa kansainvälisen opiskelijan oppimista, mutta ne menevät muihin maihin… maksaisi vain jos opiskelija jää." (yksittäinen kanta, mutta selkeä)

10) Identiteetti, arvot ja "suomalaisuuden" merkitys

"Suomalaisuus merkitsee minulle rehellisyyttä, tasa-arvoa ja rakkautta luontoon." / "Rehellisyys, luottamus ja tasa-arvo." / "Yksityisyyttä ja itsenäisyyttä arvostetaan, mutta olemme tukeva yhteisö." / "Suomalaiset ovat ystävällisiä ja rauhallisia… yhteiskunta on turvallinen ja hyvin järjestetty." / "Erittäin hyvät oppimisresurssit ja oppimisympäristö… rikollisuus on vähäistä."

11) Uskonto ja henkilökohtainen arvomaailma (poiminto)

"Olen todella kiitollinen, että Jeesus auttoi minua tulemaan Suomeen!… Toivon, että enemmän ihmiset tutustuvat Jeesukseen :)"

12) Ambivalenssi, katumus ja realistiset ristiriidat

"Kadun, että tulin Suomeen opiskelemaan, mutta minulla ei ole nyt muuta vaihtoehtoa." / "Ei ihan odotusten mukainen, mutta silti uusi kokemus." / "Pretty hard" / "Suomalainen yhteiskunta on kansainvälisille opiskelijoille todella vaikea paikka sopeutua." / "Tiedän vain, etten koskaan tule olemaan osa tätä yhteiskuntaa." (yksittäinen, vahva kokemus)

13) Unelmat, tavoitteet ja tulevaisuus

"Even though… medical university, I still want to give myself a try." / "Suomen tulisi kannustaa kansainvälisiä opiskelijoita tulemaan opiskelemaan ja perustamaan yrityksiä." / "Odotan innolla, että pääsen kokemaan suomalaisen koulukulttuurin ja osallistumaan paikalliseen yhteisöön." / "Haluan jatkaa opintojani Suomessa."

14) Arjen havainnot ja pienet ilot

"Hyvä ruoka joka päivä." / "Ilmainen lounas lukiossa, yksi asia vähemmän, josta huolehtia." / "Siellä on paljon metsiä, järviä ja myös koiria." / "Tiet näyttävät siisteiltä… jopa kylissä on infrastruktuuri." / "Kirjastoissa on kaikki mitä tarvitset."

Tiivis synteesi sitaattien pohjalta

- **Vahvuudet**: ystävälliset opettajat ja viranhaltijat, turvallisuus, rauha, luonnon läheisyys, maksuton ja laadukas koulutus, itsenäisyyteen kannustava lukio.
- **Toistuvat haasteet**: kielimuuri, sosiaalinen integraatio, yksinäisyys varsinkin introverteille/ujossa kulttuurissa, kustannustaso ja pienien paikkakuntien rajalliset palvelut, satunnaiset rasismi- ja syrjintäkokemukset.
- **Enemmistö on kiitollinen ja haluaa jäädä**, panostaa kieleen ja yhteisöön; osa kokee ristiriitoja tai katumusta, mutta silloinkin tunnistaa suomalaisen järjestelmän vahvuudet.

Suositukset kouluille, kunnille ja päättäjille

1. Yhteinen alkuvaiheen palvelupolku. Jokaiselle kansainväliselle opiskelijalle tarjotaan selkeä polku pankkitilin, DVV- ja Kela-asioiden hoitamiseen. Toteutetaan monikielinen opas ja kuukausittainen klinikka, jossa asiat hoidetaan yhdessä.

2. Akateeminen mentoriohjelma. Ensimmäisen jakson aikana nimetty mentori tukee lukujärjestyksen laadintaa, arviointikäytäntöjen ymmärtämistä ja opiskelutekniikoita. Tarjotaan tukiopetusta matalalla kynnyksellä ja julkistetaan arviointikalenterit hyvissä ajoin.

3. Jatkuva ryhmäytyminen ja buddy-parit. Uusi opiskelija saa kaveriparin ensimmäisen viikon aikana. Järjestetään yhteisiä kerhoja ja monikielisiä tapaamisia, joissa kantasuomalaiset ja kv-opiskelijat kohtaavat luontevasti.

4. Vapaa-ajan passit ja harrastuskokeilut. Luodaan yhteistyömalli nuorisotyön ja seurojen kanssa, jossa kv-opiskelijat pääsevät helposti kokeilemaan harrastuksia. Tiedotetaan alennuksista ja kulkuyhteyksistä.

5. Talous- ja asumisneuvonta. Annetaan selkeät paikkakuntakohtaiset ohjeet vuokrasopimuksiin, vakuuksiin ja sähkösopimuksiin. Tarjotaan budjetointipohjat ja vertaishintaesimerkkejä.

6. Talviin varautumisen ohjelma. Järjestetään syksyllä infoilta, jossa käsitellään pukeutumista, turvallista liikkumista ja valaistuksen merkitystä jaksamiselle. Koulu voi tukea edullisten varusteiden hankintaa yhteistyökumppaneiden kanssa.

7. Kielitietoisen opetuksen vahvistaminen. Tuetaan opettajia kielitietoiseen pedagogiikkaan, mallivastauksiin ja arvioinnin läpinäkyvyyteen. Kehitetään puheharjoittelun rakenteita eri oppiaineissa.

8. Seuranta ja vaikuttavuus. Määritellään selkeät mittarit perehdytyksen, mentoroinnin ja vapaa-ajan ohjelmien vaikuttavuudelle. Seurataan säännöllisesti, kuinka moni opiskelija hoitaa pankki- ja viranomaisasiat tietyn ajan kuluessa saapumisesta.

9. Jatkopolkujen näkyvyys. Koska yli 80 prosenttia haluaa jatkaa opintoja Suomessa, lukion tulee olla aktiivinen linkki korkeakouluihin. Järjestetään vierailuja, esittelyluentoja ja alumnikohtaamisia. Työelämäpolkuja edistetään TET- ja kesätyökontakteilla jo ensimmäisestä vuodesta alkaen.

10. Päättäjille. Asuntomarkkinoiden pullonkaulat ja pankkiasioinnin alkuvaihe ovat rakenteellisia kysymyksiä. Kunnat ja valtion viranomaiset voivat yhdessä pankkien kanssa luoda kv-opiskelijoille vakioidun kevyen prosessin, jossa tunnistautuminen ja tilinavaus hoituvat nopeasti. Tämä vähentää vuokranmaksun häiriöitä ja helpottaa arkea.

Kyselyn perusteella kv-opiskelijoiden arki lukiossa on keskimäärin myönteistä ja vakautta tukevaa. Asuminen järjestyy useimmiten hyvin ja peruspalvelut ovat saavutettavia. Opiskelukokemus on myönteinen, vaikka vaativuus ja itseohjautuvuus voivat yllättää. Vapaa-ajan kokemukset ovat vähintään yhtä hyviä kuin opiskelukokemukset, mikä korostaa harrastusten ja yhteisöllisyyden merkitystä kotoutumisessa.

Suurimmat yksittäiset kipupisteet liittyvät alun byrokratiaan, asumisen ja elinkustannusten hallintaan, opiskeluarkeen kiinnittymiseen sekä sosiaaliseen integroitumiseen. Kieltä koskeva haaste on hyvin yleinen, mutta sen ratkaisuissa korostuvat pedagoginen kielitietoisuus ja autenttinen kielenkäyttö arjessa, ei vain erilliset kielitunnit.

Toimenpiteet ovat pitkälti hallittavissa koulun ja kunnan yhteistyöllä. Kun alkuvaiheen palvelupolku standardoidaan, mentorointi vakinaistetaan ja vapaa-ajan mahdollisuuksia vahvistetaan, kv-opiskelijan polku kohti jatko-opintoja ja työllistymistä Suomessa suoristuu.

Lukioiden vahva kansainvälistyminen on **koko Suomen yhteinen etu**

Suomi on ollut pitkään PISA-koulusaavutustutkimusten kärjessä. Kesti 20 vuotta ennenkuin tässä oivallettiin mahdollisuus. Kehittyvien maiden nuorille on tie auki lukiokoulutukseen Suomessa. Suomen peruskielitaito opetetaan ennen lukio-opintojen aloittamista. Tulijoita on enemmän kuin voidaan ottaa. Kevätlukukaudella 2025 noin 60:llä lukiolla on kansainvälisiä opiskelijoita.

Työperäisen maahanmuuton lisääminen on ollut pitkään esillä julkisuudessa. Esimerkiksi teknologiateollisuus laskee tarvitsevansa seuraavien 10 vuoden aikana noin 130 000 uutta osaajaa.

Keskustelussa ei ole juurikaan käsitelty opiskeluperäistä eli työhön johtavaa maahanmuuttoa. Sillä voitaisiin saavuttaa pysyvämpää Suomeen kiinnittymistä, etenkin jos opiskelijat saapuisivat jo nuorella iällä – ja opiskelisivat suomeksi.

Suomen koulutusjärjestelmä toimii huomattavalla alikapasiteetilla. Vuosittain jää täyttymättä yli 20 000 aloituspaikkaa. Syntyvyys on tällä hetkellä vuositasolla noin 11 000 lasta pienempi kuin 2010-luvun vaihteessa.

Kaksi yksinkertaista oivallusta

Angry Birdsistä ja Slushista tunnettu Peter Vesterbacka on luonut opiskelulähtöiseen maahanmuuttoon perustuvan ratkaisun. **Mallin kaksi oivallusta ovat: 1) suomen peruskielitaito opitaan etukäteen ja 2) lukio-opiskelijat sijoittuvat ensisijaisesti Suomen muuttotappioalueiden pieniin lukioihin.**

Syksyllä 2022 tuli Vesterbackan hankkeen kautta Suomeen noin 300 opiskelijaa jakautuneina melko tasan lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin. Kaikki opiskelevat suomeksi. Syksyllä 2023 lukioihin tuli yli 200 ja syksyllä 2024 suurin piirtein saman verran.

Oppilaitokset hoitavat itsenäisesti opiskelijoiden haastattelut ja ottamisen yhteishaun kautta. Yritys ainoastaan opettaa kielen sekä ylläpitää portaalia, jonka kautta lukiot esittelevät toimintaansa. Välttämättömät kulut saadaan opiskelijoiden perheiltä. Systeemin esittelyportaali ja markkinointituki rahoitetaan kouluilta perittävällä vuosimaksulla. Koulun maksu pysyy samana riippumatta siitä, tuleeko heille 1 vai 100 opiskelijaa.

Suomen kielen opetus tapahtuu sekä lähi- että etäopetuksena yli 30 suomen kielen opettajan voimin. Parhaillaan opetetaan suomea yli 10 maahan, suurimpina kohteina Myanmar ja Vietnam. 6–10 kuukauden pituisella kurssilla saavutetaan toimivan peruskielitaidon B1.1-taso, josta jatketaan Suomessa eteenpäin.

Suomen kielen vaatimus toimii tahtomattaankin laatukriteerinä. On aikamoinen kynnys opetella kokonaan uusi kieli vain voidakseen käydä lukiota vieraassa maassa.

Tulijoita riittää

Vaikka opetuskieli on englannin sijasta suomi, kiinnostuneita opiskelijoita on käytännössä rajattomasti. Vetonaulana on Suomen maine erinomaisena kouluttajana sekä maailman tutkitusti onnellisimpana maana ja lisäksi yleinen turvallisuus verrattuna opiskelijoiden lähtömaihin.

Hankkeessa ei siis muuteta koulujamme vieraskielisiksi, vaan ulkomaiset opiskelijat suomenkielisiksi. Tämä on ratkaiseva ero korkeakouluissa englannin kielellä opiskeleviin – myös Suomeen jäämisen kannalta.

Alan uranuurtajakoulu, Sallan lukio, on jo 16 vuoden ajan ottanut opiskelijoita suomen kielellä rajan takaa Venäjältä. Sallan kokemusten mukaan yli 80 % jää lopullisesti Suomeen töihin ja opiskelemaan.

Todennäköisesti valtaosa muistakin Suomessa suomen kielellä lukionsa käyneistä ulkomaalaisista jatkaa opintojaan täällä ja jää lopulta suomalaisen yhteiskunnan jäseniksi.

Kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvaessa lukiot ovat mm. yhdessä kuntiensa nuorisotoimen kanssa panostaneet kotoutumiseen ja viihtyvyyden lisäämiseen.

Kansainvälisiä opiskelijoita ottavien lukioiden valtionosuuksiin olisikin saatava korotus välttämättömän kotoutuskustannuksen korvaamiseksi.

Sadat tuhannet kehittyvien maiden nuoret ovat jo vuosikymmenet opiskelleet anglosaksisten maiden lukioissa ja korkeakouluissa. Suomen hanke kääntää pienen osan tästä virrasta Suomeen.

Emme saa jäädä pois kilpailusta

Väestön ikääntyminen on aiheuttanut länsimaissa kilpailun kehittyvien maiden nuorista. Eräs aktiivisimmista on Kanada, jonka eri oppilaitoksissa toimi esimerkiksi vuonna 2018 yli 700 000 kansainvälistä opiskelijaa. Uudessa Seelannissa kansainvälisiä opiskelijoita on yli 3 % väkiluvusta Suomen vastaavan arvon ollessa noin 0,3 %.

Emme saa jäädä jälkeen kilpailussa. Edellä kuvattu hanke on opiskelijamäärissä mitaten kasvuhakuinen: syksyllä 2024 koulutuksensa aloitti Suomen lukioissa noin 200.

Kolmen alkuvuoden kokemusten jälkeen perussäädöt on saatu kohdilleen ja hankkeen opiskelijamäärät ovat helposti skaalattavissa isommiksi.

Euroopan kansalliskielillä opiskelevilla EU- ja ETA-alueen ulkopuolisilla lukiolaisilla ei ole lukuvuosimaksuja muissa Euroopan maissa

Euroopan rehtorijärjestö ESHAn (European Schools Heads Association) selvitys **15.6.2025**

Here is a **comprehensive list** of **European countries** where **non-EU/EEA students** (often referred to as third-country nationals or "third-world" in older terminology) are allowed to study **secondary education without paying tuition or semester fees, as long as they are legally residing** in the country and study in the **local/domestic language** (e.g. German, French, Dutch, etc.):

⚠️ **Important condition**: In *all* cases, the student must **reside legally** in the country (e.g. as part of a family, asylum status, long-term residence, etc.).
This does **not** apply to students coming only on a short-term **student visa** for secondary school.

✅ Countries Offering Free Public Secondary Education to Non-EU/EEA Residents

Country	Free Public Secondary Education	Language of Instruction	Notes
Germany	✅ Yes	German	Universal access for legal residents, including asylum seekers.
Netherlands	✅ Yes	Dutch	Includes international newcomers classes (ISK) for integration.
Austria	✅ Yes	German	Free for all children with legal residency.
France	✅ Yes	French	Compulsory and free for residents, including undocumented minors.
Belgium	✅ Yes	Dutch / French / German	Free across language communities.
Luxembourg	✅ Yes	Luxembourgish / German / French	Multilingual system, free for residents.
Sweden	✅ Yes	Swedish	Free education, includes support for newly arrived students.
Finland	✅ Yes	Finnish / Swedish	Strong integration support for migrant youth.
Norway	✅ Yes	Norwegian	Free and compulsory for residents, even asylum seekers.
Denmark	✅ Yes	Danish	Integration programs included for non-native speakers.
Iceland	✅ Yes	Icelandic	Free for legal residents.
Italy	✅ Yes	Italian	Free public education for residents, including undocumented minors.
Spain	✅ Yes	Spanish / Catalan etc.	Free for legal residents; compulsory until age 16.
Portugal	✅ Yes	Portuguese	Free for residents; includes integration programs.
Greece	✅ Yes	Greek	Legal residents and minors of refugees have access to free schooling.
Czechia	✅ Yes	Czech	Free for residents; language support programs exist.
Slovakia	✅ Yes	Slovak	Free for legal residents.
Poland	✅ Yes	Polish	Public schools free for residents, includes Ukrainian refugees.
Hungary	✅ Yes	Hungarian	Free for residents.
Romania	✅ Yes	Romanian	Free for children with residence status.
Bulgaria	✅ Yes	Bulgarian	Free for residents.
Slovenia	✅ Yes	Slovenian	Free and compulsory for all residents.
Croatia	✅ Yes	Croatian	Free for residents.
Estonia	✅ Yes	Estonian / Russian	Free for residents; bilingual options exist.
Latvia	✅ Yes	Latvian	Free public schools; support for integration.
Lithuania	✅ Yes	Lithuanian	Free for legal residents.
Malta	✅ Yes	English / Maltese	Public education is free and bilingual.
Cyprus	✅ Yes	Greek / Turkish	Free public education for legal residents.

Tilanne 1.8.2026 alkaen maahan muuttaville

✅ Summary

- **Total countries: 30 European countries**
- **Eligibility**: Must be a **legal resident** (including family reunification, asylum, long-term visa holders).
- **Language requirement**: Must attend school in the **local/domestic language** (e.g. German in Germany, Dutch in NL, etc.)
- **Fees**: No **semester fees** or **tuition** for public secondary schools. Minor costs (books, materials) may apply.

OIKEUDELLINEN LAUSUNTO
HALLITUKSEN ESITYKSEEN KANSAINVÄLISTEN TOISEN ASTEEN OPISKELIJOIDEN LUKUVUOSIMAKSUISTA

Perustuu Sallan kunnan aiheesta antamaan lausuntoon

YHTEENVETO

Sallan kunnan lausunnossa todetaan, että hallituksen esitys on:

1. **Euroopan unionin yhdistelmälupadirektiivin (2011/98) 12(1)(c) artiklan vastainen;**
2. **Euroopan ihmisoikeussopimuksen 14 artiklan ja ensimmäisen pöytäkirjan 2 artiklan vastainen;**
3. **Suomen perustuslain (731/1999) 6.2 §:n, 16.2 §:n ja 22 §:n vastainen, ja;**
4. **Euroopan unionin perusoikeuskirjan 52 artiklan vastainen luettuna yhdessä 7 ja 8 artiklan sekä tietosuoja-asetuksen (2016/679) 5(1)(c) artiklan kanssa.**

Hallituksen ehdotus

Hallituksen esityksessä ehdotetaan lukuvuosimaksuvelvollisuuden asettamista niille EU/ETA-alueiden ulkopuolisista valtioista saapuville henkilöille, jotka hakeutuvat Suomeen opiskelemaan lukio- tai ammatilliseen koulutukseen opiskelijan oleskeluluvalla. Lukuvuosimaksujen vähimmäissuuruus vastaisi koulutuksesta aiheutuvia keskimääräisiä kustannuksia, joka vuonna 2025 olisi noin 8 400 euroa, mutta kunnat voisivat periä halutessaan myös suurempia maksuja. Koulutuksen järjestäjät eivät myöskään saisi enää valtionosuuksia näistä opiskelijoista.

Hallitus perusteli esitystään taloudellisilla eduilla sekä lasten edulla. Hallitus totesi leikkaavansa lukiokoulutuksesta 2 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja 3 miljoonaa euroa vuodesta 2027 lähtien lukuvuosimaksuista saatavien tulojen tähden. Summasta noin 960 000 euroa kohdistuisi valtion rahoitusosuuteen vuonna 2026. Lukuvuosimaksujen asettaminen lisäisi hallituksen mukaan myös kuntien tuloja ja vähentäisi koulutusmenoja, kun julkisen rahoituksen piirissä olisi vähemmän opiskelijoita. Lasten etuun liittyen hallitus esitti huolia liittyen muun muassa lastensuojelullisiin toimenpiteisiin, lasten toimeentuloon, niin sanotun kynnysrahan perimiseen sekä kohonneeseen riskiin joutua hyväksikäytön uhreiksi. Ratkaisuna tähän hallitus esitti lukuvuosimaksuja.

OIKEUDELLINEN ARVIOINTI

1. ESITYS ON EUROOPAN UNIONIN YHDISTELMÄLUPADIREKTIIVIN 2011/98 VASTAINEN

Euroopan unionin niin sanottu yhdistelmälupadirektiivi soveltuu kaikkiin niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka oleskelevat maassa laillisesti ja joilla on oikeus tehdä työtä valtiossa. Suomeen saapuville kansainvälisille toisen asteen opiskelijoille myönnetään opiskelijan oleskelulupa niin sanotun tutkija- ja opiskelijalain (719/2018) perusteella ja sen yhteydessä heille myönnetään opiskelijan työnteko-oikeus. Direktiivi siis soveltuu kansainvälisiin opiskelijoihin.

Direktiivi velvoittaa jäsenvaltioita muun muassa takaamaan sen soveltamisalan piiriin kuuluville henkilöille yhdenvertaisen kohtelun koulutuksessa jäsenvaltion omien kansalaisten kanssa. Tätä voidaan rajoittaa direktiivissä mainituin kohdin, kuten korkea-astekoulutuksessa. Kuitenkaan direktiivi ei salli rajoitusten asettamista toisen asteen koulutukseen. Hallituksen esitys on siis ilmeisessä ristiriidassa yhdistelmälupadirektiivin kanssa ja siten unionin oikeuden vastainen.

2. ESITYS ON EUROOPAN IHMISOIKEUSSOPIMUKSEN VASTAINEN

Euroopan ihmisoikeussopimus (EIS) estää henkilöiden asettamisen eriarvoiseen asemaan muun muassa iän, sukupuolen tai kansalaisuuden perusteella, ellei kohtelulle ole hyväksyttävää syytä ja ellei se ole suhteellisuusperiaatteen mukaista. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (EIT) on lisäksi katsonut, että jos eriarvoiseen asemaan saattaminen perustuu kansalaisuuteen ja rajoituksen kohteena on toisen asteen koulutus, niin hyväksyttävyydeltä edellytetään erittäin painavia perusteita ja rajoitukset edellyttävät erittäin tarkkaa arviointia.

EIT: PONOMARYOVI V. BULGARIA (2011)

Tapauksessa kaksi venäjän kansalaista kävivät toisen asteen koulutuksensa Bulgariassa. Silloisen lain mukaan pysyvä oleskelulupa oikeutti yhtäläisen pääsyn koulutukseen Bulgarian kansalaisten kanssa. Ponomaryovien oleskelulupa ei ollut pysyvä, joten heidät velvoitettiin suorittamaan lukuvuosimaksuja. He veivät asian oikeuteen ja asia päätyi EIT:hn.

EIT totesi, että Ponomaryovit oli asetettu eriarvoiseen asemaan heidän kansalaisuutensa ja maahanmuuttostatuksensa perusteella ilman, että tälle oli ollut hyväksyttäviä perusteita. Bulgaria oli siis syyllistynyt Euroopan ihmisoikeussopimuksen loukkaukseen. Tuomion seurauksena Bulgaria muutti lainsäädäntöään siten, että myös pidempiaikaiseen oleskeluun oikeuttavat oleskeluluvat takaavat yhtäläiseen pääsyn koulutukseen.

HYVÄKSYTTÄVYYS JA SUHTEELLISUUS

Myöskään hallituksen esityksessä ei ole kyetty esittämään hyväksyttäviä perusteita eriarvoistavalle kohtelulle. Hallitus esitti perustelunsa lukuvuosimaksuille kauan lukuvuosimaksutavoitteen asettamisen jälkeen, eikä se perustellut lukuvuosimaksujen taloudellista välttämättömyyttä tai arvioinut vaihtoehtoisia säästökeinoja. Myöskään säästöjen muodostumista ei ole käsitelty, ja ne ovat kokonaisuutena arvioiden vähäisiä. Lisäksi enimmäissuuruudeltaan rajoittamattomat lukuvuosimaksut mahdollistavat taloudellisen voiton tekemisen yksilöiden koulutuksellisilla oikeuksilla ja toisaalta heidän poissulkemisensa koulutuksen ulkopuolelle, mikä jo itsessään on suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Lasten etuun liittyen hallitus ei ole mitenkään perustellut sitä, kuinka lukuvuosimaksut vähentäisivät tarvetta lastensuojelullisille toimenpiteille, parantaisi lasten toimeentuloa tai laskisi riskiä joutua hyväksikäytön uhreiksi. Hallitus ei ole myöskään esittänyt mitään selvitystä siitä, kuinka usein tällaisiin toimiin on täytynyt ryhtyä lukiokoulutuksessa. Esityksessä ei myöskään ole tehty mitään erottelua lapsi- ja aikuisopiskelijoiden välillä tai huomioitu EU/ETA-valtioista yksin saapuvia lapsia. Myöskään lasten edun kannalta lukuvuosimaksut eivät siis ole suhteellisuusperiaatteen mukaisia. Hallituksen esitys lukuvuosimaksuista ei siis täytä Euroopan ihmisoikeussopimuksen edellytyksiä.

3. ESITYS ON SUOMEN PERUSTUSLAIN VASTAINEN

Perustuslaki kieltää eriarvoiseen asemaan saattamisen muun muassa yksilön alkuperän perusteella. Lisäksi valtion on taattava jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus koulutukseen. Näiden oikeuksien rajoittaminen edellyttää muun muassa, että rajoitukset ovat tarkkarajaisia ja täsmällisesti määriteltyjä, EIS:n mukaisia, suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja eivät ulotu perusoikeuden ytimeen. EIS:n ja suhteellisuusperiaatteen mukaisuus eivät täyty, mikä jo itsessään tekee esityksestä perustuslain vastaisen. Lukuvuosimaksujen kohderyhmä ei myöskään ilmene säännöksestä riittävän tarkkarajaisesti ja täsmällisesti, sillä se voidaan ilmaista yksinkertaistetumminkin.

Esitys koskee yksilön mahdollisuutta saada toisen asteen koulutusta ilman alkuperään kohdistuvaa eriarvoiseen asemaan saattamista, jolloin sen voidaan katsoa kohdistuvan sivistyksellisten oikeuksien ydinalueeseen, mikä asettaa hallituksen perusteluille tavallista korkeammat vaatimukset. Hallituksen esittämät perustelut jäävät kuitenkin geneeristen toteamusten tasolle, eikä niiden voida katsoa täyttävän asianmukaisen perustuslaillisen arvioinnin vaatimuksia. Hallituksen esitys on siis myös perustuslain vastainen.

4. ESITYS ON EUROOPAN UNIONIN PERUSOIKEUSKIRJAN JA TIETOSUOJA-ASETUKSEN VASTAINEN

Hallituksen esittämä koulutuksen järjestäjän tiedonanto- ja saantioikeussäännös lukuvuosimaksuvelvollisuuden selvittämiseksi koskee henkilötietojen käsittelyä ja kuuluu Euroopan perusoikeuskirjan sekä tietosuoja-asetuksen soveltamisalan piiriin. Euroopan unionin tuomioistuin on katsonut, että henkilötietojen suojan rajoittaminen on suoritettava yksilön oikeuksia vähiten rajoittavalla keinolla, minkä lisäksi tietosuoja-asetus edellyttää tietojenkäsittelyn perustuvan tietojen minimoinnin periaatteeseen.

Hallituksen tiedonsaantisäännös kohdistuisi kaikkiin koulutukseen hakeutuviin ulkomaalaisiin sekä osin heidän perheenkokoajiinsa. Säännöksen henkilöpiiriä voitaisiin kuitenkin rajoittaa ilman, että säännöksen soveltaminen menettäisi tehokkuuttaan, mikä tekee säännöksestä nykymuodossaan unionin oikeuden vastaisen. Samoin myös rajoittamaton tiedonantosäännös on ongelmallinen lasten henkilötietojen suojan kannalta.

Tämä oikeudellinen lausunto on luettavissa kokonaisuudessaan ja tarkennetuin perusteluin osoitteessa https://www.salla.fi/sallan-kunnan-lausunto-opetus-ja-kulttuuriministeriolle/

Lisätietoja: oikeusnotaari Aleksis Saari, aleksis.saari@ulapland.fi, 040 367 7788

Uutiset

dosta tyttöystävän.

Kunta on palkannut osa-aikaisen nuorisotyöntekijän ja asuntolanvalvojan. Entinen hoivakoti on muunnettu asuntolaksi, jossa toistakymmentä kansainvälistä opiskelijaa asuu vuokralla. Samalla he saavat tukea toisistaan.

Käytännön ongelmia on silti ollut riittävästi. Niistä kaikkien mielestä suurin liittyy pankkeihin. Rehtori Niko Aihio pitää suurimpana miinuksena pankkijärjestelmän epäluottamusta tavallisiin nuoriin.

– Moneen asian hoitaminen vaatii pankkitunnuksia ja -tilin. Niitä suojellaan lähes kuin valtion salaisuuksia, Aihio kuvaa.

Nuorisotyöntekijä **Teijo Meriläinen** on kansainvälisten opiskelijoiden arjen tukihenkilö. Hän vastaa nuorten palveluihin milloin tarhansa.

– Olen auttanut heitä esimerkiksi viranomaisasioinnissa. Tyypillinen käytännön ongelma heillä on kotoa tulevien pakettien vastaanottaminen, Meriläinen kertoo.

– Sähköinen tunnistautuminen on mahdotonta. Paketti jää tulliin, kun he eivät voi tehdä edes valtakirjaa alaikäisenä. Tätä on ratkottu niin, että paketit tulevat minun nimelläni.

Pankkiongelmiin auttaa Meriläisen mukaan 18 vuoden ikä tai säännöllinen palkkatulo. Nuorin kansainvälinen opiskelija on nyt Kinnulaan 14-vuotiaana.

Suomen digijäykkyyden lisäksi nuorten kulkeminen esimerkiksi bussipysäkille Pihtiputaalle tai junalle Kannukseen on paikallisten auttamistahden varassa.

– Kun joukkoliikennettä ei ole, nuoret ovat aika tiivisti täällä. Kyytejä järjestellään, Meriläinen sanoo.

Nuoret toki tahtoisivat nähdä Suomessa ja Euroopassa muutakin kuin Kinnulan keskustaa. Joku poikkesi syyslomalla ristcilyllä Ruotsissa, toinen on käynyt lentäen Euroopan kaupungeissa. Helsinki ja muut Suomen kaupungit kiinnostavat. Jyväskylä on "kotikaupunki".

Sinikka ja **Jorma Niemonen** ovat ollect Mai Nguyen Quynhain tukiperheenä alusta asti.

– Opiskelijalle on tosi tärkeää, että hän pääsee näkemään normaalia elämää, Sinikka Niemonen sanoo.

Niemosilla on ollut aiemmin vaihto-oppilas, mutta nyt heitä suorastaan järkytti pankkiasioiden järjestymättömyys. Tili ei auennut, vaikka nuorilla olisi ollut rahaa talletettavaksi ja valtakirjoja kotoa.

Tukiperheiden kanssa nuoret esimerkiksi tekevät ruokaa ja käyvät vaateostoksilla, koska verkkopankin puuttuessa mitään ei voi netistä tilata.

– Saunon Main kanssa ja hän tykkää käydä avannossa ja tehdä lumienkeleitä, Sinikka Niemonen kuvaa.

– Joskus neuvon laittamaan enemmän lämmintä vaatetta päälle. Toisinaan kansainvälisten opiskelijoiden kanssa pitää mietttiä, mitä se vastaus "joo" tarkoittaa, ymmärsivätkö varmasti, Jorma Niemonen sanoo.

Niemoset ylistävät sitä, kuinka muutama opettaja on omistautunut auttamaan kansainvälisiä opiskelijoita omalla ajallaankin.

Niemosten mielestä myös tukiperheelle on mukava tehdä asioita yhdessä nuoren kanssa. Omat lapset ovat jo maailmalla. Tukiperheiden kautta yhteisöllisyys on vahvistunut, mutta Niemoset toivovat sen vahvistuvan muidenkin kuntalaisten keskuudessa.

Venäläisillä vaikeuskerroin nousee tavallaan muita korkeammaksi. Suomen raja-asemat Venäjälle ovat kiinni. Ilmapiiri Suomessa voi mietityttää.

Venäläisopiskelijat pääsevät kotiin kiertämällä Norjan kautta henkilöautojen kyydeissä. Kyyti onnistuu heidän omien ryhmiensä kautta. Kinnulasta heille on järjestettävä kyyti sinne, mistä varsinainen kyyti on lähdössä, esimerkiksi Kajaaniin.

Igor Levinin mukaan Norjan kautta kiertäen matkaan menee 200 euroa. Jos raja olisi auki, pääsisi puolta halvemmalla ja olisi nopeammin perillä. Hän kertoo käyneensä kahden lukuvuoden aikana viisi kertaa kotona.

Lukion taukotilan äänimaailmaa hallitsee nuorukaisten iloinen ja äänekäs juttelu. Kansainvälinen porukka pelaa samalla jalkapalloa ruudulla.

Lukion säilyminen Kinnulassa on nopeasti laskettuna kansainvälisten opiskelijoiden ansiota. Rehtori Niko Aihio ei ollut Kinnulassa virassa vielä silloin, kun kansainvälisten oppilaiden rekrytointi lukiossa alkoi.

– Kotimaisten hakijoiden määrä on ollut pitkään laskussa, hän toteaa.

– Todennäköisesti se olisi, että sulkeminen olisi voinut tulla ajankohtaiseksi, jos lukion vetovoimaisuutta ei olisi saatu lisättyä sekä ilman kansainvälisiä opiskelijoita, Aihio kommentoi.

Lukioiden rahoitus on muuttumassa lähivuosina. Kinnulan lukio on hakenut tähän asti yksikköhinnan korotusta, mutta jatkossa se ei ole mahdollista.

– Tuleva malli perustuu edelleen valtionosuudessa maksettavaan yksikköhintaan, mutta maksun suuruuteen vaikuttaa lukiokohtainen syrjäisyyskerroin. Sitä nykymallissa ei ole, Aihio sanoo.

Hänen mukaansa nykyisin kustannuksin ja tulevan rahoitusmallin mukaan Kinnulan lukion säilyminen edellyttää noin 20 opiskelijaa.

Lukion tämän vuoden budjetti on noin 520 000 euroa. Kansainvälisistä opiskelijoista kunta tai lukio maksaa asumisen tukea käytännössä noin 22 000 euroa, vaikka opiskelijat maksavat vuokraa.

IINA KAUTTO

Polina Brovko, Maria Piatashkina ja Hilda Meriläinen viettävät välillä aikaansa lukion taukotilassa.

IINA KAUTTO

Asuntolan olohuoneeseen voi poiketa muuallakin asuvia nuoria. Nyo Yee Lin Htet, Myat Poe Khin, Polina Brovko, Ni Tar Tar Thein ja Simon Swan Yi Htoo saavat tarvittaessa apua Teijo Meriläiseltä.

IINA KAUTTO

Kinnulalainen abi Tatu Syrjä pohtii jouluohjelmaksi resupukkeilua kansainvälisten ystävien kanssa.

> Kun tulin tänne, oli viikonloppu. Kukaan ei liikkunut missään. Kadut olivat tyhjiä. Pelkäsin, että minut oli kidnapattu.
>
> Ni Tar Tar Thein

Sivu 4

Sunnuntaina 15.12.2024
Päätoimittaja
Pekka Mervola

Uutisvinkki tai kuva
Soita numeroihin 014 622 271, 050 572 5731 (tähän numeroon myös kuvat, videot ja WhatsApp-viestit) tai lähetä sähköpostia osoitteeseen uutiset@keskisuomalainen.fi

Chat-palvelu nettisivuillamme
ma–pe klo 8–22 ja la–su klo 10–18

Asiakaspalvelu
ksml.fi/asiakaspalvelu
asiakaspalvelu@keskisuomenmedia.fi
ja lukijailmoitukset@media.fi
puh. 014 622 133 ma–pe klo 8–16

KESKISUOMALAINEN

IINA KAUTTO

Ni Tar Tar Thein (vas.) oli ensimmäisiä Kinnulan lukion kansainvälisiä opiskelijoita. Sohvalla istuvat myös Polina Brovko, Nyo Yee Lin Htet, Myat Poe Khin, Simon-Swan Yi Htoo ja tukihenkilö, nuorisotyöntekijä Teijo Meriläinen.

Ulkomaiset opiskelijat pelastivat Kinnulan lukion

Kinnulassa opiskelee muun muassa Myanmarista, Vietnamista ja Venäjältä kotoisin olevia. Kotoutuminen Suomeen ei ole ollut monelle helppoa, mutta nyt ensimmäiset pienen lukion kansainväliset opiskelijat ovat aloittaneet ylioppilaskirjoituksensa.

Sivu 1

INNA KAUTTO

Ni Tar Tar Thein tuli Kinnulaan Myanmarista. Emmilotta Kinnunen opettaa kansainvälisille opiskelijoille suomea toisena kielenä.

Kansainvälisten opiskelijoiden sisu pelasti lukion

Kinnulaan ei nyt mahdu lisää opiskelijoita kauempaa, sillä tuulivoimarakentaminen aiheutti asuntopulan.

Tuija Siidorow

Kinnulan lukio kamppailee olemassaolostaan vielä muutama vuosi sitten, mutta sitten saapuivat kansainväliset opiskelijat. Heistä ensimmäiset ovat nyt aloittaneet ylioppilaskirjoituksensa.

Tänä syksynä Kinnulan lukion ensimmäisen luokan aloitti vain kaksi kinnulalaista. Luokkakaveriksi heille tuli kaksi kivijärvistä ja seitsemän kansainvälistä opiskelijaa. Kaikkiaan lukiossa on tällä hetkellä 43 opiskelijaa, joista kansainvälisiä opiskelijoita on 21.

Enempää kansainvälisiä opiskelijoita lukio ei nyt voikaan ottaa vastaan, sillä heille ei olisi asuntoja. Tuulivoimarakentaminen on ylikuumentanut vuokra-asuntomarkkinat Kinnulassa.

Lukiolaisia on Myanmarista, Vietnamista, Venäjältä ja Tansaniasta. Heidän motivaationsa on huippukorkealla, mutta alussa pärjääminen käytännössä kielitaidotomana ei ollut helppoa.

– Kun tulin tänne, oli viikonloppu. Kukaan ei liikkunut missään. Kadut olivat tyhjiä. Pelkäsin, että minut oli kidnapattu. Kinnula oli aavekaupunki, **Ni Tar Tar Thein,** 18, muistelee hymyillen saapumistaan noin 1500 asukkaan paikkakunnalle.

Metsäscudun kokakuinen pimeys ja koleus korostivat epätyttävää vaikutelmaa Myanmarin subtrooppisen ilmaston jälkeen. Myanmarin valtio eli entinen Burma on Kaakkois-Aasiassa.

– Nyt minulla on kaikki hyvin, Ni Tar Tar Thein tiivistää fiilikseensä.

Hän ja osa muista kaksi vuotta sitten Suomeen tulleista puhuvat häkelyttävän sujuvaa suomea. He suorittavat lukion ja ylioppilaskokeet suomeksi.

– Paikallisten kanssa puhuminen kaupassa ja muualla auttoi. Kinnulalaiset ovat ystävällisiä, nuoret kehuvat.

Ni Tar Tar Thein suoritti kolme ensimmäistä ylioppilaskoetta tämän syksyn kirjoituksissa. Hänen tavoitteenaan on saada valkolakki ensi keväänä kolmen lukuvuoden päätteeksi.

Lukion jälkeen lähes kaikki kansainväliset opiskelijat aikovat pyrkiä suomalaiseen yliopistoon tai ammattikorkeakouluun toiveena hyvä ammatti.

– Unelma olisi olla joskus suurlähettiläs, Ni Tar Tar Thein kertoo.

Osa nuorista harkitsee jäävänsä Suomeen pysyvämmin. Heillä onkin siihen merkittävä etu verrattuna suoraan korkeakouluopiskelijoihin englanninkielisille linjoille tuleviin ulkomaalaisiin. Kinnulan lukiolaisten on ollut pakko oppia suomi.

Vasta vuosi sitten Suomeen ja Kinnulaan töveuttiaana tullut **Han Hoang** puhuu myös jo täyttä suomea, joskin kieliopin hän kokee vaikeaksi.

– Suunnittelin aiemmin opiskelevani lääkäriksi. Mutta ehkä jotain muuta, hän sanoo.

Hän haaveilee saavansa jonakin päivänä koko perheensä Suomeen, mutta työpaikan löytäminen vanhemmille on vaikeaa.

Pääosa Kinnulan kansainvälisistä opiskelijoista tulee Finest Future -yrityksen kautta. Kyselyjä tulee lähes viikoittain.

– Olemme vastanneet niin yritykselle kuin hakijoille suoraan, että emme tällä hetkellä ota vastaan hakemuksia. Toivomme, että opiskelija hakee meille ensi keväänä uudestaan, rehtori ja sivistysjohtaja **Niko Aihio** sanoo.

– Meillä on pieni lukio. Niin sanottujen ykkökursien aloittaminen ei ole samaan tapaan mahdollista pitkin lukuvuotta kuin isommissa yksiköissä.

Aihion mukaan on tehty periaatteellinen päätös siitä, että aloittavien ryhmässä neiin puolet voisi olla kansainvälisiä opiskelijoita.

– Rehtorina toivoisin, että saisin kasvatettua oman lukion vetovoimaisuutta niin paljon, että lukiomme olisi kaikille lukio-opintoihin suuntautuville ykkösvaihtoehto niin Kinnulassa, Lestijärvellä kuin Kivijärvelläkin. Toivon, että tulevaisuudessa alkavien ryhmäkoko olisi noin 15–20 opiskelijaa.

Rehtori näkee kansainvälisten opiskelijoiden tulemisen vaikuttaneen myönteisesti monella tapaa. Hän on ylpeä tukiverkostosta, joka nuorten ympärille on luotu.

– On tullut ihailtavaa yhteenkuuluvuutta ja yhdessä tekemisen meininkiä niin opettajissa kuin aktiivisissa kantalaisissakin. Nuoret ovat tuoneet mahtavan joukon uudenlaisia persoonia kinnusten joukkoon.

Suurimpia mimuksia oli alkuun opettajien kuormittuminen. Tukiverkon lisäksi sitä on helpottanut uusien opiskelijoiden rekrytoimisen keskittäminen keväälle ja alkukesään.

Onnistumisen pakko on tuljoille itsestäänselvyys. Perhe on käyttänyt paljon rahaa nuoren lähettämiseksi opintoihin. Muutenkin opintojen keskeyttämiselle on hyvin korkea kynnys.

Ensimmäiset venäläiset opiskelijat tulivat Kinnulaan aiemman rehtorin yhteyksien kautta. Muut ovat tulleet Finest Future -yrityksen kautta, joka auttaa maksua vastaan ulkomaisia opiskelijoita Suomeen.

– On yhteiskunnallinen paine. Jos lähtee opiskelemaan ulkomaille, pitää onnistua, Ni Tar Tar Thein sanoo.

Hän on nyt saanut myös pikkuveljensä Kinnulan lukioon opiskelemaan. He asuvat samassa asunnossa. Yksi sisarus on Etelä-Koreassa.

– Myanmarissa on sisällissota. Perhe käyttää paljon rahaa, että pääsimme opiskelemaan. Sekin tuo painetta.

– Tänne tulo yrityksen kautta vaati kolme asiaa. Ensimmäinen oli raha, tiliillä piti olla 6000 euroa. Toinen asia oli B1-kielikoe. Kolmas on ehkä tärkein, eli oma mielenterveys pitää olla kunnossa, Ni Tar Tar Thein tiivistää.

Mielen vahvuuden arvioiminen jäi hänen mukaansa opiskelijan ja perheen omaksi tehtäväksi. Testejä ei ollut. Henkinen jaksaminen voi olla koetuksella kielitaidon puutteiden, opintojen vaativuuden ja kulttuurierojen takia, mutta myös esimerkiksi koti-ikävän ja yksinäisyyden vuoksi.

– Voi olla tosi yksinäinen, kun tulee pieneen kaupunkiin. Toisena vuotena minäkin koin yksinäisyyttä, kun alkuonnellisuus meni pois. Paineet tulivat kovina. Menin kertomaan koulun terveydenhoitajalle ja sitten myös terveyskeskukseen, ja sain apua, Ni Tar Tar Thein kertoo.

Vietnamilainen Mai Nguyen Quynhx, 18, tuli niin ikään Suomeen kaksi vuotta sitten. Hän on koko ajan torjunut onnistuneesti yksinäisyyttä yhdellä tai kahdella päivittäisellä soitolla kotiin.

Aluksi hän joutui opettelemaan, miten Suomessa toimitaan ja miten vaikkapa talveen valmistaudutaan.

– Nyt olen saanut töitä. Teen muutamana päivänä viikossa 2–3 tuntia kodin- ja lastenhoitotyötä. Saan palkkaa. En enää tarvitse rahaa kotoa. Tiedän, miten Suomessa eletään, hän iloitsee.

Monelle on tärkeää myös se, että opiskelupaikkakunnalla on kotimaasta muitakin opiskelijoita. Välillä saa puhua omalla äidinkielellä.

Venäläinen **Polina Brovko**, 17, ei tollessaan puhunut vielä hyvää suomea eikä englantia. Nyt hän arvioi kirjoittavansa ylioppilaskirjoitukset vuoden päästä syksyllä, neljänteen opintovuoteensa.

Hän myöntää, että edelleen on vähän vaikeaa. Hän miettii voivansa silti jäädä Suomeen jatko-opintojen jälkeenkin.

Suomea toisena kielenä Kinnulan lukiossa opettava **Emmilotta Kinnunen** kertoo suosittelevansa kansainvälisille opiskelijoille lukion suorittamista neljässä vuodessa. Silloin ensimmäisen vuoden voi paremmin käyttää kielitaidon kehittämiseen.

– Moni sanoo tullessaan, että suorittaisi opinnot mieluummin kolmessa tai jopa kahdessa vuodessa. Kerron, että Suomessa lukio on niin vaativa, että edes suomea äidinkielenä puhuvat suorittavat sen harvoin kahdessa, Kinnunen sanoo.

Mahdotonta se ei kansainväliselläkään opiskelijalle silti ole. Sen on jo todistanut Venäjän Murmanskista kotoisin oleva **Igor Levin**, 18. Hän kirjoitti tänä syksynä ylioppilaskokeet kokonaan hyväksytysti läpi. Parin kuukauden päästä lukio on suoritettu muutenkin.

Ajan Kinnulassa hän kuvailee tuntuneen ihan mahtavalta. Hän ei muista kokeneensa kertaakaan esimerkiksi rasismia tai Ukrainan-sotaan liittyvää kommentointia.

Huonona puolena hän mainitsee sen, ettei työpaikkoja ole ja eläminen maksaa.

– Tekisin mitä töitä vain. Tarvitsen rahaa.

Jatkosuunnitelmissa ovat opinnot ehkä Oulussa tietotiikenneteknologian parissa.

– Kirjoitin viisi ainetta: pitkän venäjän, lyhyen englannin, fysiikan, suomen toisena kielenä ja pitkän matematiikan. Sain kolme tvtä, mutta yliopistoon tarvitaan ct. Korotan keväällä. Levin suunnittelee.

Aasiasta tulevat opiskelijat kertovat hämmästyneensä sitä, kuinka Suomessa aikuiset oikeasti kuuntelevat opiskelijoita. Opettajat ja opiskelijat ovat tasaverteisia.

– Opettajia ei tarvitse pelätä. He saattavat välillä vain kuunnella keskustelua, ja kaikki voivat puhua. Se oli shokki. lukiolaiset kuvaavat.

– Omassa maassa se ei olisi kohteliasta.

Kansainväliset opiskelijat opiskelevat ahkerasti. Vapaa-aikaakin kuitenkin jää.

– Täällä ei ole ollenkaan ekstrakursseja koulun jälkeen kotona. Kotimaassa aloitamme opiskelun aamulla kuudelta ja lopetamme illalla kello yksitoista, vietnamilainen Han Hoang kertoo.

Kotoutuminen Suomeen ei ole ollut helppoa. Myöhemmin aloittaneiden toivotaan pääsevän helpommalla.

Ensimmäisinä saapuneista kuitenkin vain kolme on lähtenyt Kinnulan lukiosta. Osa on valhtanut toiseen oppilaitokseen Suomessa.

Tulijat suorittivat suomen kielen B1-tutkinnon ennen saapumistaan, mutta käytännön pärjäämiseen se ei riitä. Opiskelijat joutuivat tukeutumaan opettajiin muissakin kuin kouluasioissa.

Sitemmin kinnulalaiset ovat ottaneet tulijat valtvemmin osaksi yhteisöä. Jokaisella kansainvälisellä opiskelijalla on nyt oma tukiperhe. Parhaiten paikallisellmään lienee solahtanut nuorukainen, joka on löytänyt kinnulalaisnei- ►

Sivu 2

TUIJA SIIDOROW

Ni Tar Tar Thein ja Mai Nguyen Quynh pitävät suomalaisesta koululuuasta, mutta makumaailma on toinen kuin Aasiassa.

> Opiskelijalle on tosi tärkeää, että hän pääsee näkemään normaalia elämää.
>
> Sinikka Niemonen, tukiperheen äiti

TUIJA SIIDOROW

Mai Nguyen Quynh, Ni Tar Tar Thein, Polina Brovko ja Han Hoang ovat löytäneet talvesta mukavia asioita kuten avantouinnin ja laskettelun.

FINEST FUTURE

- **Finest Future on mm. Rovio-pelihtiötä tutun Peter Vesterbackan vuonna 2020 perustama yritys. Se auttaa opiskelijoita tuleemaan Suomeen esim. myymällä suomen ja ruotsin kielen verkkokursseja.**
- **Opiskelijat opiskelevat toisen asteen koulutuksessa Suomessa. Opiskelijavalinnan tekevät oppilaitokset.**
- **Yhtiön tavoitteena on tuoda 15000 opiskelijaa vuodessa.**
- **Toiminta on kohdannut kritiikkiä opiskelijoiden nuoren iän vuoksi.**

Lähteenä mm. Finest Futuren verkkosivut

Sivu 3

EU- ja ETA-alueen ulkopuolisilla Euroopan kansalliskielillä opiskelevilla lukiolaisilla ei ole lukuvuosimaksuja missään muissa Euroopan maissa

Lukuvuosimaksuissa on ymmärrettävä tehdä ero **LUKIOISSA suomeksi tai ruotsiksi** ja **KORKEAKOULUISSA englanniksi** opiskelevien välillä

Kansainväliset lukiolaiset kotoutuvat hyvin

Pääkirjoitus (HS 8.9.) toi esiin perustellun näkökulman työperäisen maahanmuuton pisteyttämisestä. Pisteytysmallit, kuten Kanadassa ja Australiassa käytetyt, voisivat selkeyttää maahanmuuttoa myös Suomessa. Yksi ihmisryhmä jää keskustelussa kuitenkin sivuun: kansainväliset lukiolaiset, jotka opiskelevat Suomessa kotimaisilla kielillä.

Kymmenet pienet lukiot eri puolilla maata ovat ottaneet opiskelijoita EU- ja Eta-alueen ulkopuolelta, eniten Vietnamista ja Myanmarista. He opiskelevat suomeksi tai ruotsiksi, vanhemmat maksavat heidän oleskelunsa, ja valmistuttuaan he jatkavat opintojaan suomalaisissa korkeakouluissa. Kotimaisilla kielillä opiskelu vahvistaa heidän sitoutumistaan Suomeen.

Esimerkiksi Sallan lukiossa, jossa kansainvälisiä opiskelijoita on noin 60 prosenttia, kaikki vuodesta 2016 alkaen valmistuneet EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta tulleet opiskelijat ovat jääneet Suomeen jatkamaan opintojaan.

Nuorella iällä tapahtuva muutto ja koulunkäynti kotimaisella kielellä tukevat kotoutumista poikkeuksellisen hyvin. He ovat kiinni suomalaisessa arjessa ja yhteiskunnassa. Saapuessaan 16-vuotiaina he mukautuvat koulutusjärjestelmäämme ja tukevat tavoitetta nostaa korkeakoulutettujen osuus 50 prosenttiin.

Jos Suomi ottaa käyttöön pisteytysjärjestelmän, heidän tulisi olla sen ehdotonta kärkijoukkoa. Sen sijaan heille ollaan kaikista muista Euroopan maista poiketen kaavailemassa täysimääräisiä lukukausimaksuja, jotka voisivat katkaista hyvin alkaneen polun.

Pisteytyksen on tarkoitus palkita sitoutumista, osaamista ja kotoutumiskykyä. Siksi sen tulee tunnistaa myös ne nuoret, jotka ovat jo aloittaneet matkansa suomalaisuuteen – ja tehneet sen nuorina, koulussa, suomeksi.

Mari Pirkkala
rehtori
Rautalammin lukio

Kuvakaappaus Rantasalmen kansainvälisistä lukiolaisista YLEn lauantain 26.4.2025 klo 20.30 pääuutislähetyksessä. Katso uutinen: https://areena.yle.fi/1-72361930?seek=304

Euroopan rehtorijärjestö ESHAn selvityksen mukaan (kts sivu 9) **EU- ja ETA-alueen ulkopuolisilla kansalliskielellä opiskelevilla lukiolaisilla ei ole lukuvuosimaksuja missään muissa Euroopan maissa**.

Kansainvälisten opiskelijoiden potentiaali väestö- ja osaamisvajeen korjaamisessa ymmärretään kaikkialla muualla paitsi ulkomaalaisvihamielisessä Suomessa.

Lukuvuosimaksuja käsiteltäessä on lukioikäisiä (kotimaisilla kielillä opiskelevia) ja korkeakouluopiskelijoita (englanniksi opiskelevia) pidetty kuin samana ryhmänä.

Ajatus Suomeen sitoutumisesta ja maahan jäämisestä on kansainvälisillä lukiolaisilla vahva. He korjaavat maamme väestövajetta. He osaavat **vietnamia, burmaa, kiinaa, farsia jne** ja luovat tätäkin kautta uutta elinvoimaa kieliköyhälle Suomelle. Tästä on syytä pikemminkin palkita kuin rankaista, tai edes kohdella tasavertaisina kantasuomalaisten kanssa.

Noin 60:ssä maaseutulukiossamme on kansainvälisiä opiskelijoita EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta: Sallassa yli 60 %, Kiteellä 40 % ja Mäntässä 30 % (kartta sivulla 9). Kaikki opiskelevat suomeksi tai ruotsiksi.

Kehittyvissä maissa on yleinen käytäntö, että perheet tarjoavat nuorilleen mahdollisuuden jatkaa opintojaan anglosaksisten maiden lukioissa ja korkeakouluissa. Suomi on onnistunut kääntämään pienen osan tästä virrasta meille.

Ylläolevassa Rantasalmen lukion TV-insertissä samoinkuin seuraavilla sivuilla on kerrottu, mitä kaikkea kansainväliset lukiolaiset tuovat mukanaan suomalaiseen yhteiskuntaan.

Maaseudun ja haja-asutusalueiden lukiot toimivat lähes poikkeuksetta yhdessä peruskoulun kanssa, samoissa tiloissa ja yhteisin opettajin. **Pienen lukion tärkeä oheistehtävä on tukea olemassaolollaan paikallista perusopetusta ja samalla osaltaan turvata koko pienen kunnan elinvoimaa**.

Suomen hallitus hankaloittaa vuoden 2026 budjetin kautta kansainvälisten lukiolaisten tuloa maahan poistamalla heidän osaltaan lukioiden valtionosuudet sekä asettamalla heille lukuvuosimaksut.

Taloudesta vastaavan valtionvarainministeri Riikka Purran oma puolue kampanjoi julkisesti Suomen edun vastaisilla ulkomaalaisvihamielisillä iskulauseilla

Case Purra: ”ei pidä tekohengittää pieniä lukioita”

”Pienten kuntien ei pidä tekohengittää lukioita ulkomaisia oppilaita houkuttelemalla”

Riikka Purran mielestä kaikkien oppituntien järjestäminen fyysisesti on välttämätöntä vain pienille lapsille.

Sanna Nikula / STT

Pienten kuntien ei pidä tekohengittää lukioita houkuttelemalla niihin oppilaita ulkomailta, sanoo perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** STT:lle. Esimerkiksi itäisessä Lapissa ja muualla Suomen itärajalla on lukioita, joihin on otettu oppilaita ulkomailta.

– Lukioiden ylläpitäminen siinä tilanteessa, kun oppilaiden määrä kunnissa selvästi pienenee on tiettyjen haastavaa, mutta tämä on tosiasia, joka pitää hyväksyä. Purra sanoo STT:n vaalihaastattelussa.

Purra kommentoi viime viikonlopun Lapin vierailullaan paikalliselle *Lapin Kansalle*, että ulkomaisilla oppilailla kikkailun on verovarmuuksien rahojen väärinkäyttöä. Hän kertoo saaneensa sen jälkeen alueen rehtoreilta ruusuista kritiistä palautetta.

– Ei se minun kantaani tässä asiassa muuta. Maahanmuuton käyttäminen pumppaamaan palveluita kuntiin ei ole oikea vaihtoehto.

Joukko itäisen Lapin kunnanjohtajia kirjoitti lehteen kannanoton Purran kommentista. Heidän mukaansa ulkomailta lukioihin tulevat nuoret ovat hyvin motivoituneita ja opetuskieli lukioissa on suomi. Ilman maahanmuuttajanuoria esimerkiksi moneen palvelu- ja matkailualan työpaikkaan ei riittäisi osaavaa ja kielitaitoista työvoimaa.

Lukioikäisille pystytään Purran mukaan varsin valvatta järjestämään erilaisia yhteistyömalleja koulujen ja kuntien välillä ja kursseja myös sähköisesti.

Suomessa lisääntyy vauhdilla sellaisten kuntien määrä, joissa on myös koko peruskoulussa alle 20 oppilasta. Purra toteaa koulun olevan välttämätön palvelu, joka pitäisi olla kaikille saatavilla, mutta tässäkin asiassa voisivat tehdä yhteistyötä ja esimerkiksi jakaa opettajia, jotta opetuksen laatu voidaan taata.

Hän myöntää, että hajaasutusalueilla koulumatkat voivat olla pitkiä, mutta kaikkia oppilaitoksia ei Purran mielestä tarvitse järjestää fyysisesti peruskoulussakaan.

– Se on välttämätöntä vain pienille lapsille.

Hän myöntää, että nämä ratkaisut eivät varmasti ole optimaalisia ihmisille, jotka haluavat asua esimerkiksi Lapissa, mutta kun saatoo päivänsä arvokkaana ja kunnioittavana.

– Samaan aikaan on realismia ymmärtää, että palvelut eivät voi olla samalla tasolla kaikissa kunnissa. Politiittisesti ei ole mahdollista tehdä maiden hoikuspoikuntemppuja, ihmiset muuttavat sinne minne haluavat.

Perussuomalaisten alue- ja kuntavaaliohjelmissa oleellisinta on tiukka talousdenpito. Purran mielestä juuliset sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut eivät toimi luirkaan niin hyvin kuin niiden pitäisi tällä verotasolla.

Purra arvelee ongelman olevan sen ihan ensimmäisen ajan saamisessa tai avun saamisessa edes silloin tunteeseen, ettei jää johonkin hyvinvoinnin rattaaseen pyörittäjän.

Loppuvuoden kiistelyssä sairauloiden päivystyverkosta nousi Purran mielestä esille, että sotessa suurin ongelma olisivat pitkät välimatkat palveluihin.

– Pääkaupunkiseudulla toimivana tiedän, että ruuhka tällöin siinäpisteitä tiivistä onkin, ei ole lainkaan itsestään selvää, että niihin pääsee ja saa apua heti.

Perussuomalaiset olisi neljänneksi suurin puolue sekä alue- että kuntavaaleissa Ylen tuoreimman gallupin perusteella. Aluevaalien kannatuksessa puolue sinnitteli niukin naukin vasemmistoliiton edellä.

– Olen realisti siinä, miten paljon hanialampaa hallituksesta on läheä nähin vaaleihin kuin oppositiosta. Varsinkin kun perussuomalaisten kannattajat eivät keskimäärin ole innoissaan lähivaalcista. Parasta mahdollista tulosta lähdetään hakemaan.

KS LUKIJALTA

TULIKO HYVÄ KUVA?
Lähetä kuvasi verkossa koillissanomat.fi/laheta
tai Whatsappilla 0400 916 366

PUKKAAKO RUNOA?
Lähetä runosi sähköpostilla toimitus@koillissanomat.fi
tai verkossa koillissanomat.fi/laheta

Itä-Lapin kunnanjohtajat Purran avauksesta:

Suomi ja Lappi tarvitsevat pieniä lukioita

Lapin Kansa uutisoi 8.2. valtiovarainministeri Purran lausunnosta, jossa ministeri nosti Lapin pienet lukiot tikun nokkaan väittäen "pienten lukioiden kikkailevan ulkomaalaisilla opiskelijoilla". Lausunto on huonosti harkittu ja pohjautuu vääriin tietoihin. Pienet lukiot ovat voimavara. Nuoret suomalaiset ja ulkomaalaiset opiskelijat ovat panostus tulevaisuuteen.

”Esimerkkinä voidaan mainita, että Sallan lukiosta vuodesta 2016 valmistuneista ulkomaalaistaustaisista ylioppilaista 100 prosenttia on siirtynyt jatko-opintoihin Suomessa.”

SUOMI jakautuu nopeasti menestyvään Länsi- ja Etelä-Suomeen ja kurjistuvaan Itä- ja Pohjois-Suomeen. Ukrainan sodan takia itäraja on kiinni määräämättömän ajan ja rajakauppa on loppunut. Valtion palvelut ja hallinto keskittyvät pääkaupunkiseudulle ja maakuntakeskuksiin. Kunnat vastaavat edelleen itse perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta. Itä-Lapin kunnissa toimii Pelkosenniemeä lukuun ottamatta edelleen oma lukio. Peruskoulun ja lukion opettajat ovat monesti samoja. Mikäli lukioverkko karsitaan, heijastuu tämä myös perusopetukseen.

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut tekevät yhteistyötä Itä-Lapin lukioiden kanssa. Pienet paikkakunnat saavat ideoita ja virikkeitä, jotka heijastuvat koulutuksesta myös yritystoimintaan ja kehittämistyöhön. Lukio-opiskelijat voivat suorittaa opintoja Itä-Lapissa mm. yrittäjyyteen, keraamiseen muotoiluun ja musiikkiin liittyen. Opiskelumahdollisuuksien monipuolisuus tukee oppimista, opetusta ja samalla ylläpitää riittävää oppilas- ja opettajamäärää.

Muuttuneen geopoliittisen tilanteen vuoksi Suomen puolustuskyky ja -tahto edellyttävät Itäisen Suomen, mukaan lukien Itä-Lapin, asuttuna ja elinvoimaisena pysymistä. Koko maan asuttuna pitäminen vaatii kuitenkin juhlapuheiden sijaan aktiivisia tekoja. Vähintä on se, että valtio ei lähde omilla päätöksillään kiihdyttämään näivettymiskehitystä. Hallitus on pyrkinyt lievittämään erityisesti pohjoisen ja itäisen Suomen ahdinkoa lanseeraamalla alueille erityisohjelmansa. Ongelmia ei kuitenkaan helpoteta suoltamalla suunnitelmia ja korulauseita puhumalla, jos sanat ja teot ovat ristiriidassa keskenään.

ULKOMAILTA lukioihin tulevat nuoret ovat lahjakkaita ja motivoituneita. Tämä testataan jo pääsykoevaiheessa. Maahanmuuttajanuoret on integroitu samaan opetukseen kantasuomalaisten nuorten kanssa, ja opetuskieli on suomi. Kansainvälistyminen avartaa näkökulmia puolin ja toisin ja innovatiivisuus lisääntyy. Moni ulkomailta kotoisin oleva nuori työskentelee opintojen ohella ja omalta osaltaan helpottaa työvoimapulaa. Ilman maahanmuuttajanuoria moneen palvelu- ja matkailualan työpaikkaan ei riittäisi osaavaa ja kielitaitoista työvoimaa. Lukio toimii samalla linkkinä korkeakoulumaailman ja paikallisten yrittäjien välillä. Nuoret ovat tulevaisuuden yrittäjiä ja ylläpitävät kasvua ja työllisyyttä.

Moni lukiolaisista käy samalla oppisopimuksella toisen tutkinnon. Ulkomailta tuleville nuorille lukiovuodet ovat erinomainen tapa oppia kieli ja kotiutua Suomeen. Esimerkkinä voidaan mainita, että Sallan lukiosta vuodesta 2016 valmistuneista ulkomaalaistaustaisista ylioppilaista 100 prosenttia on siirtynyt jatko-opintoihin Suomessa. Vastaavasti myös muista Itä-Lapin lukioista valmistuneet nuoret kansallisuudesta riippumatta sijoittuvat hyvin työelämään ja jatko-opintoihin.

PIENENTYVIEN ikäluokkien seurauksena hyvinvointiyhteiskunnan säilyttäminen on vaarassa. Syntyvyys pitäisi saada nousuun, mutta tämä ei yksin riitä selättämään työvoimapulaa. Lisäksi tarvitaan myös työperäistä maahanmuuttoa. Suomalainen eläkejärjestelmä on rakennettu siten, että kulloinkin työssäkäyvä sukupolvi maksaa edeltävän sukupolven eläkkeet. Työperäisessä maahanmuutossa on kyse myös nykyisten työssäkäyvien eläkkeistä.

Lapin pienet lukiot eivät harrasta kikkailua, vaan järjestävät monipuolista ja laadukasta opetusta tasapuolisesti kantasuomalaisille opiskelijoille ja maahanmuuttajille. Arvokas työ auttaa omalta osaltaan taklaamaan työvoimapulaa ja tuo opiskelijoita korkeakouluihin. Myös lappilainen sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso on omalta osaltaan nostanut esiin työperäisen maahanmuuton tarpeen.

Kemijärvi 11.2.2025.

DINA SOLATIE
Kemijärven kaupunginjohtaja
ERKKI PARKKINEN
Sallan kunnanjohtaja
ANTTI MULARI
Savukosken kunnanjohtaja
PEKKA JÄÄSKÖ
Posion kunnanjohtaja
LAURI LEHTINEN
Pelkosenniemen vs. kunnanjohtaja
ANITA RUOKAMO
Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallituksen puheenjohtaja
SONJA AATSINKI
Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallituksen puheenjohtaja vs. johtaja

Case OKM: ”kv-lukiolaisilta valtionosuudet pois ja lukuvuosimaksut tilalle”

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut

Työryhmän valmistelemaan esitys mm. täysikatteisista lukukausimaksuista EU/ETA-maiden ulkopuolelta Suomeen ammatilliseen tai lukiokoulutukseen tuleville opiskelijoille

Puheenjohtajana toimii opetus- ja kulttuuriministeriön **lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen** osaston ylijohtaja 17.5.2021–16.5.2026, filosofian tohtori **Petri Lempinen**. Lempinen on sitä ennen toiminut **Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry:n toimitusjohtajana 2015-2019 sekä Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n toiminnanjohtajana vuodesta 2018**.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan esityksen mm. täysikatteisista lukuvuosimaksuista EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta Suomeen ammatilliseen tai lukiokoulutukseen tuleville opiskelijoille. Koulutuksen järjestäjille suunnatulla kyselyllä on tarkoitus selvitellä nykytilannetta EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta Suomeen tulevista opiskelijoista valtionosuuksin rahoitettavassa koulutuksessa. Vastauksia hyödynnetään osana haku- ja lukuvuosimaksuihin liittyvää säädösvalmistelua ja arvioitaessa mahdollisten uudistusten vaikutuksia.

Kyselyssä selvitetään ainoastaan Suomessa järjestettävää koulutusta ja siinä keskitytään niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat hakeutuneet Suomeen lukiokoulutukseen opiskelutarkoituksessa.

Hallituksen pyrkimyksenä on sallia lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille mahdollisuus kerätä lukuvuosimaksuja Euroopan talousalueen ulkopuolelta saapuvilta opiskelijoilta. Näitä opiskelijoita ei jatkossa myöskään otettaisi huomioon valtionosuusrahoitusta laskettaessa.

Lempisen mukaan eri viranomaiset ovat kiinnittäneet huomiota kansainväliseen opiskelijarekrytointiin liittyviin ”lieveilmiöihin, jotka pahimmillaan voivat johtaa maahan saapuneiden opiskelijoiden hyväksikäyttöön”.

OKM:n kesän 2025 lausuntopyynnössä nurinkurinen priorisointi

EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulleiden lukiolaisten päätavoitteena on korkeakoulututkinto eikä ns. suorittava työ.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ylijohtaja Petri Lempinen on omin sanoin epäillyt näiden kotimaisilla kielillä lukion ja korkeakoulun läpikäyneiden jäämistä lopulta Suomeen. Vastaväitteeksi voi kysyä: jäävätkö Suomessa englanniksi koulutetut todennäköisemmin? Esimerkiksi Sallan lukiosta vuodesta 2016 lähtien kaikki suomen kielellä valmistuneet kansainväliset ylioppilaat ovat siirtyneet jatko-opintoihin Suomessa.

Kesän 2025 lausuntopyynnössään OKM pitää kansainvälisten lukiolaisten määrän lisääntymistä **haittana lukiorahoituksen nykymallille**. Tästä lähtökohdastaan OKM vastustaa ”lukiokoulutuksen opiskelijamäärän lisäämistä laajamittaisesti EU/ETA-valtioiden ulkopuolelta tulevilla lapsilla”.

Sama virkamiesmäisesti rajoittunut kapea ajattelumalli nähdään myös lukuvuosimaksuja kannattaneiden pääosin suurien kaupunkien lausunnoissa.

Priorisointijärjestyksen on tietysti oltava toisinpäin: koulutusperäinen maahanmuutto on ykkönen ja, jos on tarvetta, lukiorahoitusmallia muutetaan sille alisteisesti.

Suomi on hukannut 25 vuotta OECD PISA -koulutusmaineensa hyödyntämisessä. Nyt kun yksityinen yrittäjä on ryhtynyt sanoista tekoihin tuomalla lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin kansalliskieliämme taitavia opiskelijoita, OKM:stä on tullut hankkeen raivokas vastustaja.

Esimerkiksi Kanadan ja Suomen väliä harkitsevien olisi tulevaisuudessa punnittava, valitako Kanada ja lukuvuosimaksut (educanada.ca) vai Suomi, lukuvuosimaksut ja lisäksi vielä uppo-outo uusi kieli. Tulos on päivänselvä, Suomen tappioksi.

On maamme kilpailuedun vastaista heittää kapuloita suomea tai ruotsia puhuvien kaukomaiden nuorten opintielle. Koko Suomea hyödyttävän hyvän idean keksinyttä yrittäjää kadehtivilta voi kysyä, mitä tämä sama olisi maksanut verovaroin virkamiestyönä – entä millaisin tuloksin?

Kansanedustaja ja Lapin maakuntajohtaja
Mika Riipi Kuntatalolla 3.9.2025

Viisi näkökulmaa Suomen tulevaisuuteen

Lukukausimaksujen ja muiden rajoittavien toimien sijasta pitää lähteä miettimään ainakin viittä uutta tulokulmaa:

Työ- ja maahanmuuttoperäinen kokonaisohjelma. Monet ovat puhuneet Kanadan mallista. Itsekin olen siellä käynyt muutaman kerran tutustumassa. Nopeasti reagoiva pisteytysjärjestelmä on hyvä. Se karsisi byrokratian minimiin ja ihmisten olisi helppo tulla. Pääsisi opiskelemaan, töihin tai perustamaan yrityksen mahdollisimman vähin vaivoin.

Opintopolkufilosofia. Olen surullinen, että olemme karsineet muun muassa aikuiskoulutustukia. En minäkään tiedä viisikymppisenä vielä, mitä rupean isona tekemään. Tämä on työelämän maailmaa tulevaisuudessa. Näiden rakenteiden pitäisi olla kunnossa.

Suomen kielen pitää olla ykkönen. Suomen kielen haltuun ottaminen avaa polut tulevaan. Sen muistaminen on tärkeää kaikissa tulevissa toimenpiteissä.

Kattava alueellinen näkökulma. Tarvitsemme maan elinvoiman kaikki voimavarat käyttöön, olivatpa ne sitten Lapissa, Savossa tai muualla. Kaupungistuminen toki jatkuu, mutta emme voi ajatella, että koko elinvoima imetään vain muutamaan kasvukeskukseen.

Työelämäkeskeisyys. Mitä tahansa tehdään tulevaisuuden toimenpiteisiin ja erityisesti opiskeluperäiseen maahanmuuttoon liittyen, on hyvä alusta alkaen rakentaa malleja, joissa opiskelijat pääsevät kiinnittymään työelämään. Se helpottaisi myös yrityksiä, joissa on usein sitä näkökulmaa, että jos sinulla on pikkuisen huono suomen kieli ja tulet muualta, niin sitten on vähän hankalaa. Sama pätee julkiselle sektorille. Sekin tarvitsisi tässä oikeasti preppausta.

We welcome to have your education and future in Finland!

182 member schools of the Finnish Association of Small Secondary Schools, FASSS

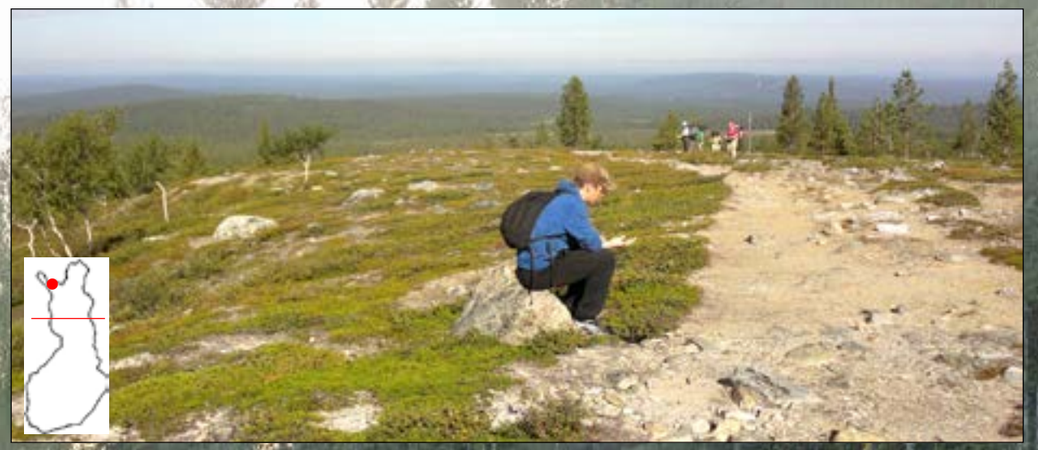

*Far beyond the Arctic Circle, **Enontekiö Wildness SHS** first grade new arrivals start their school year in team-building exercises. 17 of the 182 member schools are in Lapland (see map on page 5)*

***Petäjävesi SHS and Salla SHS**: certain extent of ICT studies provide direct University access. Pages 19–64 show plenty of other examples of 182 FASSS member school specific orientations.*

***Pyhäjoki SHS**: 13 student mathematics class (front), chemistry class with 10 students (behind)*

Photo: Pekka Ovaskainen

Global edition 2026

FASSS network schools welcome foreign students!

To the English speaking countries (USA, Canada, UK, New Zealand, ...) there is an annual steady stream of talented students from the developing countries. Striving towards a better future, they spend years abroad, often having already their high school there, and continue thereafter to universities.

In Finland, a group of enthusiastic persons have successfully pioneered in an initiative Finest Future High School, to turn part of this global education stream to Finland. Due to the success in the OECD Pisa learning assessments, Finland has an excellent reputation in education.

Before leaving to Finland, the foreign students are taught Finnish language in their home countries. After the first pilot year 2021–22 with just 15 students, the current total estimate is about 600 students.

According to the OECD Pisa learning evaluation, Finland has a very small between-school variation in learning results. This means that you can enjoy the same high standard of education practically everywhere in Finland.

As in the cities the schools are over-crowded and the living costs are high, the international students are mostly lovated in the small FASSS member schools in the countryside. Learning in small groups is individual and effective, amidst the clean environment of lakes, rivers and forests. The municipalities and FASSS member schools do their best to integrate foreign students to the Finnish society and educational system.

For both the foreign students and for Finland as a country, Finest Future High School provides a win-win situation. FASSS network schools welcome foreign students to start their Finest Future in Finland, the happiest country in the world!

To be able to go to school, you also need boarding. Almost 40 member schools provide affordable dormitory-type living (page 14).

The photo above is from the student housing of Lappajärvi SHS, located on the rim of Europe's largest meteor crater lake. This FASSS school has an emphasis on geology.

Finland is one of the **Nordic states,** together with Sweden, Norway, Denmark and Iceland

Learning in small schools is student-centered, individual and effective

See Ylitornio high school presentation:
https://vimeo.com/952667448?share=copy

An Australian view into
the Finnish educational system in general:
https://www.youtube.com/watch?v=7xCe2m0kiSg

182 member schools of the Finnish Association of Small Secondary Schools, FASSS

International schools so far, in **red**

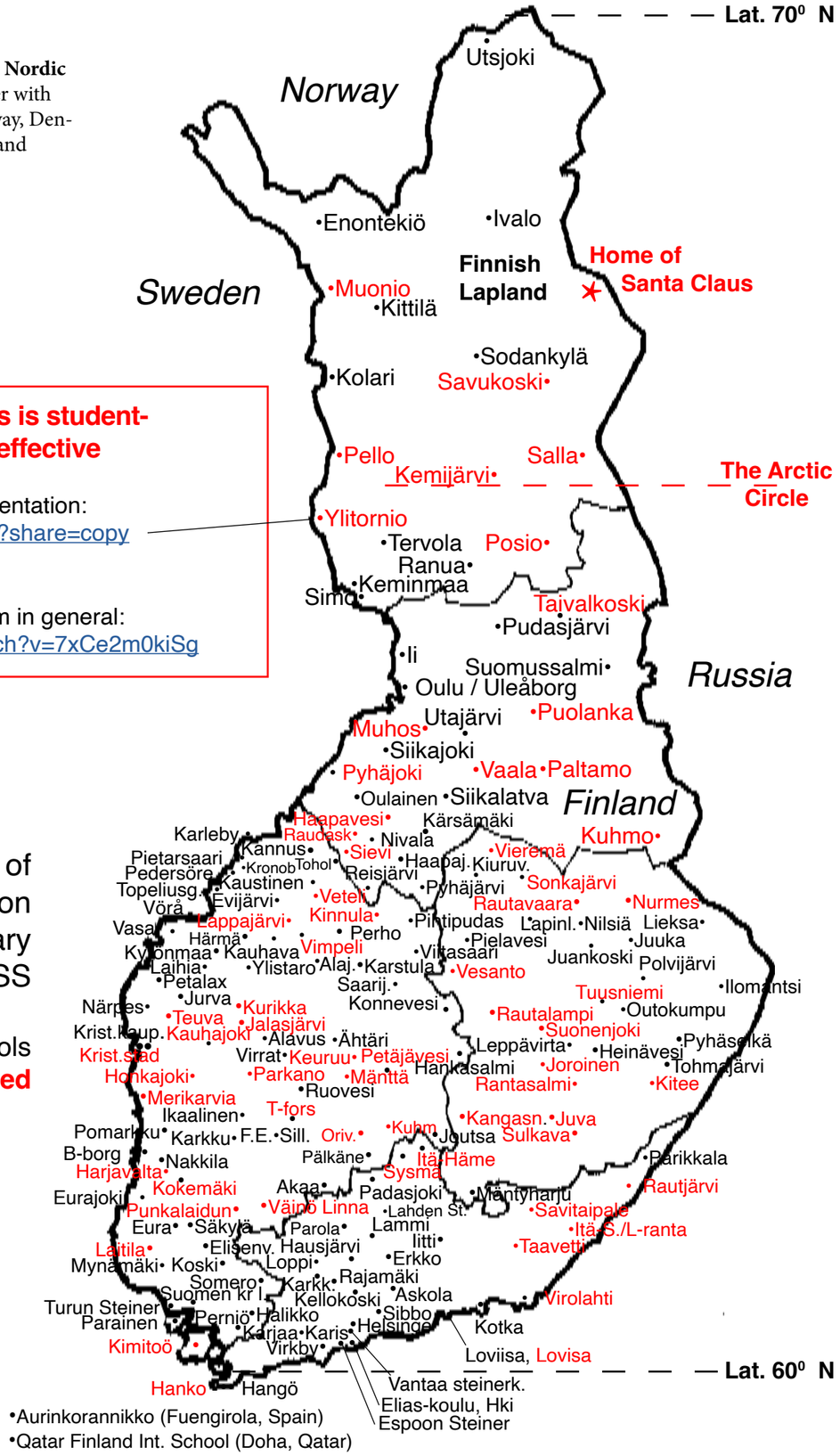

My main goal: to finish high school with good grades

In these two years in Finland, things have been completely different from what I first imagined. It feels like playing a game where you keep leveling up, more difficulties, but also surprising rewards. I am in the "reality phase" over "everything is new and magical phase".

I do have Finnish friends, but not many. Most Finnish students are comfortable staying within their own groups, and international students often do the same. I have noticed this in many high schools. For me, I have become closer to Finnish adults and children rather than high school students. Most of the people I have met are kind, patient, and always willing to listen to my broken Finnish while encouraging me to keep learning. Of course I have also encountered some mean people and this is something you experience everywhere.

Studying in a Finnish high school is truly challenging, especially as the matriculation (YO) exam approaches. There are also many responsibilities outside of school, such as housing, contracts, financial management and traveling independently. Public transportation can be difficult, especially in winter. In these years I have learned from my mistakes and still there are always new things to experience.

In my first year I had more free time; I walked in the forest almost every day, spent time in music and art rooms, and enjoyed sports activities after class. In my second year, however, most of my time has been spent on schoolwork. Like many other students, I still don't have a clear future pathway, but for now, my main goal is to finish high school with good grades.

Because of the political situation, I am not able to return to Myanmar for about two years. Sometimes, I miss home in difficult times, and there are moments when I feel like giving up. But I made a firm decision to finish my education in Finland.

At some times, there are pressures, difficulties and moments of depression in a completely different country, but also at other times, you will be enjoying times with new friends and many wonderful new things that you've never experienced before. One important thing I've learned is not to compare yourself with others. That feeling is normal, and many of my friends feel the same way.

In Finland, like many other places, there are both good and bad sides.There are also many hidden treasures, and for those who like new things and challenges, the journey can be truly meaningful.

Phyo Thandar Tun, Mäntän lukio, *2005 Myanmar (second year student)

FASSS in a nutshell

General

- Movement of the Finnish small senior secondary schools started in 1997
- Membership criterion: on application, the school should have max 150 students
- Student age 16 – 18 years (3 grades)
- Currently 182 member schools (more than half of all the Finnish senior high schools)
- Most member schools are annexed with junior level with student age 14 – 16 years
- In many cases the FASSS member school principal is responsible for a long range of general education from preschool up to the senior secondary level
- Member of the European School Heads Association (ESHA) since 2010
- Member of Small Schools Coalition (SSC) since 2024

Domestic services

- Exclusive online email peer support between the 182 member school principals
- Annual two-day small secondary school spring conference every year since 1997
- Annual Best Practice Directory since 2000
- Protecting small school interests nationwide

Foreign services

- Tens of member schools have students from the developing countries, having their secondary education in Finland in Finnish language
- Arranging Finnish contacts for foreign schools and vice versa
- Providing lectures: Finnish education in general, quality management, etc.
- Seeking small school collaboration worldwide

Website: https://www.jukkaomattila.fi –> Small schools
Contact: jukka.o.mattila@gmail.com

Don't miss your Summer High School courses (pages 64–67)!

The Finnish Summer High School Association (founded in 1965) is a FASSS partner. Summer high school camps are held from June to August, outside the regular high school semesters.

The 1–2 week summer courses cost 100–270 € (online), 200–680 € (domestic) and 1100–1400 € (abroad), most including board and lodging. In Summer high school, you can complete courses, rise grades, or prepare for upcoming high school studies or matriculation exam.

Traditionally, the summer high schools emphasize social activities within or after the daily activities. Students get acquainted with each other, play sports or have fun according to their own interests. In addition, summer high schools improve your Finnish or other languages and strengthen your skills in independent living in Finland.

Please take a look at the list of summer high schools 2026 on pages 64–67.

Why there are so many **small** secondary schools in Finland?

In Finland the history of founding secondary schools has been different from the general practice in other countries. Most Finnish secondary schools were not established by the state or by municipalities, but by private local associations. The state allowed founding for secondary schools, if there was a "demand for a local need of educational civilization".

Finland is characterized by an abundance of very small senior secondary schools, partly due to the above mentioned reasons, partly due to the sparsely spread population of the country, as shown in the map on page 5.

The movement for closer collaboration between small Finnish secondary schools started in 1996. The Finnish Association of Small Secondary Schools, FASSS, is a non-governmental organization. It currently comprises of 182 small senior secondary schools (student year groups 16–18) in rural and scattered settlements across Finland. That is 50 % of all the Finnish senior secondary schools. Eleven of the FASSS member schools are located north of the Arctic Circle.

Being small and scattered, FASSS member schools are well equipped with modern ICT learning facilities for video conferencing and distance education. FASSS member schools are outward looking and have a lot of foreign contacts. In language teaching, the Finnish educational system emphasizes practical communication skills for use in everyday life.

Ni Tar Tar Thein (Myanmar student who has graduated from Kinnulan lukio):
How would you feel to enter Finland for the first time?

When you arrive in Finland for your very first time by air, you might be surprised to see the country full of lakes and green forests. If your first visit would take place in winter time, you could see the whole country covered all over with dazzling white snow.

If you are from a warm country and think you know enough about snow after watching so many movies filmed in snow, you do not. The coldness that you will encounter in Finland will shock you to the bones. Nowadays, because of global warming, the southernmost Finland's temperature rarely goes down under -25°C. Make sure to bring suitable moisturizers if you have a sensitive skin because sometimes, it can get so cold that it's painful.

Skiing and skating are a must for recently immigrated people! On the internet, people seem to ski and skate effortlessly and beautifully, but don't be shocked to find out you're not part of them.

As Finland is located between the 60° and 70° latitudes, on both sides of the Arctic Circle, the summer and winter daylight duration vary a lot. In northernmost Finland, the sun does not set for about 10 weeks in the summer. On the other hand, the winter months are dark. In southernmost Finland, the shortest daily winter daylight from sunrise to sunset takes just about six hours.

Silent folks – inside and outside sauna

The heating system is particularly good in Finland. You will be surprised to find out that all over the year you never feel cold inside your apartment or on the public transport. Although it may be cold outside, the Finns enjoy heat in over 3 million saunas. Almost every household has saunas inside and outside of the house. It is normal to be embarrassed and reluctant to be in the sauna naked. Don't be shocked to find Finns are very casual with nudity, of course, with the same gender.

Visiting saunas with Finnish people can be fun because some people give off a strong vibe that will, most of the time, be too intimidating to strike up a conversation. Don't worry at all, it is not that Finnish people don't want you there. It is just their culture and how they interact as a society. They may not initiate a conversation or may not look as enthusiastic as you thought, but most are just as excited and curious about you as you are about them!

If you are not European, food might also be a big problem for you. It is based on vegetables, fish and meat. As rice cultivation is not fit for Finland, Finns traditionally prefer potatoes. Finnish food is rather mildly spiced and salted so it might be a bit bland if you are used to strong flavours. A heartfelt recommendation is to bring some food of your country made by someone you love. Bring more food than clothes because cold country makes the best clothes for cold weathers.

You will have to do everything on your own

If you are living alone in Finland and used to be in a big family, consider bringing a small toy that you can cuddle because the silence of Finland can be deafening for you. Make new friends, keep in contact with old friends and talk to your family often to cope with it.

You must have heard Europeans are very independent and it's true. Teenagers here are used to going around the city and even to other cities with no adults. Most of them don't worry about dealing with things alone, as opposed to many of the Asian teenagers. So in Finland, you will have to do everything on your own, from household chores to official, important paperwork.

While in Asia the education focuses heavily on academic achievements and memorization by heart, in Finland, it's all about active learning and it has a very systematic process. The Finnish educational system is ranked as one of the best in the world. According to the OECD PISA learning assessments, the school-to-school variation between the Finnish schools is very small. Therefore, you can enjoy the same high standard of teaching everywhere in the country.

Everyman's rights: you are free to pick berries and mushrooms in the forest

Finns have a law called "everyman's rights". It allows you to go freely in the forests and lakes. However, you should not go near people's homes or destroy or litter nature, neither start an open fire without the landowner's permission. Everyman's rights also allow you to collect berries, mushrooms and flowers, or even occasionally camp over night in the forest.

The roots of customary Finnish holidays lie in Christianity. In public holidays schools and offices are closed but in the recent years shops have been more and more open even on public holidays. The main event is Christmas Eve, December 24th. It is customary to carry home a real Christmas tree (spruce) and decorate it. Christmas gifts are usually exchanged on Christmas Eve.

Equally important with Christmas is Midsummer – the time of the longest day – around June 24th. Midsummer is a centuries long irreligious Finnish tradition.

Finland is not over-crowded

Finnish language is quite systematic, with a few grammatical exceptions. In practice, the written language somewhat differs from the spoken one. In spoken mode, the letters L, M, N and R may deserve extra attention, because their pronunciation is almost non-existing in some Asian languages. Teachers are very kind, helpful and understanding. Finnish and Swedish are the official languages of Finland, however, in bigger and more crowded cities, almost all speak English.

Speaking of crowded cities, the largest city and the capital of Finland, Helsinki has a population of about 660 000. As the whole population of the 5,5 million Finns is spread in an area larger than England or Italy, Finland really is not over-crowded. Even the largest Finnish cities do not feel like the big cities of your own country. So you're gonna see a lot of space.

Finland has one of the world's most advanced welfare systems. Amongst others, this means public social insurance, free education and comprehensive health services, partly also for residents. Usually, it takes about 5–7 years for a resident to apply for the Finnish citizenship. All in all, Finland is a good place to be!

First year FASSS high school student aspirations

Savannah Yun
*2009 China
Keuruun lukio

I'm interested in finance and business

I am from China, a first-year student in Keuruun lukio. I started my high school studies in 2025. At first, I was a bit nervous, as it was my first time being so far from my family and living and studying independently. The language also felt challenging.

I have been able to share my experiences and background with other students, and this kind of cultural exchange has been very valuable. At school, the teachers support us and genuinely care about our learning and well-being.

In Finland, the range of elective courses is broader, and we can explore our interests in more diverse ways.Studying in Finland has helped me grow not only academically but also as a person, gaining valuable self-awareness. I am very happy to have chosen to study in Finland, as this experience has shaped who I am today. In the future, I believe I will continue learning, growing, and creating many precious memories here. After high school, I would like to continue to study in Finland. I'm interested in finance and business, but still not very sure yet. However no matter the subject, I think I will still study and live in Finland for a long time.

I hope to enter the University of Helsinki

Khun Kaung Myat Thu
* 2010 Myanmar
Mäntän lukio

One of the first things I noticed after arriving was the beauty of Finland. Everywhere I go is just pleasant. The air is so fresh carrying the scents of the woods, and the ground. You can almost feel everything in a breath. Having lived in Finland for a while has made me change the way of how I view the world.

Adjusting to life in Finland has taken time, especially while learning Finnish and keeping up with schoolworks. Studying in a new language can be difficult and challenging but every day, little by little I started to understand more.

As a person from Myanmar, the educational system is one of the biggest differences. The biggest thing that surprised me is how much independence students have and we are expected to complete our work responsibly. Over time I have started to appreciate the trust that teachers give to students. Looking ahead, I hope to enter the University of Helsinki and specialize in cardiothoracic surgery.

Bao Khoa Huynh
*2007 Vietnam
Merikarvian lukio

I hope to contribute to Finland on a career in the medical field

Finland has been an experience worth more than any word could capture. In my future home, Merikarvia, I was elated at the harmony interwoven between nature and urban design. Every river and pond, every nature-trail, and even the snowfall, gave me sense of serenity.

Studying in Finland is more laid-back, academic excellence is pursued in parallel with extracurriculars. Learning Finnish has been challenging, as its grammar and vocabulary can be frustrating at times, but it is a hurdle I am determined to overcome. A friend encouraged me to join the town's Brass orchestra, I've even performed during Joulu and Itsenäisyyspäivä as the orchestra's drummer. The teachers of Merikarvia are adaptable and supportive, always going beyond to meet the needs of students. The freedom to explore different subjects has sometimes stretched my schedule thin.

Although loneliness and homesickness were present at first, familiarity gradually turned into attachment. As nurses and doctors are always in need, I hope to contribute to Finland by pursuing a career in the medical field

Students are supposed to be independent and responsible

Thara Phee
* 2004 Myanmar
Itä-Hämeen opisto

Moving to Finland in 2024 was one of the biggest changes in my life. My first year was a mix of excitement, challenges, and personal growth. At the beginning, everything felt unfamiliar — the quiet lifestyle, the new language, and different social habits. Even small daily things felt like learning something completely new.

One of the biggest surprises was the school system, which requires students to be independent and responsible for their own learning. Teachers expect you to think critically and study on your own a lot. Slowly, I learned how to manage my time and became more confident in my abilities.

There were many positive experiences. The teachers were kind and supportive, and the school environment felt safe and calm.Of course, I missed my family and my life back home, especially during special holidays. Keeping in contact with them gave me emotional strength. Over time, I became more independent and emotionally stronger. Even with the difficulties, I would definitely recommend studying lukio in Finland to other young people from abroad. It is a valuable experience that helps you grow both academically and personally.

Toisen vuoden korkeakouluopiskelijoita keväällä 2026

"Anna" Thy Nguyen
*2005 Vietnam
Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu

Aalto-kauppakorkeakoulu, pääaineena johtaminen

Olen kotoisin Ho Chi Minh -kaupungista, Vietnamista, ja muutin Suomeen vuonna 2021. Opiskelin Mäntän lukiossa, ja valmistuin sieltä keväällä 2024.

Kolme vuotta lukiossa kuulostavat pitkältä ajalta, mutta ne menivät ohi myös todella nopeasti. Muistan, että ylioppilasjuhlissa tunsin sekä ylpeyttä itsestäni että hieman surua, koska olin suorittanut jo opintoni, ja minun piti lähteä pois Mäntän lukiosta...

Opintoni jatkuvat Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulussa suomenkielisessä tutkinnossa, jossa pääsin opiskelemaan toivomaani Johtamisen pääainetta. Opintojen sisältö on todella mielenkiintoista, ja pääsemme keskustelemaan kiinnostavista aiheista ja tekemään monia käytännönläheisiä projekteja. Samoin kuin ensimmäisen vuoden aikana, meiltä vaaditaan myös paljon itsenäistä opiskelua luentojen ulkopuolella.

Olen löytänyt myös omat yhteisöt Aallossa kerhojen kautta. Tanssin ja pelaan sulkapalloa Aalto-opiskelijoiden kanssa, ja meillä on todella tervetullut ja kansainvälinen ilmapiiri.

Etsin opiskelun aikana erilaisia etenemis- ja työmahdollisuuksia alalta. Tavoittelen, että valmistuttuani löydän mielenkiintoisen työpaikan Suomessa, jossa voisin hyödyntää yliopistossa oppimiani taitoja.

Data-analyysiä ja matematiikkaa Tampereen yliopistossa

Duc Anh Duong
*2005 Vietnam
Tampereen yliopisto

Vuoden 2021 kesänä lähdin Suomeen opiskeltuani kieltä viiden kuukauden ajan. Mennä opiskelemaan ulkomailla on aina ollut unelmani. Minua motivoi mahdollisuus saada edistynyttä koulutusta ja asua Euroopassa, kauniissa maassa kuten Suomessa.

Lukion jälkeen aloitin Haaga-Heliassa liiketalouden alalla. Jatkoin kuitenkin syksyllä 2025 data-analyysin ja matematiikan opinnoilla Tampereen yliopistossa. Vaihdoin alaa, koska tietotalouden urapolulle siirtyminen suoraan valmistumisen jälkeen voi olla ulkomaalaisille opiskelijoille haastavaa, jos heillä ei ole tarpeeksi taitoja eikä tukiverkostoa.

Matematiikka ja englanti ovat vahvuuksiani. Keskityn nyt kehittämään kansainvälisesti vahvaa teknistä osaamista, joka tarjoaa selkeän ja dynaamisen urapolun data-alalla. Näen tämän polun keinona saavuttaa sekä ammatillista varmuutta että taloudellisia resursseja. Pitkän aikavälin visionani on yrittäjyys. Haluan hyödyntää analyyttista osaamistani oman yrityksen rakentamisessa ja johtamisessa.

Tavoitteenani on ehdottomasti rakentaa ura Suomessa. Suomi on erinomaisen hyvä paikka perustaa yritys, ja minulla on vahva yhteys tähän maahan. Luulisin menestyväni tällä alalla Suomessa tulevaisuudessa.

Dinara Uralboyeva
*2005 Uzbekistan
Oulun yliopisto

Tietotekniikkaa ja ohjelmointia Oulun yliopistossa

Olen kotoisin Uzbekistanista ja päätin tulla Suomeen lukioon, koska näin sen ainutlaatuisena mahdollisuutena opiskella maassa, joka on tunnettu erinomaisesta koulutusjärjestelmästään.

Olen aina haaveillut ulkomailla asumisesta ja Suomi tuntui ihanteelliselta paikalta toteuttaa tuo unelma. Tietenkin Aasian ja Euroopan välillä on suuria kulttuurieroja.

Täällä Suomessa olen huomannut, miten aktiivisesti kaikki osallistuvat yhteiskunnalliseen elämään, mikä yllätti minut. Suomalaiset ovat yleensä hieman introvertteja ja arvostavat suuresti toisten rajoja. Tämä on ollut minulle uutta, mutta olen oppinut paljon henkilökohtaisesta tilasta ja olen saanut täällä muutamia suomalaisia ystäviä.

Opiskelin Savitaipaleen lukiossa. Ja tällä hetkellä opiskelen tietotekniikan Oulun yliopistossa. Suomen koulutusjärjestelmä on ollut todella upea. Toisin kuin järjestelmät, joissa keskitytään paljon ulkoa oppimiseen, suomalainen koulutus kannustaa kriittiseen ja luovaan ajatteluun, mikä on auttanut minua kehittymään.

Tavoitteenani on tulla ohjelmoijaksi ja työskentelen ahkerasti sen saavuttamiseksi. Toivon pääseväni töihin suomalaisiin yrityksiin valmistuttuani ja jos onnistuisi, haluaisin myös mahdollisuuden tehdä etätöitä ja nähdä samalla muita maita.

Nuorille, jotka harkitsevat opiskelua ulkomailla, haluaisin sanoa: älkää epäröikö! Se voi olla yksi elämäsi parhaista päätöksistä. Itsenäinen elämä uudessa ympäristössä ja uudet kokemukset auttavat sinua saavuttamaan tavoitteesi ja kasvamaan tavoilla, joita et osaisi kuvitellakaan.

Suomen korkeatasoinen koulutus houkuttelee

Riikka Kuusisto-Kajander

Suomi on maailman onnellisin maa peräti kahdeksatta kertaa peräkkäin. Läheltä tarkasteltuna kotimaasta käsin voi tuntua siltä, että täydellisen auvon sijaan kehitettäviä kohteita voi kuitenkin nousta mieleen. Yksi haluaisi kehittää yhtä, toinen suunnata huomiota toisaalle riippuen siitä, mistä näkökulmasta henkilö koulutusta itse katsoo.

Kansainvälisten tehtävien perspektiivistä Suomen koulutusjärjestelmä ja olosuhteet koulussa ovat kuitenkin toista luokkaa kuin monessa muussa maassa. Kauempaa katsottuna suomalaisen koulutuksen arvot ja toiminta kiillottuvat ja kirkastuvat, kun koulutuksemme parhaita puolia esittelee maailmalla. Erityisesti opettajien korkeasta koulutuksesta, pedagogiikasta, tulevaisuustaidoista, inklusiivisesta lähestymistavasta ja opettajien täydennyskoulutuksesta ollaan valtavan innostuneita ja niistä halutaan ottaa mallia. Ne ovat myös oivallisia koulutusvientituotteita.

Vuodet kaukana kotimaasta pienenä lapsena ja työtehtävissä aikuisena ovat opettaneet arvostamaan Suomea ja suomalaista koulutusta uudella tavalla. Erityisen ylpeä olen pienen maamme omasta opetussuunnitelmasta, minkä olemme itse rakentaneet. Itse rakennetussa mallissa voimme tuoda esiin omia arvojamme ja oppimiskäsitystä, omalla kielellä. Näin ei aina ole, ja opetussuunnitelmaa saatetaan toteuttaa jopa kolmella kielellä, riippuen mistä maista OPSin palasia on ostettu.

Finest Future on antanut mahdollisuuden suomalaisesta koulutuksesta kiinnostuneille päästä rakentamaan tulevaisuuttaan Suomessa, osana suomalaista yhteiskuntaa, vahvistaen osaltaan maamme elinvoimaisuutta. Ensimmäiset opiskelijat saivat valkolakin keväällä 2024. Nuoret hakevat opiskelemaan lukioihin kotimaisin kielin. Hyvän pohjan he saavat vuoden kestävissä kielen intensiiviopinnoissa verkkoteutuksena omasta kotimaastaan käsin. Kieliopintojen sisälle on rakennettu perustietoa yhteiskuntaorientaatioon ja harjoitusta saadaan erilaisiin käytännön vuorovaikutustilanteisiin. Kieli on työkalu oppia muita asioita ja toteuttaa omia haaveitaan.

Mikä Suomessa opiskelijoita kiinnostaa? Opiskelijoiden koulua varten tekemissä motivaatiovideoissa toistuvat sanat demokratia, turvallisuus, koulun tuki opinnoissa, vapaus ja yhdenvertaisuus. Suomalainen koulutus nähdään korkeatasoisena mahdollisuutena rakentaa hyvää elämää itselle ja läheisille. Heidän oma todellisuutensa on toisenlainen. Opiskelijat ovat kiitollisia mahdollisuudesta, ja muistavat kiitollisuuttaan tuoda esiin vielä korkeakouluopinnoissankin.

Emme jätä yksin opintojen aloittamisen jälkeenkään, vaan kuljemme rinnalla ja autamme koulua tehtävässään tukea opiskelijaa opinnoissa ja hyvinvoinnin teemoissa. Loppuvuoden asiakaskyselyn tulosten perusteella olemme oikeilla raiteilla. Koulupalveluja on kehitetty entisestään vastaamaan koulujen ja kuntien tarpeisiin ja uusia työkaluja rakennettu koulujen päivittäisen työn tueksi. Joko teillä on käytössä AIno Learning -oppimisympäristö, kännykässä mukana kulkeva kielen vahvistamisen valmentaja?

Riikka Kuusisto-Kajander
Education Manager

182 lukion
Hyvät käytännöt
2026

Aihekohtainen hakemisto ja
koulukohtaiset sivut

Benchmark Guide 2026 of the best practice of 182 small Finnish secondary schools

Finnish Association of Small Secondary Schools (FASSS)

Member of the European School Heads Association, ESHA

Member of the Californian based Small Schools Coalition SSC

Suomen Lähilukioyhdistys ry
Y-tunnus: 3203879-1

Thematic index

This index is collected from the data of FASSS member schools on pages 17–62. The names under the 16 categories underneath refer to the names of the FASSS member schools.

Next update: January 2027

1. Dormitory-type boarding

Askola, Eurajoki, Evijärvi, Hankasalmi, Honkajoki, Härmä, Ilomantsi, Itä-Häme, Joroinen, Kannus, Karkku, Kaustinen, Kinnula, Kitee, Kuhmo, Lappajärvi, Muonio, Mänttä, Outokumpu, Pielavesi, Posio, Puolanka, Pyhäjoki, Rantasalmi, Raudaskylä, Rautalampi, Rautjärvi, Ruovesi, Salla, Savitaipale, Savukoski, Sulkava, Suomen kr. yk, Taivalkoski, Teuva, Utsjoki, Veteli, Vörå, Ähtäri

2. School house renovation or rebuilding

Elisenvaara, Haapavesi, Honkajoki, Ikaalinen, Ivalo, Kaustinen, Kemijärvi, Konnevesi, Kuhmoinen, Kurikka, Muhos, Parikkala, Parkano, Parola, Pello, Saarijärvi, Salla, Savukoski, Sibbo, Simo, Suomussalmi, Sysmä, Utsjoki, Vesanto

3. The school has own business activity

Joroinen (osuuskunta), Konnevesi (osuuskunta Tehoteam), Oulainen (opiskelijoiden Olot ry), Pyhäjoki (ilmaisjakelulehti Pyhäjoen Kuulumiset), Saarijärvi (Kirjapiste Oy), Taavetti (osuuskunta)

4. Entrepreneurship & business partnership

Akaa (Valkeakosken amm.opisto), Elimäki, Erkko, Haapavesi, Heinävesi, Honkajoki, Ii (yrittäjämessut), Iitti (Halton Oy, yrittäjäyhdistys), Joroinen, Juva, Kangasniemi, Kauhava, Kellokoski, Keuruu, Kolari, Kristiinankaupunki, Kristinestad, Lappajärvi, Loviisa, Muhos, Nilsiä (ratsastus), Nivala, Oulainen, Padasjoki, Parola, Perho (yritysmessut), Perniö, Petäjävesi, Posio (Pentik Oy), Pyhäjoki (kunnan syysmessut), Pyhäselkä, Ranua (luonto), Rautalampi (ratsastus), Sulkava (yrittäjyyskursseja sekä Sulkavan soutu), Suomussalmi, Säkylä (yrittäjyys ja liiketalous), Topeliusgymnasiet, Valkeala, Vieremä (Ponsse Oyj), Väinö Linna

5. Strengthening the mutual sense of community

Eura, Hausjärvi (yökoulu), Jalasjärvi (opiskelijat mukana suunnittelussa), Juankoski, Kauhajoki, Kiuruvesi, Kokemäki, Lappajärvi (opiskelijatiimit), Loviisa, Muhos, Oulainen (opiskelijayhteistyö), Parikkala (yhteiset retket), Pälkäne (yökoulu, tutor-toiminta), Savukoski (kaikkien kouluasteiden yhteistyö), Sonkajärvi (wanhojen juhlaillalliset), Suomussalmi, Toholampi, Vantaa (sovittelu), Ylistaro (juhlapäivälliset kutsuvierain)

6. PR activities & communication

Eurajoki (opiskelijalehti San ny!), Halikko (opiskelijalehti Halu), Iitti, Karis (webbtidning Snilleblixten), Pyhäjoki (kunnan ilmaisjakelulehti), Tuusniemi (paikallislehtiyhteistyö), Ylitornio (Verkkolehti ja podcast)

TRANSLATE
into your language

Translate any words or sentences into your language

7. Secondary adult education included

Itä-Häme, Karkku, Kokemäki, Konnevesi, Kärsämäki, Muhos, Raudaskylä, Savitaipale, Taivalkoski, Vesanto

8. Devoting more time to teaching rather than exams

Akaa, Honkajoki, Kotka Sv., Jurva, Kristinestad, Lovisa, Oulu, Pyhäjoki, Savitaipale, Sonkajärvi, Taivalkoski, Tervola, Vimpeli

9. Distance and web education

Aurinkorannikko, Erkko, Evijärvi, Gymn i Petalax, Halikko, Hangö, Heinävesi, Helsinge, Honkajoki, Ii, Iitti, Ivalo, Juankoski, Kemijärvi (etätyöpäivät), Kittilä, Kolari, Konnevesi, Kotka, Kristinestad, Kärsämäki, Laitila, Leppävirta, Lovisa, Merikarvia, Muhos, Mynämäki, Nakkila, Närpes, Paltamo, Parikkala, Pello, Pomarkku, Pudasjärvi, Puolanka, Rautalammi, Rautavaara, Savitaipale, Salla, Savukoski, Sibbo, Siikalatva, , Sysmä, Taivalkoski, Turun Steiner, Utsjoki, Vaala, Vesanto, Virkby, Ylitornio

10. International collaboration

Alavus, Askola, Aurinkorannikko, Björneborg, Elimäki, Erkko, Eurajoki, F.E.Sillanpää, Gymn i Petalax, Haapajärvi, Haapavesi, Halikko, Hankasalmi, Hankoniemi, Harjavalta, Honkajoki, Ii, Iitti, Itä-Suomen koulu, Joroinen, Joutsa, Juankoski, Jurva, Juuka, Juva, Karleby, Kauhajoki, Kauhava, Kemijärvi, Kitee, Kolari, Koski, Kristinestad, Kuhmoinen, Kurikka, Kyrönmaa, Laihia, Lammi, Lapinlahti, Leppävirta, Lovisa, Merikarvia, Muhos, Mynämäki, Nivala, Nurmes, Orivesi, Oulu, Padasjoki, Parainen, Pedersöre, Perniö, Petäjävesi, Pielavesi, Polvijärvi, Posio, Pudasjärvi, Punkalaidun, Pälkäne, Qatar, Rajamäki, Ranua, Raudaskylä, Rautavaara, Rautjärvi, Ruovesi, Salla, Savukoski, Siikalatva, Simo, Sodankylä, Sonkajärvi, Suomussalmi, Suonenjoki, Sysmä, Taivalkoski, Tohmajärvi, Toholampi, Uleåborg, Utajärvi, Utsjoki, Vaala, Valkeala, Virkby, Väinö Linna, Ylistaro, Ylitornio, Ähtäri

11. University partnership

Alajärvi, Alavus, Askola, Björneborg, Elimäki, Eurajoki (SAMK hoitot.), Evijärvi (TTKK kemia), Halikko (TY IT), Harjavalta, Helsinge, Honkajoki, Härmä, Itä-Suomen koulu (Moskovan ja Pietarin YO), Kannus (eläinlääketiede), Karkkila, Kauhava, Kaustinen, Kellokoski (Hgin YO), Kinnula, Kitee, Kokemäki, Kolari, Konnevesi, Kotka, Kronoby (fhs), Laihia, Nilsiä, Nurmes (avoin YO), Outokumpu, Raudaskylä (Oulun YO, Centria), Rautavaara, Ruovesi (eläinlääket, Tarton YO), Sodankylä, Toholampi (Centria-amk), Vaala, Virolahti, Ähtäri

12. Academic & vocational maturity examination

Enontekiö, Hausjärvi, Ivalo, Karstula, Kauhajoki, Kemijärvi, Keminmaa, Kiuruvesi, Kokemäki, Koski, Muonio, Nivala, Närpes, Outokumpu, Perho, Perniö, Pielavesi, Simo, Tohmajärvi, Utsjoki

13. Special emphasis on student welfare

Eura, Kinnula, Karjaa, Kuhmo, Parainen, Pyhäjärvi, Sibbo, Siikalatva, Tervola, Väinö Linna

14. Senior HS Diplomas (in arts & practical subjects)

Elimäki, Eurajoki, Jurva, Kemijärvi, Kittilä, Parikkala, Somero, Tuusniemi, Väinö Linna

15. Active student recruitment

Askola (säätiöavustukset), Kristinestad (ilm. yo-kirjoit), Lappajärvi (vuokratuki ulkopaikkakunt.), Pihtipudas (ulkopaikkakunt. kotimatkakorvaus 1 krt/kk), Utajärvi

16. Curricular nuances

Emphasis on math and science

Elimäki (CERN), Erkko (robotiikka), Eura, Iitti (labor.), Joutsa (CERN), Juuka (CERN), Karis-Billnäs, Karkkila (vesiekologia), Keminmaa (LUMA), Kinnula (LUMA), Kellokoski (tietokonepelit), Kronoby (jakt & fiske), Lappajärvi (geolukio), Loviisa (CERN), Muhos (robotiikka, geopark), Mänttä, Nivala (CERN), Närpes (fys, kem, biol), Parola (robotiikka), Pedersöre (CERN), Perniö (CERN), Rajamäki (CERN), Rautavaara (LUMA), Rautjärvi (Hiitolanjoki), Tammerfors (TekNatur), Topeliusg, Uleåborg (CERN), Vasa, Vesanto (vesistö, maaperätutk), Vieremä (CERN), Virrat (FY, KE, BI, lääketiede ja tekniikka), Väinö Linna (CERN)

Emphasis on sports

Alavus (jääkiekko, futsal, ratsastus), Hangö (tennis), Hankasalmi (mm. suunnistus), Hankoniemi (tennis), Härmä (hevosurh), Ikaalinen (Urheiluakatemia, eSports), Joutsa, Juva (pesäpallo, hiihto), Karleby, Karstula (jääliikunta), Kaustinen (lajivalmennus, kilparatsastus), Kellokoski (jääurheilu), Kemijärvi (jääkiekko), Keuruu, Kitee (judo, pesäpallo), Kittilä (alppikoulu), Kiuruvesi (ratsastus), Kuhmoinen (ratsastus), Kyrönmaa (opisk. omat lajit), Lieksa (jääkiekko), Muonio (hiihtovalm.), Mynämäki (salibandy, pesäpallo, jalkapallo ym.), Nilsiä (alppihiihto, rats., golf, salibandy), Orivesi (lentopallo), Oulu (puhe ja draama), Pedersöre (dans / idrott), Perho (hevos- ja luontolinja), Pielavesi (lentopallo), Pihtipudas (lentopallo), Punkalaidun (salibandy), Pyhäjärvi (jääkiekko, hiihto), Pälkäne (koripallo), Rajamäki (salibandy), Rautalampi (ratsastus), Ruovesi (ratsastus, urh.valm.), Saarijärvi, Savitaipale (tennis), Siikajoki (erätaidot, ratsastus), Suonenjoki (urh.valmennus), Taivalkoski (koskimelonta), Teuva, Uleåborg (fotboll, simning, ishockey), Vasa, Vesanto (eräretkeily, moottoriurheilu), Vimpeli (pesä- ja koripallo), Vörå, Ylistaro (vaellus)

Emphasis on arts

Hausjärvi (musikaali), Ikaalinen (musikaali), Juuka (muotoilu), Juva (teatteri vsta 1993), Kaustinen (mus. erit.tehtävälukio), Kitee (mus, teatteri), Kiuruvesi (teatteri), Kuhmo (mus), Lammi (musikaali), Lapinlajti (Kuvataidelukio), Lieksa (mus), Parkano (musikaali), Petäjävesi (draama), Posio (keramiikka), Pyhäjärvi (mus., tanssi), Rantasalmi (musiikkiteatteri), Rautalampi (teatteri-ilmaisu), Sodankylä (kuvataide), Somero (draama), Sonkajärvi (taideprod.), Turun Steiner

Emphasis on languages

Alajärvi, Eura, Itä-Suomen koulu, Ivalo, Karstula, Kitee, Kuhmo, Kuhmoinen, Kyrönmaa, Merikarvia, Muhos, Mynämäki, Qatar, Rajamäki, Säkylä, Vimpeli

Other emphasis

Akaa (taito- ja taideaineet), Enontekiö (erälukio, saamen kieli ja kulttuuri), Helsinge (kinesiska), Härmä (matkailu), Ivalo (kolme eri saamenkieltä), Kimitoön (marinlinje), Kronoby (flyglinje), Kuhmo (turvallisuus), Lammi (malli-YK), Orivesi (kirjoittajalukio), Padasjoki (veneilylinja), Pihtipudas (kyberturvallisuus, partio), Pudasjärvi (ilmailu), Pyhäselkä (vankilalukio), Rautjärvi (Oikeustiede), Ruovesi (e-urheilu), Saarijärvi (e-urheilu), Simo (vaellus), Sysmä (e-urheilu), Utsjoki (saamen kieli ja kulttuuri, arktinen alue)

TRANSLATE into your language

Akaan lukio

https://akaa.fi/varhaiskasvatus-ja-koulut/koulut/akaan-lukio

☐ TAITO- JA TAIDEAINEIDEN linjat: liikunta, kotitalous, kuvataide ja musiikki

☐ LUMA-linja: luonnontieteistä ja matematiikasta kiinnostuneille opiskelijoille

☐ VAELLUSKURSSI Pohjois-Lappiin

Alajärven lukio

https://lukio.edualajarvi.fi

☐ Osa Järviseudun urheilulinjaa (JUO), noin 30 op: Evijärvi, Lappajärvi, Vimpeli sekä Järviseudun ammatti-instituutti JAMI

☐ Todellinen KAKSOISTUTKINTOmahdollisuus JAMIn kanssa

☐ TIIVIS JAPANI-YHTEISTYÖ: opiskelijavaihto vuosittain

Alavuden lukio

https://peda.net/alavus/alavudenlukio

☐ Jääkiekkoa futsalia, ilmailua, lisäksi yrittäjyyttä 16 op

☐ Opiskelijoiden ja opettajien YHTEISÖLLISYYSRYHMÄ organisoi teemapäiviä yms, lisäksi opiskelijakunta omin hankkein

☐ Energia ja kestävän kehityksen opintokokonaisuus mahdollistaa suoravalinnan Vaasan yliopistoon

☐ Opintomatkoja ulkomaille, United Planet -projekti

Askolan lukio

https://askola.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/lukio

☐ Uudisrakennus 2025, Pohjanpellon säätiö tukee opiskelijoita: muhkeat stipendit, apurahat, välipala, Bookbeat, HS

☐ KK-yhteistyötä: Haaga-Helian kanssa projektiviikko

☐ KV-TOIMINTAA: Opintomatkoja pienellä omavastuulla mm Saksaan, Ranskaan, Iso-Britanniaan, Sveitsiin

☐ YRITTÄJYYS JA -TYÖELÄMÄTAIDOT, jopa 20 opintopistettä YRI-opintoja. TET-viikko.

School with International Students

Aurinkorannikon suomalainen koulu

www.suomalainenkoulu.net

☐ LAAJA ETÄOPETUSTARJONTA yhdessä Eiran aikuislukion kanssa

☐ KANSAINVÄLISYYS, kulttuurien kohtaaminen, Mahdollisuus asua espanjalaisessa perheessä ja kehittää espanjan kielen taitoa

☐ VAIHTO-OPPILASMAHDOLLISUUS yksittäisten jaksojen tai lukuvuoden ajaksi

Finnish school in Spain

TRANSLATE into your language

Enontekiön erälukio

https://enontekio.fi/fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/opetus-ja-koulutus/lukiokoulutus

☐ SAAMEN KIELEN JA KULTTUURIN opetus

☐ ERÄLUKIO, kuvassa Norjan Nordsjkotsbottenin opiskelijoiden kanssa.

☐ KAKSOISTUTKINTO Saamelaisalueen Koulutuskeskuksen tai muiden ammatillisten oppilaitosten kanssa

☐ ERÄKURSSEJA mm. melontaa, ensiapua, metsästäjätutkintoa on mahdollisuus suorittaa opintojen aikana.

Enontekiö Wildness SHS, Lapland

Björneborgs sv. samskola, gymn.

https://skib.fi/bss/gymnasiet

☐ TRIVSEL, TRYGGHET, TRADITION: små grupper – STORA möjligheter, personlig handledning, flexibla lösningar

☐ SAMARBETE med Satakunta Sports Academy och GNet (nätkurser)

☐ internationella SPRÅK- OCH KULTURPROJEKT

☐ IB-linje

Erkko-lukio

https://erkkolukio.fi

☐ URHEILULINJA: 5 pakoll., max. 8 urheiluvalmennus-oj

☐ ROBO-MEDIA (13 oj tietotekn., robot., media)

☐ LIIKETOIMINTA ja YRITTÄJYYS (5 opintojaksoa)

☐ Vuosittain noin15 opintomatkaa kotimaassa tai ulkomailla

☐ Pääosin SA / RA / VE -painotteinen etäopetusyhteistyö: Padasjoki, Sysmä, Vääksy, Heinola

Camping courses

Elias-koulu

https://eliaskoulu.fi

☐ LUOKKAMUOTOINEN STEINERLUKIO Helsingin Eirassa

☐ Valtakunnallisten opintojaksojen lisäksi monipuolisia TAITO- JA TAIDEAINEIDEN opintojaksoja: draamaa, kuvataiteita, kädentaitoja, musiikkia, eurytmiaa

☐ Luontoleiri Lappiin, työharjoittelut, kulttuurimatka Eurooppaan

☐ Mahdollisuus suorittaa kokonaan tai osittain lukuvuoden lukio-opinnot steinerkoulussa ulkomailla

Acoustic experiments

Espoon Steinerkoulu

https://www.espoonsteinerkoulu.fi

☐ HundrEd-hanke: Espoon Steinerkoulusta elämäntaitojen koulu

☐ Näytelmiä, ilmaisutaitoa ja kulttuurimatka

☐ Elokuvailmaisun linja

Evolution

Elisenvaaran lukio

https://www.poytya.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukio/

☐ Elisenvaaran OPPIMISKESKUS: kirjaston ja kansalaisopiston palvelut monipuolisesti lukiolaisille

☐ UUSI KOULURAKENNUS 2022

☐ Koulukohtaisina mm. LIIKUNTA, TIETOTEKNIIKKA, TEATTERI

☐ Kielivalikoimassa mm. Turun seudun etärenkaan ES, JP, IT, KI

☐ TEEMAOPINTOJEN VIIKOLLA leirikouluja ja erikoistumiskursseja

Our learning environment

Eurajoen lukio

https://peda.net/eurajoki/eurajoen-lukio

☐ OMATIKKAKAHVILA ja LÄKSYBAARI kerran viikossa.

☐ HYVINVOINTIPASSI. Koulun välipala kaikille ns. pitkille tunneille. OPISKELIJALEHTI San ny!

☐ KANSAINVÄLISYYS: Nizza, Berliini, Unkari, Intia. LUKIODIPLOMEJA MU, KU, LI, TS.

☐ VÄYLÄOPINTOJA (SAMK, mm. hoitotyö)

☐ Suosittu VAELLUSKURSSI

☐ Tekniikan messut vuosittain

Foucault pendulum, 40 meters, 110 kg

Euran lukio

http://www.euranlukio.fi

☐ OPISKELIJAKUNTA vaikuttaa koulun arkeen ja hankintoihin, sen toiveesta mm. PERINTEISET OPPIKIRJAT, joita täydennetään digitalisilla sisällöillä.

☐ OPETTAJIEN JA OPISKELIJOIDEN YHTEISET TIIMIT: Sometiimi suunnittelee ja toteuttaa koulun markkinointia, tapahtumatiimi koulun juhlia ja tapahtumia.

☐ LAAJA KOULUKOHTAINEN TARJONTA: mm. stressinhallinta, kansainvälisyys, biokemia, kielitiede, luonnontieteiden soveltavat kurssit, tähtitiede. Laaja kielivalikoima (mm. JAPANI), paljon kertauskursseja.

TRANSLATE into your language

Haapajärven lukio

http://www.haapajarvi.fi/lukio

☐ Okka-säätiön sertifioima Kestävän kehityksen oppilaitos

☐ Unesco-kouluverkoston jäsen

☐ Yhteistyökoulut: Saksa, Belgia, Tansania

☐ Etälukio-opintoja JokiElukiosta

Evijärven lukio

https://peda.net/evijarvi

☐ TAMPEREEN YLIOPISTON kemian perusopinnot (25 op) mukaan lukien työskentely lukion omassa hyvinvarustetussa kemian laboratoriossa (kuva)

☐ ETÄ- JA VERKKO-OPETUSTA lähilukioiden kanssa

☐ Laaja kielivalikoima: SA, RA, ES

☐ Järviseudun LIIKUNTALINJA, noin 30 op

☐ LUKIODIPLOMIT: kuvataide, liikunta, teatteri, musiikki

Haapaveden lukio

https://peda.net/haapavesi/haapaveden-lukio

☐ UUDISRAKENNUS 2022. Maksuton AJOKORTTI

☐ Vuotuiset opintoretket, mm. Italia, Ranska, Saksa

☐ LukioTET ja laaja korkeakoulu- ja yritysyhteistyö, mm. InnoFlash JAMK:n kanssa

☐ Aktiivisuuspassi. Kansalaisaktiivisuudesta saa opintopisteitä

F. E. Sillanpään lukio

https://fesillanpaanlukio.com

☐ Opintomatkat Ranskaan, Saksaan ja Venäjälle, teemaopinnoissa johdatus saksan kieleen, kulttuuriin ja historiaan. Matka Berliiniin.

☐ Opiskelijakunnan hallitus valitsee kullekin vuodelle HYVINVOINTI-pääteeman

Halikon lukio

https://peda.net/salo/koulut/halikon-lukio

☐ Euroopan koulujen NEOS-verkoston jäsen (Network of Europe Oriented Schools)

☐ Halulehti kahdesti vuodessa: https://peda.net/salo/koulut/halikon-lukio/halulehti-1-2015

☐ Turun yliopiston tietojenkäsittelytieteen opintoja, suoravalintaväylä tietojenkäsittelytieteiden tai tietotekniikan opintoihin

☐ Mukana Turun seudun etärenkaassa, verkkokurssitarjotin

Gymnasiet i Petalax

https://gymnasiet.malax.fi

☐ VERKOTTUMINEN: 7 lukion verkossa 32 krs osallistujakouluille. Yhteinen kehitystyö.

☐ KANSAINVÄLINEN VAIHTO: ”live” etäopetus Brysselin pohjoismaalaiseen kouluun

☐ Kaikissa luokissa KOSKETUSNÄYTTÖTAULUT, DIGITAALINEN TUNTIPANKKI, kokeet ja tehtävät

Hangö gymnasium

www.hanko.fi/gymnasiet

☐ ETÄOPISKELUA yhteisessä verkkolukiossa vuodesta 2007: Pargas gymnasium., Katedralskolan i Åbo, Kimitoöns g., Virkby g., Karis-Billnäs g., Ekenäs g. ja Hangö gymnasium

☐ YHTEISTYÖ YLI KIELIRAJAN

☐ Erilaisten OPPIMISYMPÄRISTÖJEN hyödyntäminen mm. Erasmus-yhteistyössä

Hankasalmen lukio

https://hankasalmi.fi/kasvatus-ja-koulutus/lukio

☐ SUUNNISTUSVALMENNUKSESSA (kuva) oma valmentaja ja vuokra-asuntoja suunnistajille, LIIKUNTALINJALLA salibandy ja futsal

☐ Opintomatkat Saksaan ja Ranskaan

TRANSLATE into your language

Heinäveden lukio

https://www.heinavesi.fi/lukio

☐ YRITTÄJYYSKASVATUSKURSSEJA projektiopiskeluna

☐ VERKKO-OPISKELUSTA hyviä kokemuksia

☐ Monimuoto-ja teemaopinnot Outokummun, Polvijärven ja Juuan lukioiden kanssa

☐ Autokouluopinnot kuuluvat valikoimaan. Kunta tukee asumista: 3 kk ilmaiseksi

Hankoniemen lukio

www.hanko.fi/varhaiskasvatus_ja_opetus/lukiot/hankoniemen_lukio

☐ Yhteisten KAKSIKIELISTEN KURSSIEN toteuttaminen kaksikielisessä kunnassa

☐ Hangö gymnasiumin rinnalla yhteistyötä Hangon tenniskerhon kanssa. Tenniskerho tarjoaa valmennuksen ja lukiot koulutuksen.

☐ Erasmus-kohteina mm. Portugali, Romania, Saksa ja Ranska

☐ RATSASTUSLINJA

Helsinge gymnasium

www.helsingegymnasium.fi

☐ gNet-NÄTKURSER med 11 andra gymnasier, gemensamt ca 40 kurser:www.gnetkurser.com

☐ Lektionsblock huvudsakl. 2x45 / 3x45 min

☐ Samarbete med Prakticum: företagsamhet och trippelexamen till MERKONOM

☐ GLOBALKUNSKAP på 10 krs, bl.a. kulturantropologi, mänskliga rättigheter, hållbar utveckling samt språkstudier (t.ex. i kinesiska)

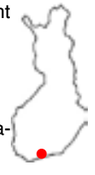

Harjavallan lukio

https://peda.net/harjavalta

☐ LIIKUNTApainotus, Satakunnan urheiluakatemiayhteistyö

☐ KORKEAKOULUYHTEISTYÖ SAMK: kurkistuskurssit ja sairaanhoitajan väyläopinnot

☐ ROTARIYHTEISTYÖ: opiskelijavaihto sekä temaattinen opintojakso Silta digitaidoilla nuorilta ikäihmisille

☐ AKTIIVINEN OPISKELIJAKUNTA: kouluvalokuvausjärjestelyt, taksvärkki, pullopanttikeräys. Tuotot mm. hyväntekeväisyyteen.

☐ ERASMUKSESSA Ranska, Italia, Portugali, Turkki, Alankomaat ja Saksa sekä Europarlamentin vierailut. NORDPLUS: Liettua

Hausjärven lukio

www.hausjarvi.fi

☐ KOLMOISTUTKINTO: lukion oppimäärä, yo- ja ammatillinen tutkinto

☐ KANSAINVÄLISYYSkurssin opintomatka ja vastavierailu vuosittain

☐ YÖKOULU

☐ MUSIKAALI joka toinen vuosi

Honkajoen lukio

https://peda.net/kankaanpää/honkajoki2

☐ KOEVIIKOTTOMUUS. UUDISRAKENNUS 2021: piha-alue ympäristökasvatusprojektina opiskelijoiden kanssa

☐ LYKE-verkoston luonto- ja ympäristökoulu, laaja valikoima ympäristöopintoja (mm. biodiversiteetti, luonnonvarat, biotaide) ja tiivis yhteistyö GEO-oppimiskeskuksen kanssa

☐ KIERTOTALOUSYRITTÄJYYTTÄ paikallisen kiertotalouspuiston kanssa. ITÄMERIKIERROS varainkeruulla joka toinen vuosi.
☐ 49 opiskelijasta 10 kansainvälistä (Myanmar, Thaimaa, Ukraina, Viro)

☐ DIGITAALISUUS: yhteiskäyttölaitteet mahdollistavat virtuaaliset oppimisympäristöt ja niiden tuottamisen osana opetusta

Härmän lukio

https://kauhava.fi/kasvatus-ja-opetus/koulujen-kotisivut/harman-lukio

☐ PALVELU- JA MATKAILUALA 7 krs. HEVOSURHEILU 6 krs. MONILAJIRYHMÄ liikunnassa, lajitreenit kahdesti viikossa

☐ KORKEAKOULUYHTEISTYÖ: Seinäjoen ja Vaasan AMK ja Vaasan YO, ”kurkistuskursseja” ja hyväksiluku, jos aloittaa opinnot

Iin lukio

https://iinlukio.fi

☐ ETÄLUKIOSSA noin 10 opiskelijaa

☐ KANSAINVÄLISYYS: Unkari, Norja, Venäjä, Kiina, Saksa, Ranska, kv. kuvataideopetus

☐ Opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat vuotuiset alueelliset YRITTÄJÄMESSUT saaden 2 op messujen järjestämisestä ja toiset kaksi tutoroinnista lukiotulokkaille. Varoilla järjestetään opintoretki, yleensä Saksaan.

Iitin lukio

https://www.iitti.fi/lukiokoulutus-1

☐ KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ: Erasmus + -hanke, ranskan kieli ja kultt., kielten yökoulut

☐ VERKKO-OPETUS: Tieto- ja viestintätekniikka opetuksen tukena (kuva)

☐ YRITYSYHTEISTYÖ: Laboratoriokurssi. Halton Oy:n kanssa, yrittäjätiedon kurssi yrittäjäyhd. kanssa, NY24- ja Vuosi yrittäjänä -kurssi

Ikaalisten lukio

www.sasky.fi

☐ LINJAT: Kansainvälisyys ja opintomatkat 14 op, Arkkitehtuuri 12 op, Urheiluakatemia 10 op, Yrittäjyys 10 op

☐ Musikaali 4 op, Tekninen käsityö 4 op, Puistofilosofia 2 op

☐ Kampuslukio, UUDET JA MODERNIT TILAT 2020

Ilomantsin lukio

www.ilomantsi.fi/lukio

☐ OPPITUNTITALLENTEITA opiskelijoiden käyttöön

☐ AKTIIVINEN PAIKALLISYHTEISTYÖ mm. kansalaisopiston, kirjaston, musiikkiopiston, liikuntatoimen ja seurakuntien kanssa

☐ PAINETUT OPPIKIRJAT digimateriaalin tukena

TRANSLATE into your language

Itä-Hämeen opiston lukio

www.ihop.fi

☐ Aikuislukion opintopistemäärä nuorisolukiota pienempi, 88 op

☐ SISÄOPPILAITOS, asuntolat kätevästi samalla kampuksella

☐ Opiskelun ja hyvinvoinnin yksilöllinen ja yhteisöllinen tuki; ERITYISOPETTAJA ja LUKIOKURAATTORI

☐ Itä-Hämeen opisto tarjoaa yhden harrastuksen kansalaisopistossa maksutta

☐ Mahdollisuus väyläopintojen kautta yliopistoon, kun opintopisteitä on suoritettu 25–60

Itä-Suomen koulun lukio

www.itasuomenkoulu.fi

☐ Ainoa kielikoulu pääkaupunkiseudun ulkopuolella, ERITYISLAAJA VENÄJÄN KIELI JA KULTTUURI, yrittäjyyskasvatus, toimii Imatralla, Joensuussa ja Lappeenrannassa

☐ KANSAINVÄLISYYS: vuotuiset vierailut yhteistyölukioihin Bratislavassa, Budapestissa ja Berliinissä

☐ MAAHANMUUTTAJANUORILLE laaja suomi toisena kielenä -opintokokonaisuus, mahdollisuus opiskella äidinkielenomaista venäjää

☐ 114 opiskelijasta kansainvälisiä 24 (Ukraina ja Venäjä)

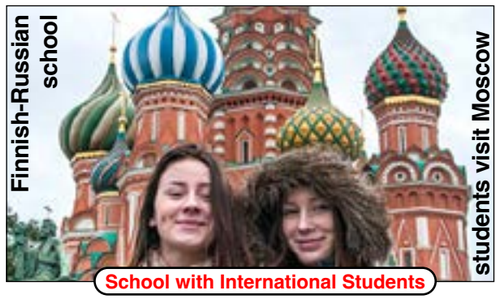

Ivalon lukio

https://peda.net/inari/inarin-kunna-koulut/ivalon-lukio

☐ Uudet tilat 2022

☐ LAAJA KIELIOHJELMA: inarin -,koltan- ja pohjoisssaame, saksa, ranska, espanja

☐ Yhteistyö Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa: Kolmoistutkinto

☐ KANSAINVÄLISYYS: Opiskelijavaihdot (Erasmus-liikkuvuudet), Cern-tiedekoulu

Jalasjärven lukio

https://kurikka.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/lukiot/jalasjarven-lukio

☐ OPISKELIJOIDEN edustus mm. opettajainkokouksissa. Kaikki hajautetulla ATK1-kurssilla.

☐ YHTEISTYÖKURSSEJA Jyväskylän avoimen YOn kanssa

☐ TOIMINNALLISIA sov. kursseja mm. ”uskalla elää”, retkikurssi, elokuvan tekeminen, sukututkimus, musiikkistudio, kansainvälisyys- ja teemaopinnot ulkomailla

Joroisten lukio

www.joroistenlukio.fi

☐ KANSAINVÄLISYYTTÄ: mm. kahden viikon Keski-Euroopan opintomatka kaikille kakkosille

☐ 92 opiskelijasta 18 KANSAINVÄLISTÄ (Intia, Iran, Italia, Kiina, Myanmar, Turkki, Venäjä, Vietnam)

☐ YRITTÄJYYS: Osuuskunta EIHVELin puitteissa voi kokeilla yrittäjyyttä käytännössä. Yhteistyötä Joroisten Yrittäjien kanssa.

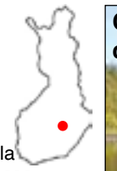

Joutsan lukio

www.joutsa.fi/lukio

☐ KALENTERIPROJEKTI: opiskelijakunta tuottaa vuotuisen seinäkalenterin – painos 700 kpl

☐ KANSAINVÄLISYYS: ”Journey to France” Ranskan kanssa, tiedeleiri Cernissä, vaihtoa espanjanlaiskoulun kanssa Montmelóssä

☐ LIIKUNTAVALMENNUSTA mm. Tanhuvaaran ja Peurungan kanssa: testausta, leiritystä, urheiluvalmennusta (mm. futsal) lukion aamuissa

Juankosken lukio

www.juankoskenlukio.fi

☐ Viherkampus-toimintamalli Nilsiän lukion kanssa. Kaksi lukiota, yhteiset opettajat, rehtori ja kurssitarjotin. Opettajat liikkuvat ja opettavat hybridinä ja etänä

☐ KANSAINVÄLISYYTTÄ Erasmus-akkreditoinnin avulla toteutettavilla vierailuilla

☐ Lukion alussa yhteisöllisyyttä vahvistava TIIMIJAKSO ja ryhmäytymisleiri yhdessä Nilsiän lukion kanssa

☐ 2024 valmistunut hybridiopetustila luo illuusion samassa tilassa olemisesta Nilsiän kanssa ja kehittää edelleen etäpedagogiikan laatua

Jurvan lukio

https://kurikka.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/lukiot/jurvan-lukio

☐ EI KOEVIIKKOA, enemmän aikaa opiskelulle

☐ LUKIODIPLOMIT LI ja KU

☐ Ilmainen KUNTOSALI

☐ Vuorovuosin liikunnallinen matka Viroon ja kieli- ja kulttuurimatka johonkin Euroopan kohteeseen

TRANSLATE into your language

Juuan lukio

www.juuka.fi/lukio

☐ SALIBANDYlinja 12 op lajiohjauksessa

☐ Monimuoto- ja teemaopintoja HEINÄVEDEN, POLVIJÄRVEN ja OUTOKUMMUN lukioiden kanssa

☐ KANSAINVÄLISYYTTÄ: kansainvälisiä opiskelijoita, 2vks leirikoulu, kielimatkoja, Euroscola, Cern-tiedeleiri, Erasmus+ -akkreditoinnin opiskelijavaihdot eri maiden yhteysoppilaitosten kanssa

☐ VAHVA OPISKELUN TUKI ja HYVINVOINTI: hyvin resursoitu erityisopetus, opiskelunohjaus, opinto-ohjaus, opiskelijakunta- ja tutortoiminta sekä ilmainen välipala opiskelijoille päivittäin

Juvan lukio

www.juvanlukio.fi

☐ OPISKELIJALUKIOTEATTERI vuodesta 1993: yli 1000 kävijää vuosittain

☐ URHEILUAKATEMIA: pesäpallo- ja hiihtovalmennusta

☐ Vuotuinen vierailuyhteistyö Oldenburgissa (Saksa) sijaitsevan ystävyyskoulun kanssa

☐ YRITTÄJYYSOPINNOT yritysyhteistyönä

☐ 69 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 7 (Kiina ja Vietnam)

Kangasniemen lukio

www.kangasniemi.fi/lukio

☐ HYVINVOINTI- JA LIIKUNTAlinja tukee urheilevien nuorten valmentautumista

☐ Yrittäjyysopintoja yritysyhteistyönä (XAMK)

☐ Puula Opistossa espanjaa, hyväksiluku-lisäopintoja esim. AMK:ssa tai Jkl:n avoimessa yliopistossa

☐ ERASMUS-teemana ”sustainable strategies in studies”

☐ 85 opiskelijasta 7 Vietnamista plus chileläinen vaihto-oppilas

Kannuksen lukio

www.kannus.fi/lukio

☐ ELÄINLÄÄKETIETEELLINEN LINJA maaseutuopiston ja yliopistojen (Oulu, Hki, Tartto) kanssa.
Linja uudistaa lukiokoulutusta työelämäyhteyksin. Kuvassa eläinlääketieteellisen linjan opiskelijat käynnillä Maaseutuopiston koirahoitolassa.

☐ URHEILULINJALLA yksilöllistä valmennusta eri lajeissa ammattivalmentajan ohjauksessa viikoittain neljä tuntia kahtena arkiaamuna. Ryhmään otetaan 15 opiskelijaa.

Karis-Billnäs gymnasium

http://karisbillnas.fi

☐ Journalistprojekt och egen webbtidning
http://karisbillnas.fi/snilleblixten

☐ Samarb. med finskspråkiga gymnasier, musikinstitutet, idrottsakad. och dansstudion Hurja Piruetti

☐ Hållbart-projekt med teman som privatekonomi, konsumtion och hållbarhet i ett globalt perspektiv

☐ Distansstudier via nätverket GNET (15 gymnasier)

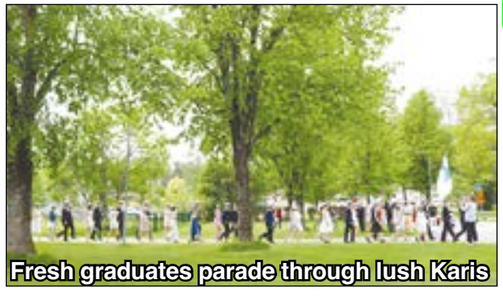

Fresh graduates parade through lush Karis

TRANSLATE
into your
language

Karleby svenska gymnasium

http://www.kokkola.fi/ksg

☐ IDROTTSLINJE: ledd grenträning med professionella tränare i fotboll, basketboll, volleyboll, innebandy, simning och dans

☐ SAMARBETSSKOLOR i Belgien, Polen, Frankrike, Spanien, Tyskland, Österrike och USA. Studieresor till Afrika. SPRÅK: spanska, franska, tyska. Ryska i samarbete med ett annat gymnasium.

☐ Utbytesperioder: musik, fysio, slöjd med Kronoby FHS

Team building day

Karjaan lukio

https://karjaanlukio.fi

☐ PAIKALLINEN YHTEISTYÖ musiikkiopiston, urheiluakatemian ja tanssikoulun kanssa

☐ HYVINVOINTITUTOR-toiminta, mm. hyvinvointi-iltapäivät ja välituntiliikunta

☐ OHJAUS JA TUKI: ohjausryhmät kohtuulliset (n. 20 opiskelijaa), hyvä opinto-ohjausresurssi, erityisopettaja

Finding biology samples on school yard

Karstulan lukio

https://peda.net/karstula/lukio

☐ LAAJA KIELITARJONTA : SA, RA, ES, VE

☐ JÄÄLIIKUNTAPAINOTUS eri yhteistyötahojen kanssa, ”Aamujäiltä” liikuntakursseja.

☐ KV. LIIKETOIMINNAN pilottilukio

☐ AMK-YHTEISTYÖ: yleissivistävät kurssit lukiolla, kaksoistutkinto-mahdollisuus

Karkkilan lukio

www.karkkilanlukio.fi

☐ Laaja musiikkitarjonta, mm. bändi, orkesteri ja kuoro

☐ Uusitut luonnontieteen opetustilat ja labrakursseja

☐ Erasmus+-akkreditointi 2023–2027

☐ Monipuoliset hyväksilukukäytännöt (mm. Karkkilan työväenopisto, yliopistot, harrastukset)

Young scientists

Kauhajoen lukio

https://www.kauhajoenlukio.fi

☐ ERASMUS-opiskelijavaihtoa vuosittain

☐ KAKSOISTUTKINTOyhteistyötä Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksin kanssa. LIIKUNTALINJALLA monilajiryhmä.

☐ 169 opiskelijasta 10 kansainvälistä (Vietnam, Thaimaa, Iran)

☐ KURKISTUSKURSSEJA eri yliopistoista ja ammattikorkeakouluista, työkursseja (KE, FY, BI), lukion omia opintojaksoja, kuten vaelluskurssi, tähtitiede, kansainvälinen politiikka sekä teemaviikko keväisin

School with International Students

Karkun evankelisen opiston lukio

www.keokarkku.fi/lukio

☐ Kristillinen kansanopistolukio Rautaveden rantamaisemassa. Opiskelija-ASUNTOLA, vapaa-ajan ohjelmaa iltaisin. Maksuton asuminen, opiskelu ja ruokailu (ma–pe).

☐ AIKUISLUKION joustavat mahdollisuudet, myös alaikäinen voi hakeutua opiskelijaksi. Lukiovalmiuksia kartuttava TUVA-linja lukiota harkitsevalle.

Fishing from below

Kauhavan lukio

https://peda.net/kauhava/lukiokoulutus/kauhavanlukio

☐ YRITTÄJYYSKASVATUKSESSA yhteistyötä Seinäjoen AMK:n kanssa

☐ LIIKUNNASSA motivoituneille ja lahjakkaille monilajiryhmä aamuharjoituksineen

☐ Kansainvälisyydessä sopimus KIINALAISEN lukion kanssa. Jäsen Suomen Shandong-verkossa. ErasmusPlus-hankkeita ja opintoretkiä.

Race against other schools

Kaustisen musiikkilukio

www.musiikkilukio.net

☐ ERITYISTEHTÄVÄLUKIO musiikissa: musiikin opintoja vähintään 26 opintopistettä, reaaliaineiden korvaavuusmahdollisuus. Valtakunnallisesti pitkät soitto- ja laulutunnit.

☐ Uusi koulurakennus 2022

☐ LAJIVALMENNUSTA: autourheilu, moukari, pituushyppy... YHTEISTYÖTÄ Kaustisen hevosammattilukion kanssa.

☐ YKSILÖLLISET OPINPOLUT, laaja valinnaisuus, TIIMItyöskentely (esim. tiedotus- ja markkinointitiimi).

Kellokosken tp / Tuusulan lukio

https://www.tuusulanlukio.fi

☐ PELIPAINOTUS: peliohjelmointi, -musiikki, -grafiikka ja -tapahtumat sekä e-sports, Peliohjelmoinnissa ja -grafiikassa yhteistyötä Metropolia-AMK:n ja Hgin YO:n kanssa

☐ JÄÄURHEILUA jäähalliyhtiön kanssa

☐ YHTEISET KURSSIT muiden toimipisteiden kanssa (Hyrylä ja Jokela)

Kemijärven lukio

https://www.kemijarvi.fi/lukio

☐ Kaksoistutkinnon ja aikuislukion suorittaminen mahdollista

☐ Musiikkilinja yhteistyössä Koillis-Lapin musiikkiopiston kanssa, vuosittain 10–15 opiskelijaa, 32 op

☐ 62 opiskelijasta kansainvälisiä 16 (15 Myanmar, 1 Ukraina)

☐ Lukiodiplomit: KU, MU ja LI, laaja kielivalikoima etäopiskeluna, ilmainen tietokone, kuntosalikortti ja aamupala

Lapin taikaa junayhteyksien päässä. https://youtu.be/52ZPepOpLkA

Keminmaan lukio

http://www.keminmaanlukio.fi

☐ Yhdistelmäopinnot ammattiopisto Lappian kanssa

☐ Lukiodiplomit MU, KU, LI

TRANSLATE into your language

Keuruun lukio

https://keuruu.fi/kasvatus-ja-koulutus/keuruun-lukio

☐ YRITTÄJYYSLINJA 20 op / NYT ”Vuosi yrittäjänä”, kahdesti lukion aikana. Omasta yritystoiminnasta lukio-opintoihin 6 op.

☐ LIIKUNTALINJA maks 30 op

☐ Paikallisia opintojaksoja: sotahistoria-, retki-, kalastus-, kotitalouskurssi ym, paljon hyväksiluettavia opintojaksoja

☐ KORKEAKOULUVIIKKO Jyväskylän yliopiston (JYU), ammattikorkeakoulun (JAMK) ja Humanistisen ammattikorkeakoulun (HUMAK) kanssa. Yhteistyösopimus Itä-Suomen yliopiston kanssa.

☐ 135 opiskelijasta kansainvälisiä 25 (Myanmar, Vietnam, Kiina, Iran)

Kimitoöns gymnasium

https://www.kimitoon.fi/fostran-och-utbildning/gymnasiet/

☐ MARIN LINJE: marinkunskap (bl.a. navigation, skärgårdskunskap, praktiska färdigheter) och valfri inriktning på marinteknik eller marinbiologi

☐ SPRÅKUTBUD finska, engelska, tyska, franska

☐ Get acquainted: https://www.youtube.com/watch?v=c2jeSwo7kTo

☐ 5 studerande på svenska via Finest Future, 1 från Iran, 4 från Kina

Kinnulan lukio

https://www.kinnula.fi/lukio

☐ 37 opiskelijasta puolet KANSAINVÄLISIÄ, mm. Myanmar, Vietnam, Venäjä, Tansania, Georgia

☐ ASUNTOLA

☐ YKSILÖLLINEN ryhmänohjaus ja opintojen seurantaj

☐ LUMA -linja. Yhteistyö Jkl YO:n matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan kanssa. Yrittäjyys-, liikunta-, sekä erä- ja luontokursseja. Maksuttomia korkeakouluopintoja.

Kiteen lukio

http://www.kiteenlukio.fi

☐ Korkea-asteen yhteistyötä Itä-Suomen YLIOPISTON ja Karelia-AMMATTIKORKEAKOULUN kanssa

☐ OPINTORETKIÄ: Tukholma, Lontoo, Pariisi. Erasmus+- ja Saksan kouluvaihto (ystävyyskoulu Pritzwalkissa)

☐ Runsaasti liikuntaa, musiikkia, kuvataidetta ja teatteria

☐ LIIKUNTALINJA pesäpalloa ja judoa määrätietoisesti harrastaville

☐ 150 opiskelijaa, joista KANSAINVÄLISIÄ 60 (mm. Myanmar, Vietnam, Kiina, Ukraina ja Venäjä). Mahdollisuus aloittaa uusi kieli: ruotsi, saksa, ranska, venäjä, espanja. Tarjolla S2-opetusta yht. 22 op

Kittilän lukio

https://peda.net/kittila/lukio

☐ Opiskelijoita ympäri Suomea. Lukion yhteydessä toimivassa Levi Snow Sport Academyssa huippu-urheilu-, monitaito- ja FreeRide-linjat

☐ Ivalon ja Sodankylän lukioiden kanssa mm. yhteiset vesot. Laajalti kv-yhteistyötä.

☐ LUKIODIPLOMIT LI, KU ja MU

TRANSLATE into your language

Konneveden lukio

https://peda.net/konnevesi/lukio

☐ Virtuaaliset oppimisympäristöt, school lab -tilassa mm. 21 kpl VR-laseja. 44 opiskelijasta 2 kansainvälistä (Vietnam, Kiina)

☐ AIKUISLUKIO, myös verkkovälitteisesti

☐ KOULURAKENNUS 2018, ilmainen KUNTOSALI

☐ Lukion OSUUSKUNTA TEHOTEAM: erilaisia työtehtäviä (kuva) kotiseudulla voi hyödyntää kotitalousvähennyksessä. B-ajokortti, erä- ja vaelluskurssit. See PRESENTATION

Kiuruveden lukio

www.kiuruvedenlukio.fi

☐ RATSASTUSLINJAlaisille edulliset ratsastustunnit, kaksoistutkinto hevosalalle, Mahiksen kautta yhteistyö muuhun amm. koulutukseen.

☐ URHEILULINJALLA koulutettu valmentaja. MEDIAKURSSEJA yhteistyössä paikallisten teattereiden kanssa, myös omaa tuotantoa

☐ MATIKKAMARATON (yhteensä 42 195 s = 11 h 43 min) abeille vuosittain ennen talvilomaa pe alkaen klo 12 (kuva).

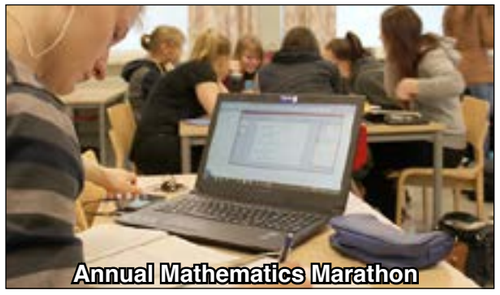

Kosken lukio

https://koski.fi/koskenlukio

☐ Opiskelijoita yli kymmenestä ympäristökunnasta

☐ Vuotuinen kaikkien kakkosten itse suunnittelema matkakurssi eurooppalaiseen kulttuurikohteeseen

☐ Opiskelijakunnalla teemapäiviä ja tempauksia

☐ OAJ:n VUODEN OPPILAITOS 2020: matala kynnys opettajien ja oppilaiden välillä, pysyvä opettajisto, opiskelijakohtaisesti räätälöity opetustarjonta, loistava yhteishenki

Kokemäen lukio

https://kokemaki.fi/kasvatus-ja-koulutus/kokemaen-lukio

☐ TOISEN ASTEEN YHTEISTYÖ Sataedun ja Saskyn kanssa

☐ ULKOMAISET OPINTOMATKAT opiskelijoiden kanssa päätettävään vuosittain vaihtuvaan kohteeseen.

☐ YÖKOULU ensimmäisen vuoden opiskelijoille

☐ LUKIODIPLOMIT KU, MU ja LI. AIKUISLUKIO

☐ 20 KV-OPISKELIJAA (Vietnam, Kiina, Thaimaa, Myanmar)

Kotka Svenska Samskola, gymnasiet

www.kotkasamskola.com

☐ GNET – femton svenska små gymnasier erbjuder GEMENSAM DISTANSKURSBRICKA

☐ IDROTTSLINJE via EKA: Et. Kymen urheiluakatemia (Södra Kymmenedalens idrottsakademi)

☐ Ingen provvecka!

☐ Flerformsstudier i samarb. med östnyländska gymnasier

Kolarin lukio

www.kolari.fi/fi/palvelut/opetus-ja-koulutus/kolarin-lukio.html

☐ TOISEN ASTEEN YHTEISTYÖ: yhteisiä tiloja, opettajia ja kursseja

☐ OPISKELIJAVAIHTO Italian Veronaan: paikalliset elinkeinot, kulttuuri ja matkailu

☐ YRITTÄJYYSKASVATUS: omien vahvuuksien hyödyntäminen opiskelussa ja elämässä

Kristiinankaupungin lukio

https://www.kristinestad.fi/koulutus-ja-varhaiskasvatus/lukiot/kristiinankaupunginlukio

☐ KAKSIKIELINEN LIIKUNTALINJA

☐ NY-YRITYS vuotuisin teemoin, mm. tuotteiden valmistus ja markkinointi

☐ KULTTUURIPASSI teemakokonaisuutena

☐ YO-KIRJOITUSTEN jako aidosti kolmelle kirjoituskerralle

Kristinestads gymnasium

www.kristinestad.fi

☐ IDROTT 10sp, i samarbete med Kristiinankaupungin lukio, RIDSPORTLINJE 17sp, gratis ridlektioner tre gånger per vecka

☐ Ingen provvecka: fokus på mångsid. bedömn.

☐ EKONOMI och FÖRETAGSAMHET 32sp, ekonomistudier vid HANKEN. Teknologi, 15sp, ingenjörsstudier vid yrkeshögskolan NOVIA. MUSIK 12sp, samarbete med Lappfjärds folkhögskola

☐ Internationalism 10sp, resor till bl.a. USA, Island, Portugal, Tyskland

☐ 13 internationella studerande på svenska: Myanmar, Kina, Nigeria

TRANSLATE into your language

Kurikan lukio

http://www.kurikanlukio.fi

☐ UUSI uljas KAMPUS 2019 (kuva). Kuntosali, tatami, kiipeilyseinä, sisäpelejä – opiskelijalähtöinen lukio, jossa jokainen kohdataan yksilönä

☐ KANSAINVÄLISYYS: vuosittain liikuntakurssi Viroon ja matkoja Keski-Eurooppaan

☐ Joka oppiaineessa KERTAUSkurssi ennen yo-kirjoituksia

☐ 210 opiskelijaa, n. 40 kaksoistutkinto- ja aineopiskelijaa, kansainvälisiä opiskelijoita 31 (mm. Myanmar, Iran, Vietnam, Kiina)

Kronoby gymnasium

https://kronobygymnasium.fi

☐ FLYGLINJE: studiebesök, teori och övningsflygningar, certifikat för ultralätta flygplan.

☐ JAKT- OCH NATURLINJE: jakt, fiske och naturupplevelser

☐ INTRESSEPROJEKT: Musik, fysio, slöjd med Kronoby folkhögskola. Projektresor.

☐ GEMENSKAP, trygghet, trivsel

Kyrönmaan lukio

https://www.kyronmaanlukio.fi

☐ LEIRIKOULUT ulkomaille vuosittain, kohteina mm. Berliini, Rooma, Ateena ja Barcelona

☐ Kielitarjonnassa mm. ESPANJA ja ITALIA

☐ LIIKUNTA- ja URHEILUlinja: omaa lajia opiskelun lomassa väh. 5 h / vko. KULTTUURIlinjalla KU, MU, Äi 8 soveltavaa krs: produktio, teatteri, konsertit...

Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukio

http://www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi

☐ KOULURAKENNUS 2022, modernit oppimisympäristöt, yksilöllistä tukea opiskeluun, opiskelijoille maksuton kuntosali

☐ RATSASTUSLINJA: 28 op ratsastus- ja hevosopintoja veloituksetta. Ilmainen B-AJOKORTTI

☐ Ilmainen VÄLIPALA pitkinä koulupäivinä

☐ Laaja KIELITARJONTA: EN, SA, VE, RA. Opintomatkoja Eurooppaan

PRESENTATIONS: https://youtu.be/MRnvhRtQJdY (Finnish)
https://youtu.be/WRfkvBTA0J8 (English)

Kärsämäen lukio

https://karsamaki.fi/koulutus/karsamaen-lukio

☐ YHTEISIÄ VERKKO-OPETUSKURSSEJA naapurilukioiden kanssa

☐ Lukiossa alkavina ranska, saksa ja italia

☐ Taidelinja (kuvataide, tanssi)

☐ Maksuton henkilöauton AJOKORTTIOPETUS osana lukion kurssitarjontaa

Kuhmon yhteislukio

www.kuhmonlukio.fi

☐ MUSIIKKILINJA, mm. musiikkiteknologiaa, laulamista, soittamista, säveltämistä, biisintekoa, yhdessä Kuhmon Kamarimusiikin kanssa. KIELISSÄ mm. SA, VE, EA, IA, JP, KI

☐ UPEAT WANHOJEN TANSSIT Lentua-salissa.

☐ 65 opiskelijasta 2 kansainvälistä (Myanmar)

☐ TURVALLISUUSOPINTOJA Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen, MPPK:n, Tullin, Poliisin, Kainuun pelastuslaitoksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa.

☐ OPISKELIJAT uusien opettajien haastatteluissa

Lahden Rudolf Steiner -koulu

www.lahdensteiner.fi/etusivu

☐ TAITOA JA TAIDETTA: kokoillan näytelmä, sanataide, päättötyö, elämänkaari-opintojakso, Lapin leiri, wieniläiskahvila, arkkitehtuuri ja kulttuurimatka Keski-Eurooppaan

☐ KOULUKOHTAISET LUKIO-OPINNOT: suorittaminen mahdollistaa kevennyksiä pakollisiin opintoihin

☐ YHTEISÖLLISYYS: panostamme opiskelijoiden hyvinvointiin ja yhdessä tekemisen taitoihin

Laihian lukio

https://www.laihianlukio.fi/

☐ KV-KASVATUS: opintomatkat ulkomaille, Erasmus, kv-teemapäivät

☐ Panostus oman talousosaamisen kehittämiseen ja vahvistamiseen, talousosaamisen opintokokonaisuus yhteistyössä Vaasan yliopiston kanssa

☐ Energian ja kestävän kehityksen sekä talousosaamisen opintokokonaisuudet ja yliopistoyhteistyö mahdollistavat SUORAVALINNAN VAASAN YLIOPISTOON

Laitilan lukio

http://www.laitilanlukio.fi

☐ Turun seudun ETÄRENKAAN VERKKO-OPINTOTARJOTIN käytettävissä

☐ 3 valinn. LI-valmennuskurssia Laitilan Jyskeen kanssa

☐ Valinnainen Tapahtumatuotannon opintojakso syksystä 2026 lähtien

☐ Takuustipendi n. 1000 € kaikille koulusta valmistuville ylioppilaille keväästä 2026 lähtien

☐ Erasmus+-akkreditointi yhdessä Varppeen yläkoulun kanssa

Lammin lukio

https://www.kktavastia.fi/lukiot-lammi

☐ KANSAINVÄLISYYDESSÄ Erasmus+-akkreditointi, lisäksi omia projekteja

☐ MUSIKAALIPROJEKTI vuosittain 2. vsk:n opiskelijoille vuodesta 1986 alkaen

☐ MALLI-YK-toimintaa: YK:n yleiskokous roolipelinä, lukuvuotena 2023-24 toteutus Viron ja Itävallan kanssa

☐ LUONTO- JA YMPÄRISTÖLINJA, yhteistyönä mm. Helsingin yliopiston Lammin biologisen aseman ja Hämeen AMK:n kanssa

Lapinlahden lukio ja kuvataidelukio

https://www.lapinlahdenlukio.fi

☐ Pohjoisin Suomen kuudesta kuvataiteen erikoislukiosta. KUVATAIDELINJALLA n. 50 % opiskelijoista. Tarjolla yli 30 kuvataiteen opintojaksoa. Opiskelijoita yli 10 kunnasta.

☐ Yhteistyötä Lapinlahden kansalaisopiston ja taidemuseo Eemilin kanssa

☐ UNESCO ASPnet -koulu, Erasmus+ akkreditointi, vuotuinen opintoretki Eurooppaan

☐ Urheiluvalmennuksen opintojaksoja kilpaurheilijoille

TRANSLATE into your language

Lappajärven geolukio

https://www.geolukio.fi/

☐ Aktiivista arjen yhteistyötä Evijärven, Lappajärven, Vimpelin ja Alajärven lukioiden kanssa

☐ GEOLUKIO: https://www.geolukio.fi. Luonnontiet. linja ”Lappajärvi oppimisympäristönä” KK- ja YRITYSYHT.TYÖNÄ

☐ OPISKELIJATIIMIT: Kestävä kehitys & hyvinvointi / Tapahtumat / Tilat & markkinointi

☐ Kunnan VUOKRATUKI ulkopaikkakuntalaisille

☐ 62 opiskelijasta 5 muualta: Vietnam, Thaimaa, Tansania, Kiina (2)

Leppävirran lukio

https://leppavirta.fi/leppavirranlukio

☐ OPISKELIJAVAIHTOA G. i Petalaxin kanssa, 80 % kirjoittaa ruotsin. KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ / Savonia-amk ja KV: Erasmus+, Euroscola, Schwerte.

☐ ETÄ- ja VERKKOyhteistyötä (Isoverstas)

☐ PÄÄTTÖVIIKOLLA opettajalla käytössä arviointitarkoitukseen koko päivä klo 8-–14

☐ 13 krs yleisvalmennus- ja lajiharjoittelua

Lieksan lukio

https://peda.net/lieksa/lieksan-lukio

☐ MUSIIKKILINJA 15 krs yhdessä Pielisen Karjalan musiikkiopiston kanssa

☐ KIELIKURSSEJA Nurmeksen lukion kanssa, kielten verkkokursseja Tutorhousen kautta

☐ JÄÄKIEKKOLINJA Keskuskoulun ya kanssa

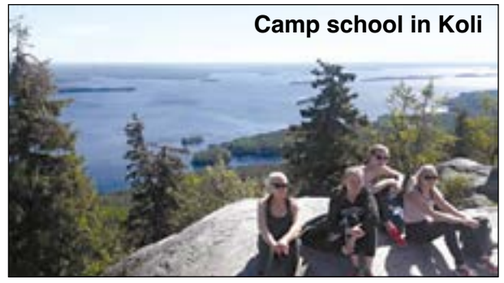

Lopen lukio

https://www.loppi.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/lopen-lukio

☐ OPISKELIJATIIMEJÄ: liikunta- ja hyvinvointi, juhlatiimi, virkistys- ja viihtyvyys, markkinointi ja vapaaehtoistyö, sometiimi.

☐ KANSAINVÄLISYYSKURSSIN ulkomaanmatka joka toinen vuosi

☐ VIRTUAALITODELLISUUTTA useissa opintojaksoissa

☐ Valinnaisina KOTITALOUS, TEKNINEN TYÖ ja TEKSTIILITYÖ

Loviisan lukio

https://peda.net/loviisa/lukiot

☐ Yhteisöllistä oppimista muun muassa lukiocoach-tuella

☐ Itä-Uudenmaan lukioverkosto, KIELIRAJAYHTEISTYÖTÄ mm. Lovisa Gymnasiumin kanssa

☐ Jakson vaihtuessa KERTAUS- JA RÄSTIAAMUPÄIVÄT sekä hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisäävää ohjelmaa, MAKSUTON AAMUPALA kahdesti viikossa

☐ Matkat Ruotsiin tai Saksaan muiden kv-hankkeiden lisäksi. STIPENDIRAHASTOT, etenkin RU, SA, FY ja KE opiskelijoille

TRANSLATE into your language

Lovisa Gymnasium

https://peda.net/loviisa/koulutus-utbildning/utbildning-sv/lg

☐ SAMARBETE med Loviisan lukio och Östnyländska gymnasier

☐ DISTANSSTUDIER via GNet breddar utbudet

☐ INTERNATIONELLT SAMARBETE: Erasmus-projekt

Merikarvian lukio

https://www.merikarvia.fi/lukio

☐ Erinomaiset luonnontieteiden ja teknologian opetustilat, ilmainen ajokortti ja ilmainen kuntosalin käyttö

☐ STEAM-opintojaksot

☐ Hieman alle 100 opiskelijasta kansainvälisiä 28: Tansania, Vietnam, Kiina, Myanmar, Thaimaa ja Iran

☐ Painopisteinä KANSAINVÄLISYYS ja YRITTÄJYYS, Erasmus+-akkreditoitu oppilaitos, kaikille opiskelijoille mahdollisuus kansainväliseen ja yrittäjyysprojektiin

Muhoksen lukio

https://peda.net/muhos/muhoksen-lukio

☐ GEOPARK-lukio: jääkausi, luonto, kulttuuri ja yrittäjyys, 24 op liikunnan opintoja, kuva vaellusopintojaksolta Kuusamosta

☐ KV: Erasmus+ sekä Saksa- ja Luleå-yhteistyö ROBOTIIKKA- ja ohjelmointipolku, Highway-opinnot

☐ YRITTÄJYYS: opintojaksot, harjoitusyritykset, verkostoituminen, urapolkupäivä, TET

☐ 2020 valmistuneessa koulurakennuksessa kiinnitetty huomiota visuaalisuuteen ja opiskelijoiden hyvinvointiin. Koulun sydän on valoisa opiskelijakahvio+aula, jossa savinen taideseinä. Rakennuksessa tanssisali revontulineen. Yhteisöllisyys tärkeä yhdessä vaalittava asia.

Muonion lukio

www.muonio.fi/lukio

☐ Yhteiset tilat ja asuntola Ammattiopisto Lappian kanssa. KAKSOISTUTKINTO sujuvasti.

☐ HIIHTOVALMENNUSTA Ski Collegessa sekä jakso-opiskelijoita Oloksen ensilumilla.

☐ Freeride-akatemia, Lumiluonto-eräopintoja

☐ Noin 40 lukiolaisesta pari kansainvälistä

Mynämäen lukio

https://lukio.mynamaki.fi

☐ Kielivalikoima: SA, RA, ES, VE

☐ ERASMUS+-hankkeessa matkoja mm. Espanja, Saksa, Ranska (Reunion), Portugali

☐ Urheilulinja: Salibandy, pesäpallo, jalkapallo ja muut lajit (ei lajirajausta)

☐ Turun seudun etärenkaan VERKKO-OPETUS käytössä

☐ Turvallisesti liikenteessä -opintojakso (B-AJOKORTTI)

Mäntyharjun lukio

www.mantyharju.fi

☐ Monipuolinen kielitarjonta: SA, RA, VE

☐ Kurssiyhteistyötä mm. Kansalaisopiston, Musiikkiopiston ja Etelä-Savon Urheiluakatemian kanssa

Mäntän lukio

www.mantanlukio.fi

☐ Mäntän lukiossa voi opiskella mm. lääketieteeseen valmentavia opintoja sekä taidetta, musiikkia ja urheilua.

☐ LÄÄKETIETEELLIS-LUONNONTIETEELLISELLÄ linjalla tarjoamme opintoja muun muassa biologiasta, kemiasta, fysiikasta ja matematiikasta. Linjalla tehdään yhteistyötä yliopistojen ja paikallisten yritysten kanssa. Opintovalikoimassa valmennus lääketieteellisen tiedekunnan pääsykokeisiin.

☐ KANSAINVÄLISYYS: Mäntän lukion ja Finest Futuren yhteistyön myötä 162 opiskelijasta 48 on kansainvälisiä

Nakkilan lukio

https://peda.net/nakkila/lukio

☐ LAAJA VERKKO-OPETUS ja kielivalikoima

☐ UUSIN OPETUSTEKNOLOGIA kaikissa luokissa

TRANSLATE into your language

Närpes gymnasium

www.narpesgymnasium.fi

☐ DISTANSSTUDIER inom gymnasieringen Vi 7

☐ Möjligt att satsa på MUSIK, FOTBOLL, ISHOCKEY, IDROTT och DANS under studietiden

☐ KOMBISTUDIER med Yrkesakademin YA!, Närpesenheten

☐ LABORATIONER i fysik, kemi och biologi (bild)

Nilsiän lukio

www.nilsianlukio.fi

☐ Viherkampus-toimintamalli, kts. Juankosken lukio: yhteiset opettajat, rehtori ja kurssitarjotin, lukion alussa yhteisöllisyyttä vahvistava tiimijakso yhdessä Juankosken lukion kanssa

☐ Alppilukio ja urheilulinja osana Kuopion Urheiluakatemiaa

☐ KANSAINVÄLISYYTTÄ Erasmus-akkreditoinnin avulla toteutettavilla vierailuilla

☐ 2024 valmistunut hybridiopetustila luo illuusion samassa tilassa olemisesta Juankosken kanssa ja kehittää edelleen etäpedagogiikan laatua

Oriveden lukio

www.orivedenlukio.fi

☐ ERASMUS-AKKREDITOINTI, opiskelijat ja opettajat liikkuvat: mm. Italia, Kroatia, Portugal, Ranska, Saksa

☐ Noin 160 opiskelijasta neljä KANSAINVÄLISTÄ

☐ Koulun 100-vuotisjuhla 12.4.2025

☐ Unesco-koulu, jossa yleislinjan lisäksi Kirjoittajalukio 30 op, lentopallolinja 30 op, urheilulinja 30 op

Nivalan lukio

https://peda.net/nivala/nivalan-lukio

☐ Yhteistyö ammattiopiston kanssa: yhteiset lukio-opinnot, noin 10 KAKSOISTUTKINTOA vuosittain

☐ Laajat ja monipuoliset yrittäjyyskasvatusopinnot (1–16 op)

☐ Mun Taidot -harrasteakatemia mahdollistaa tavoitteellisen harrastamisen koulun työpäivien aikana: liikunta, musiikki ja teatteri (2–10 op)

Oulaisten lukio

www.oulainen.fi/oulaisten-lukio-0

☐ OPISKELIJAKUNTA vastaa kaikista koulun tapahtumista, esim. vuotuisesta kunnanlaajuisesta TOIMINTAPÄIVÄSTÄ: lastentarhat, alakoulut, vanhustenkodit, sairaalat jne.

☐ Opiskelijoiden johtama OLOT ry tukee opiskelijoiden ja koko opiskelijakunnan toimintaa

☐ Suomen Yrittäjien palkitsema YRITTÄJÄYHTEISTYÖ Oulaisten Yrittäjät ry:n kanssa

Nurmeksen lukio

https://peda.net/nurmes/nurmeksen-lukio

☐ YHTEINEN KAMPUS ammattiopisto Nurmeksen kanssa

☐ AVOIMEN YLIOPISTON KURSSEJA Itä-Suomen yliopistolle

☐ Erasmus-akkreditoitu oppilaitos, hankkeita joka vuosi

☐ Noin 100 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 5 (Vietnam 4, Myanmar 1)

Oulun steinerkoulu

https://peda.net/oulun-steinerkoulu

☐ Luokkamuotoinen lukio, ei koeviikkoa

☐ PUHE- JA DRAAMATUNNIT koko luokalle, huipennuksena näytelmä

☐ Luokan 2–4 viikkoa kestävä KULTTUURIMATKA Keski-Eurooppaan tai edemmäksi

Outokummun lukio

https://peda.net/outokumpu/outokummun-lukio

☐ VERKKOYHTEISTYÖ Heinäveden, Juuan ja Polvijärven lukioiden kanssa

☐ KERTAUSKURSSIT luma- ja reaaliaineissa kaksi kertaa vuodessa ennen yo-kokeita

☐ B3-KIELINÄ saksa, ranska ja espanja, fysiikassa ja kemiassa tarjolla kaikki syventävät kurssit

☐ YHDISTELMÄTUTKINNOT Ammattiopisto Riveria Outokummun kanssa. YRITTÄJYYTTÄ JA LUKIO-TET-OPINTOJAKSO yhteistyössä Outokummun Yrittäjät ry:n kanssa.

School with International Students

Padasjoen lukio

https://www.padasjoki.fi/kasvatus-ja-koulutus/padasjoen-lukio

☐ Päijät-Hämeen ainoa EU:n EPAS-HANKKEEssa: EU-kansalaiskasvatus, säännölliset matkat Brysseliin ja Strasbourgiin

☐ YRITTÄJYYSopintoja, kummiyritykset, NYT Vuosi Yrittäjänä -ohjelma, kansainväliset projektit

☐ Teorian ja käytännön harjoittelun VENEILYLINJALTA Traficomin hyväksymä tutkinto vuokraveneen kuljettajan lupakirjaan. Tavoitteena valmiudet yrittäjyyteen sekä uusi harrastus: moottori- tai purjeveneily (kuva)

Paltamon lukio

www.paltamonlukio.fi

☐ 60 opiskelijasta 7 kansainvälisiä. Erasmus+-yhteistyö.

☐ Opiskelijoiden tukena mm. opettajien tukiopetus, erityisopettaja, oppilaanohjaus, tukipajat, kuraattori ja opiskelupsykologi

☐ English presentation about our school: https://www.youtube.com/watch?v=E8gg0N1uW-8

School with International Students

Paraisten lukio

https://www.pargas.fi/fi/web/paraisten-lukio/etusivu

☐ LAADULLISET elementit kehitystekijänä: uusien työntek. ja opisk. perehdyttämiskoulutus, kehittämiskeskustelut, opiskelijoiden tiimityö, yksilökohtaiset oppimisen tuen toimet jne.

☐ KANSAINVÄLISYYTTÄ: mukana Erasmus+ -yhteistyössä

☐ Uusi kaksikielinen oppimisympäristö Oppimiskeskus Bravassa (lukiokoulutus, ammatillinen koulutus ja perusopetus)

TRANSLATE into your language

Parikkalan lukio

https://parikkalanlukio.fi

☐ Yleislinja ja ELÄINLÄÄKETIETEEN valmentava linja

☐ LUKIODIPLOMIT: liikunta ja kuvataide

☐ UUSI PUUKOULU 2023, ILMAISET oppilasasunnot, maksu vain vedestä ja sähköstä

☐ YHTEISÖLLISYYDEN VAHVISTAMINEN lukion vaelluksilla ja kulttuurimatkoilla

Parkanon lukio

https://parkano.fi/kasvatus-ja-koulutus/parkanon-lukio

☐ Vuosittain MUSIKAALI, näytelmä tai elokuva.

☐ URHEILUpainotus: eSport, salibandy, jääkiekko

☐ OPPIMISYMPÄRISTÖ: 2019 valmistunut Koulu- ja kulttuurikampus Kaarna

☐ Vuosittain kv-matkoja

☐ 85 opiskelijasta 4 Vietnamista

School with International Students

Parolan lukio

www.kktavastia.fi/parolan-lukio

☐ TALOUS, TEKNOLOGIA JA YHTEISKUNTA -opintokokonaisuus: robotiikkaa (kuva), energia- ja ympäristöteknologiaa, yrittäjyyttä, yhteiskunnallista päätöksentekoa, projektinhallintaa jne.

☐ Uusi koulukiinteistö 2026

Pedersöre gymnasium

www.pedersoregymnasium.fi

☐ En allmän gymnasielinje, en DANSLINJE och en IDROTTSLINJE

☐ STUDIERESOR ordnas till Vasa, Åbo och Helsingfors, utbytesverksamhet med gymnasiet i Kalajoki samt besök till/från vänskola i Parikkala

☐ UTBYTE med Tyskland och Frankrike, studieresa till koncentrationsläger i Polen, möjlighet för fysikstuderande att besöka Cern / München

Pellon lukio

https://www.pello.fi/kasvatus-ja-opetus/pellon-lukio.html

☐ UUSI KOULURAKENNUS 2021 Meän Opinahjo

☐ 37 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 11

☐ YSTÄVYYSKOULUTOIMINTAA mm. Saksaan

☐ YHTEISTYÖTÄ naapurilukioiden, Ammattiopisto Lappian, Lapin AMK:n, kunnan ja yritysten kanssa

☐ Maksuton AJOKORTTIOPETUS (B-kortti)

Visiting German students learn to lasso reindeer antlers

School with International Students

TRANSLATE into your language

Pielaveden lukio

https://peda.net/pielavesi/pielaveden-lukio

☐ LENTOPALLOvalmennusta, harjoittelu- ja pelipaikka Sammon joukkueissa

☐ KANSAINVÄLISTÄ projektitoimintaa, Mahis-KAKSOISTUTKINTOKOULUTUS

☐ ILMAISUTAIDON.syystapahtuma lukiolaisille, 9. lk oppilaille ja vanhemmille

Tree planting to cut CO_2

Perhon lukio

http://www.peda.net/perho/lukio

☐ LUMA-painotus, lisäksi HEVOSLINJA ja LUONTOLINJA, toteutus K-P ammattiopiston kanssa, tarjolla polut harrastuspohjaisiin opintoihin tai ammat. tutkintoihin: ylioppilas / hevostenhoitaja / hevosharrasteohjaaja / luonto-ohjaaja

☐ YRITTÄJYYTTÄ: lukiolaisten järjestämät Perhon yritysmessut toukokuussa – käytännön työelämätaitoja yhteistyössä Perhon kehitysyhtiön kanssa

Perho students hunting geese in Sweden

Pietarsaaren lukio

www.pietarsaarenlukio.fi

☐ Ajanmukainen KAKSIKIELINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ yhdessä Jakobstad gymnasiumin kanssa

☐ URHEILULINJA valmennuksessa mukana oleville opiskelijoille: jalkapallo, salibandy jne

☐ LAATUSTRATEGIA ja VAHVA OPPIMISEN TUKI

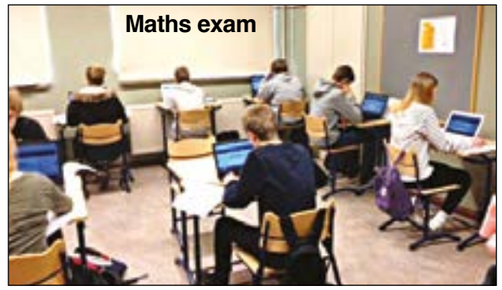

Maths exam

Perniön lukio

www.salo.fi/pernionlukio

☐ VILLE-oppimisympäristö, o365 kaikilla opiskelijoilla, NPDL-ohjelma, Tabletit opetuskäytössä

☐ YRITTÄJYYS: Sykäys-tiimi, Salo-Diili; Päivä johtajana. Cern-tiedeleiri.

☐ TOISEN ASTEEN YHTEISTYÖ: Kaksoistutkinto Salon seudun ammattioppilaitoksen kanssa

School dog adds harmony

Pihtiputaan lukio

https://peda.net/pihtipudas/lukio

☐ NUORISOVALMENNUSTA YLI 30 VUOTTA: lentopalloakatemia, yksilöllisen urheilijan linja, musiikkilinja

☐ PARTIO- JA JOHTAJALINJA – Ainoa Suomessa

☐ KYBERTURVALLISUUDEN LINJA – Ainoa Suomessa

☐ Vieraspaikkakuntalaisille KOTIMATKAKORVAUS 1krt/kk

☐ 1000€ JATKO-OPINTOSTIPENDI valmistumisesta

A glimpse into the future

Petäjäveden lukio

https://peda.net/petajavesi/lukio

☐ Koulun yhteydessä auditorio, opiskelijatila Paja, kirjasto, kuntosali ja tekonurmikenttä. 67 opiskelijasta 10 kansainvälistä (Japani, Myanmar, Vietnam, Kongo)

☐ DRAAMAkurssit ja näytelmäprojektit

☐ YRITTÄJYYTTÄ kokien ja verkostoituen luokkahuoneen ulkopuolella. OPISKELIJAVAIHTOA, KV-PASSI. Osuuspankilta 10 000 € liikennekasvatusprojektin tukemiseen

☐ Kymmenkunta kansainvälistä opiskelijaa, houkuttimena DI-linja, jolta tietyin ehdoin suora pääsy Jyväskylän yliopistoon (kuva)

Checking self-made computer games

School with International Students

Polvijärven lukio

https://peda.net/polvijarvi/polvijarven-lukio

☐ Tavoitteellinen pedagogiikka ja pienet ryhmät tukevat opiskelijoiden valmistumista ja hyviä tuloksia yo-kirjoituksissa

☐ ERASMUS+-rahoituksella yhteistyö Espanjan Alicanteen

☐ YHTEINEN OPETUSSUUNNITELMA Juuan ja Outokummun lukioiden ja vahva yhteistyö myös Heinäveden lukion kanssa. Kurssitarjonnassa hyödynnetään virtuaalipedagogiikkaa ja monimuoto-opintoja. Lukioiden opiskelijakunnat suunnittelevat tapahtumia yhdessä.

Student work on ecology & environment

Pomarkun lukio

https://www.pomarkku.fi/lapset-ja-nuoret/pomarkun-lukio

☐ PERINTEISET PAPERISET OPPIKIRJAT säästävät silmiä ja vähentävät ruutuaikaa

☐ 60 MINUUTIN OPPITUNNIT tekevät päivästä tehokkaan, mutta eivät rasita liikaa opiskelijoita

☐ Tehokas rekrytointi: yli puolet lukiotulokkaista Porista

TRANSLATE into your language

Puolangan lukio

www.puolanka.fi/palvelut/paivahoito-ja-koulutus/puolangan-lukio.html

☐ Laaja ETÄOPETUSYHTEISTYÖ lähikuntien lukioiden kanssa

☐ ILMAINEN AUTOKOULU (B-ajokortti)

☐ EDULLISET ASUNTOVUOKRAT (100–200 € asunnon koosta riippuen)

☐ 27 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 5 (1 Venäjä, 2 Myanmar, 2 Vietnam)

Posion lukio

https://www.posio.fi/koulutus/posion-lukio

☐ KERAMIIKKAA tai LIIKUNTAA jopa 20 op

☐ KERAMIIKKALUOKKA KÄYTÖSSÄ MYÖS ILTAISIN, erinomaiset LIIKUNTAMAHDOLLISUUDET liikuntakampuksella koulun läheisyydessä

☐ EDULLINEN ASUNTOLA (jossa asuntolaohjaaja), painetut oppikirjat, ilmainen kuntosalikortti

☐ KANSAINVÄLISIÄ OPISKELIJOITA viidestä eri maasta

Pyhäjoen lukio

http://lukio.pyhajoki.fi

☐ Vuotuiset PYHÄJOEN MESSUT 2. vlk opiskelijoiden järjestäminä. Lukiolaisille AJOKORTTIOPINNOT ilmaiseksi

☐ LUKIO-OPINTOJEN ALKUORIENTAATIO jo ysin keväällä

☐ ERASMUS+-akkreditoitu oppilaitos jossa kaikille opiskelijoille mahdollisuus kansainväliseen projektiin

☐ Opiskelijat striimaavat VALTUUSTOKOKOUKSET ja ovat vuodesta 1988 tuottaneet kunnan joka talouteen viikoittaisen ILMAISJAKELULEHDEN Pyhäjoen Kuulumiset: https://kuulumiset.tachyonet.eu

☐ Noin sadasta opiskelijasta 4 kansainvälistä (Vietnam, Myanmar)

Pudasjärven lukio

https://www.pudasjarvi.fi/lukio

☐ ILMAILULINJA 15 krs, 10 opisk/vuosi: lentolupakirja, ilmailuopintoja EN, FY, GE, PS, HI

☐ Maailman suurin HIRSIKOULU

☐ Etälukioyhteistyö P-Pohjanm. eLukioverkossa

☐ KV: opettaja- ja opiskelijavaihtoa, Erasmus+

☐ KK-yht.työ Oulun YO, Kajaanin AMK, OSAO

Punkalaitumen lukio

https://peda.net/punkalaidun/lukio

☐ OPETUSSUUNNITELMAN PAINOTUKSET. Salibandyssä kuusi kurssia lukion aikana

☐ KANSAINVÄLISET SUHTEET OPISKELIJAVIERAILUIN, saksalaisen koulun kanssa jatkuva oppilasvaihto viikon vierailuin molempiin suuntiin

Pyhäjärven lukio

https://peda.net/pyhajarvi/pyh%C3%A4j%C3%A4rven-lukio

☐ HARRASTEAKATEMIA-opintoja: jääkiekko, e-urheilu, pesäpallo, musiikki ja tanssi

☐ YHTEISÖLLISYYTTÄ: Ryhmäytymispäivä lukuvuoden alussa, Suurmestarikisa kevätlukukaudella ja paljon muuta!

☐ Lukiolla OMAN ERITYISOPETTAJAN ja opettajien laaja tuki oppimisvaikeuksissa

Pyhäselän lukio

www.joensuu.fi/pyhaselanlukio

☐ VANKILALUKIO yhteistyössä Pyhäselän vankilan kanssa

☐ Mukana kehittämässä LIIKKUVA KOULU – TOINEN ASTE -hanketta

☐ 7 kurssia YRITTÄJYYSOPINTOJA Pyhäselän yrittäjien ja Karelia-amk:n kanssa.

Pälkäneen lukio

www.palkaneenlukio.fi

☐ EUROPEAN SCHOOL NETWORK -kv-ohjelmassa yksilö- ja ryhmävaihtomahdollisuudet

☐ YÖKOULU ykkösille joka syksy

☐ KORIPALLOlinjalla ammattimaista valmennusta ja opinto-pisteitä koripallon pelaamisesta

☐ MUSIKAALI: musiikin, kuvataiteen ja teatterikasvatuksen yhteistyö-projekti joka kolmas vuosi

Qatar-Finland International School

https://qatarfinlandschool.com

☐ SUOMALAINEN PEDAGOGIIKKA ja OPS sovitettuna paikallisiin vaatimuksiin ja kulttuuriin

☐ Henkilökunnassa noin 20 eri kansallisuutta, opiskelijoissa noin 60. Koulun opetuskielena on englanti, ja muina kielina opiskellaan arabiaa, ranskaa ja espanjaa.

Rajamäen tp / Nurmijärven lukio

www.nurmijarvenlukio.fi

☐ MONIPUOLINEN kielitarjonta (ENA, RUA, RAA, SAA, espanja, japani)

☐ YHTEISTYÖTÄ: paikalliset oppil. ja mm. Kiina, Japani, Itävalta, Cern, Ahvenanmaa

☐ SALIBANDY läpi lukuvuoden paikallisen salibandyseuran ammattivalmennuksella

Rantasalmen lukio

www.rantasalmi.fi/rantasalmen-lukio

☐ MUSIIKKITEATTERILINJA: joka vuosi uusi musikaali, keväällä 2026 Big Fish

☐ STUDIOTEKNIIKKALINJAlla maks 16 op valo- ja äänitekniikkaa musikaaleihin ja juhliin

☐ MATKAILULINJA: 4H-yrittäjyyttä osana lukio-opintoja, maks 8 op

☐ 66 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ runsas 20, eniten Vietnamista

TRANSLATE
into your
language

Ranuan lukio

https://www.ranua.fi/Varhaiskasvatus-Koulut/Lukio-ja-II-aste

☐ EUROOPPA-OPINNOT: opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat opintomatkan valitsemaansa Euroopan kohteeseen

☐ LUONTOYRITTÄJYYS: Paikallisia toiminnallisia opintojaksoja luonnossa liikkuen, taiteillen ja tutkien / Asiakaspalvelua ja palvelumuotoilua sekä myyntiä ja markkinointia opiskellen ja yrityksissä harjoitellen

Raudaskylän lukio

www.rko.fi

☐ Kestävän kehityksen kansanopistolukio, aikuislukion ops: väh. 88 op, tarjolla 250 op

☐ 92 opiskelijasta kuusi Myanmarista

☐ Ilmainen ASUNTOLA, kolme ateriaa päivässä, B-ajokortti oppivelvollisille

☐ Kk-yhteistyötä: Oulun yliopistossa mm. KE. BI, Centria-amk:ssa fysiikan laborointia

☐ Erasmus+ -pääkoordinaattori, kouluja mm. Italiasta, Portugalista ja Kreikasta

Rautalammin lukio

https://www.ratsastuslukio.fi

☐ RATSASTUSPAINOTUS: Suomen laajin tarjonta: 8 oj ratsastusta, 9 oj hevosteoriaa

☐ 104 opiskelijasta 10 KANSAINVÄLISIÄ, 70 % Rautalammin ulkopuolelta. Yli 30 v kokemusta Rautalammille muualta muuttavien opiskelijoiden ohjauksessa

☐ 7 oj teatteri-ilmaisua, Lukiolla oma SATULATEATTERI, jonka esitykset esitykset vetävät vuosittain noin 1 200 katsojaa

https://www.rautalampi.fi/ratsastuslukio/hakijalle/draamaopinnot

Rautavaaran lukio

https://www.rautavaara.fi/

☐ Isoverstaan ja Digiluokan opetustarjonta käytössä

☐ LÄÄKETIET.-LUUNNONTIETEELLINEN painotuslinja. Kaikki Itä-Suomen yliopisto UEF:n avoimen yliopiston kurssit käytettävissä.

☐ Mahdollisuus opiskella AIKUISLINJALLA

☐ Mahdollisuus Nuorisokeskus Metsäkartanon kanssa toteutettavaan vaihto-ohjelmaan myös ulkomailla

☐ 9 kv-opiskelijaa: 3 Myanmar, 4 Vietnam, 1 Thaimaa, 1 Tansania

Rautjärven lukio

www.rautjarvi.fi

☐ 2026 alkaa OIKEUSTIETEELLISIIN OPINTOIHIN valmentava linja yli 20 op, mm. oikeustieteen opintoja, kriminologia, oikeuspsykologiaa, rikoslabrakurssi, valintakoevalmennustat

☐ 45 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 15 (Iran, Myanmar, Vietnam, Thaimaa)

☐ MAKSUTON ASUMINEN ulkopaikkakuntalaisille

☐ HIITOLANJOKIOPINNOT (4 op): Laatokkaan laskevan Hiitolanjoen patojen purku mahdollistaa laatokanlohen nousun ylempiin vesiin. Aiheina luontomatkailu, kemia, biologia ym.

School with International Students

Reisjärven lukio

https://peda.net/reisjarvi/reisjärven-lukio

☐ KIELITARJOTTIMELLA saksa ja venäjä

☐ B-AJOKORTTI opinnot mahdollista suorittaa lukion aikana

☐ YRITTÄJYYS uutena kokonaisuutena

Ruoveden lukio

www.sasky.fi/ruovedenlukio

☐ ELÄINLÄÄKETIETEELLINEN linja 24 op yhdessä Tartonyliopiston kanssa

☐ RATSASTUSlinja 12 op, kunnan OPISKELIJA-ASUNNOT koulun ja tallin läheisyydessä

☐ KANSAINVÄLISYYS ja opintomatkat 14 op, ohteistyökoulut Italiassa ja Saksassa

Saarijärven lukio

www.saarijarvenlukio.fi

☐ UUSI KOULU- ja KULTTUURIKESKUS 2021 / 2023

☐ E-urheilu, liikuntalinja, kielitarjonta (SA, RA,VE)

☐ KANSAINVÄLISYYTTÄ monipuolisesti, mm. OPH:n Erasmus+ -akkreditointi

TRANSLATE
into your
language

Sallan lukio

https://sallanlukio.fi

☐ 80 opiskelijasta 50 KANSAINVÄLISIÄ, lukion IT- ja DI-linjat yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa

☐ KV-KOORDINAATTORIN TUKI opiskelijoille, jotka ovat opiskelleet suomen kielen kotimaassaan

☐ UUSI LUKIORAKENNUS, kaksi ASUNTOLAA, Oppisopimuskoulutusta Ammattiopisto Lappian kanssa

☐ Yhteistyötä: HELSINGIN YLIOPISTON Värriön yksikön kanssa ilmastonmuutoksen tutkimusta ja SODANKYLÄN OBSERVATORION kanssa tulossa revontulitutkimusta revontulikameroin

School with International Students

Savitaipaleen lukio

www.savitaipaleenlukio.fi

☐ Yliopisto- ja kv. yhteistyötä: Lappeenranta, Kööpenhamina, Sosnovyj Bori

☐ AIKUISLUKIO

☐ TENNISPAINOTUS 14 kurssia

☐ EI KOEVIIKKOA. Lukiolaisilla opiskelija-asunnot.

☐ 95 opiskelijasta 3 kansainvälistä (Vietnam)

School with International Students

Savukosken lukio

https://www.savukoski.fi/sivistyspalvelut/lukiot

☐ YHDISTELMÄTUTKINTO Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa: artesaani, poronhoitaja, merkonomi, lähihoitaja ym.

☐ TIEDELUKIOyhteistyötä mm. Helsingin yliopiston Värriön tutkimusaseman kanssa. UUDISRAKENNUS vuonna 2020.

☐ Vuosittain neljä alkavaa venäläistä opiskelijaa, joilla suomen kieltä opiskeltuna kotimaassaan

School with International Students

Sibbo gymnasium

https://www.sipoo.fi/sv/utbildning/sibbo-gymnasium

☐ PERSONLIG HANDLEDNING: mångsidiga undervisnings- och arbetsmetoder med satsning på IKT

☐ samarbete med GNET (nätkurser)

☐ INTENSIVKURSER för egna abiturienter med sikte på fortsatta studier

☐ Nyrenovering 2023

Sievin lukio

https://peda.net/sievi/sievin-lukio

☐ Monitahoista KEHITYS- JA YHTEISTYÖTÄ: tvt, kunta, srk, leirikoulut, tiedeprojektit jne. OAMK Highway -yhteistyö.

☐ Lukion opiskelijoille AJOKORTTIOPINNOT ilmaiseksi, josta oheistehtävin 2 op

☐ YHTEISET VERKKOKURSSIT lähilukioiden kanssa

☐ 85 opiskelijaa, joista Finest Futuren kautta neljä

☐ OPISKELIJAKUNTA mukana suunnittelussa. MARKKINOINNISSA entiset opiskelijat uraohjaajina. ALUMNIPÄIVÄT joulun alla.

School with International Students

Siikajoen lukio

https://www.siikajoki.fi/siikajoen-lukio

☐ ERÄTAITOJA Lappiin suuntautuvilla syys- ja talvivaellus-kursseilla.

☐ Yleislinjan lisäksi RATSASTUSLINJA, jossa 19-23 op hevostalouden opintoja ja ratsastusta.

☐ Polku-opintoja eri ammattikorkeakouluihin, sekä laaja avoimien yliopistojen kurssitarjonta.

☐ Opintomatka ulkomaille, tiedeleirikoulu ja kulttuuriretkiä kotimaassa

Wilderness courses in Lapland

Siikalatvan lukio

https://peda.net/siikalatva/siikalatvan-lukio

☐ Avoimia korkeakouluverkko-opintoja maksutta

☐ YKSILÖLLINEN OPINTO-OHJAUS ja jatko-opintosuunni-telmien tekeminen

☐ OPINTORETKI Eurooppaan vuosittain

☐ YHTEISTYÖ lähilukioiden kanssa ja toiminta JokiElukiossa

Canoe trip as part of a survival course

Simon lukio

https://peda.net/simo/simon-lukio

☐ UUSI KOULURAKENNUS tammikuussa 2026

☐ YHDISTELMÄOPINNOT (kaksois- tai kolmoistutkinto) ammattiopisto Lappian kanssa. B-luokan ajokortti ilmaiseksi.

☐ RYHMÄYTYMINEN kunnan kiinteistössä: makkaranpais-toa, eväitä, yhdessäoloa (kuva)

☐ Kolmen yön TUNTURIVAELLUS esim. Pallas-Yllästunturit

☐ RETKEILYÄ KOULUN LÄHIALUEILLA meloen, pyörällä tai patikoi-den. Yöpyminen ja ruoanlaitto luonnossa.

Grouping together

TRANSLATE into your language

Sodankylän lukio

https://www.sodankyla.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/sodankylan-lukio

☐ STT:n lukiovertailussa syksyllä 2025 sijoituksena pienten lukioiden 6., Lapin toiseksi paras

☐ Lapin liiton järjestämien europarlamentaarikkojen webi-naarien vakio-osallistuja

☐ Yhteistyö yhdistelmätutkintojen toteuttamiseksi Lapin koulutuskeskus REDUn ja korkeakouluyhteistyötä Helsingin yliopiston Värriön tutkimuskeskuksen kanssa

☐ Erasmus+-akkreditointi yhdessä Savukosken kanssa.

Austrian exchange students dining by log fire

Someron lukio

www.someronlukio.fi

☐ Jokainen ZEMPPARI (lukiolainen) saa kaveriksi yläkoulu-laisen, jota auttaa läksyissä ym.

☐ TET (Amazing business race, Duunivarjo)

☐ LUKIODIPLOMIT: draama, media, MU, KU, LI –> 2. vlk näytemällinen karonkkajuhla (1 krs)

Snowman

Sonkajärven lukio

https://www.sonkajarvi.fi/fi/varhaiskasvatus-koulutus/lukio

☐ Kv-hankkeissa opintomatkamahd. ulkomaille

☐ Taideproduktio, esim. musikaali ja kirja perustuen sonka-järveläisten tarinoihin ja kertomuksiin

☐ Nelijaksojärjestelmä, EI KOEVIIKKOA

☐ WANHOJEN upeat JUHLAILLALLISET tarjoilijoineen (1. vlk), van-hemmat myös kutsuttuina.

☐ 9 kansainvälistä opiskelijaa: neljä Myanmarista, kolme Vietnamista, kaksi Kiinasta

Camp course

School with International Students

Sulkavan lukio

www.sulkavanlukio.fi

☐ Yleislinja ja YRITTÄJYYSLINJA 18 op, jossa mahdollisuus perustaa oma yritys. Yrrilinjan vuosittaiset reissut. Opiskelijoita noin 40, joista puolet KANSAINVÄLISIÄ (Vietnam ja Venäjä). Edullisia kalustettuja yksiöitä/ soluasuntoja.

☐ Mukana Itä-Suomen lukioverkoston (Kuopio, Joensuu, Savonlinna, Joroinen, Sulkava, Rautalammi jne..) Meijänlukio-hankkeessa (opiskelijahyvinvointia, koulunuorisotyöntekijöitä jne).

☐ https://www.youtube.com/watch?v=7Bbake_IkLY

Students' Lumo Ltd has assisted in arrangements of a nationwide rowing competition

School with International Students

Suomen kristillinen yhteiskoulu

www.skyk.fi

☐ Suomen ainoa KRISTILLINEN ERITYISLUKIO, toiminta osittain sisäoppilaitosmuotoisesti, josta johtuen ASUNTOLA- ja MONIMUOTO-OPISKELUN tietotaitoa (osa opiskelee pääosin kotoa)

☐ Tiivis ja pitkä POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ (kuva), aktiivista vaihto-oppilastoimintaa

Suomussalmen lukio

www.suomussalmi.fi/lukio

☐ UUSI KOULUKAMPUS 2025. OPISKELIJAKUNTAtoimintaa joka jaksossa: pukeutumisteemaviikkoja, liikuntapäiviä 2x vuodessa, Svenska dagen, laskiaistapahtuma jne.

☐ TVT 2 op, Opisk.menetelmät 2 op, Stressinhallinta 2 op, Sosiaalipsykologia 2 op, Ilmaisutaito 4 op, Oma keho kuntoon 2 op

☐ Luontomatkayhteistyö Mustasaaren lukion kanssa tukenut ruotsin opiskelua vuodesta 2004 (kuva Hossan kansallispuistosta)

☐ Yrittäjyysopinnoin rahoitettu ulkomaanmatka lukion päätteeksi, korkeakoulu-TETissä seurataan paikallisten korkeakoulutettujen työelämää

Suonenjoen lukio

https://peda.net/suonenjoki/suonenjoen-lukio

☐ 130 OPISKELIJAA, huippuarviot ilmapiiristä ja vuorovaikutuksesta

☐ OMA ERITYISOPETTAJA, ennakoiva tukiopetus

☐ KANSAINVÄLISYYS: 2026 matkat 1 vko–2 kk: Ranska, Romania, Espanja, Italia, Saksa

☐ URHEILUVALMENNUSOPINTOJA 10 op, vapaa uimahalli ja kuntosali kaikille opiskelijoille

Sv. Privatskolan i Uleåborg-gymn

www.spsu.fi

☐ PARTNER i IDROTTSAKADEMIN: ishockey, fotboll, innebandy, simning, friidrott

☐ INTERNATIONELLA STUDIEKONTAKTER: Erasmus+, CERN-samarbete

TRANSLATE into your language

Sv. samskolan i Tammerfors gymn.

www.samskolan.fi

☐ TekNatur-TÄVLINGAR inom naturvetenskapliga ämnen

☐ TRIVSEL och GOD ATMOSFÄR och goda kontakter till närsamhället

☐ 55 studerande, av vilka 2 från Iran

Sysmän lukio

https://www.sysmanlukio.fi

☐ E-URHEILUn painotusopinnot.

☐ Ystävyyskoulu Saksassa, jatkuva oppilasvaihto viikon vierailuin molempiin suuntiin

☐ AUTOKOULUn ajo- ja teoriatunnit osana opintoja

☐ UUSI KOULURAKENNUS 2022

☐ 46 opiskelijasta 6 KANSAINVÄLISTÄ: 2 Thaimaa, 3 Vietnam, 1 Myanmar

Säkylän seudun lukio

www.sakylanseudunlukio.fi

☐ MEDIATEEKKI ja laaja kielivalikoima: mm. saksa, ranska, venäjä ja espanja

☐ OPINTOMATKOJA esim. Berliini ja Lontoo

☐ YRITTÄJYYDEN ja LIIKETALOUDEN opintokokonaisuus 26 op.: yrittäjyyden perusteet, oman yrityksen perustaminen, markkinointi ja mainonta, johtamisen teoria ja käytännön harjoitus yhdessä maanpuolustuskoulutuksen kanssa. Yhteistyötä myös paikallisten yritysten kanssa.

Taavetin lukio

https://taavetinlukio.fi

☐ Yrittäjyyspainotus ja Taavetin lukion osuuskunnan yritystoiminta

☐ Kansainvälisyys vaihto-opiskelijoiden ja Erasmus+ -opintomatkojen kautta

☐ Urheiluakatemiamahdollisuus ja kunnan harrastustarjonta ja -tilat opiskelijoille ilmaiseksi

☐ Kielivalikoimana EA, RA, SA ja VE

Taivalkosken lukio

https://peda.net/taivalkoski/lukio

☐ AIKUISLUKION ops:n mukainen opetus etälukioverkossa, www.eLukio.fi

☐ Vuotuinen oppilasvaihto: Saksan Baiersbronn

☐ KOSKIMELONTAA kurssi vuodessa, sanataiteen opetus PÄÄTALOINSTITUUTIN kautta

☐ OPISKELIJA-ASUNTOLA

☐ 46 opiskelijasta 9 kansainvälistä (Venäjä, Ukraina, Turkki)

School with International Students

Tervolan lukio

https://peda.net/tervola/tervolan-lukio

☐ YKSILÖLLINEN OPINTO-OHJAUS

☐ EI KOEVIIKKOA

☐ Väli- ja vapaatunneilla aivojen lepuuttamista: pingis, ilmakiekko, palapelit (kuva)

Teuvan lukio

https://teuva.fi/lukio

☐ LIIKUNTAlinja 5 kurssia: palloilua, fyysistä harjoittelua, lihaskuntoa, liikunnan lukiodiplomi

☐ Yhteistyötä ruotsinkielisen Närpes Gymnasiumin kanssa.

☐ Vuonna 2015 remontoidut modernit tilat, viihtyisä taukotila, aktiivinen opiskelijakunta, teemapäiviä, retkiä, kansainvälisyyskerho

☐ 48 opiskelijasta 5 kansainvälistä (Vietnam, Myanmar)

School with International Students

Tohmajärven lukio

https://www.tohmajarvi.fi/lukio-opetus

☐ Yhteistyö Kiteen ja Ilomantsin lukion kanssa

☐ Monipuolinen korkeakouluyhteistyö Itä-Suomen yliopiston ja Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa

☐ Noin 50 opiskelijaa, joista neljäsosa Venäjältä. Mahdollista hakea jatkuvassa haussa.

☐ Yhteisöllisyys ja TOLUN henki: Uusien opiskelijoiden tutustumiset, lukion juhlat, teemapäivät ja retket.

School with International Students

TRANSLATE into your language

Toholammin lukio

https://www.toholampi.fi/lukio

☐ YSTÄVYYSKOULU Latviassa, vierailut vuorovuosin

☐ Kuvassa KEMIAN TYÖKURSSILAISET vierailulla Centria-ammattikorkeakoulun laboratoriossa

☐ ITSENÄINEN ja AKTIIVINEN OPPILASKUNTA lukion kehittäjänä yhteiseksi hyväksi: uusien opiskelijoiden tutustumiset, koulun juhlat, teemapäivät jne

Topeliusgymnasiet i Nykarleby

www.topeliusgymnasiet.fi

☐ Profilering i NATURVETENSKAPER och ENTREPRENÖRSKAP

☐ INNEBANDY

☐ Nationella och internat. STUDERANDEUTBYTEN och EXKURSIONER

☐ KODKNÄCKAREN 2.0 (genremedveten pedagogik)

Turun Steiner-koulu

http://turunsteinerkoulu.fi

☐ TAIDETTA, TIETOA, TAITOA – kädentaitojen ja taideaineiden opintojaksoja

☐ Erityisopintoina esim. näytelmä, arkkitehtuurin historia ja kulttuurimatka Keski-Eurooppaan

☐ Turun seudun ETÄRENKAAN OPINTOJAKSOT valittavissa myös meillä

Tuusniemen lukio

https://peda.net/tuusniemi/tll

☐ LIIKKUVA OPPILAITOS Aktiivista liikuntatutortoimintaa, kuntosali käytössä koulupäivien aikana

☐ KOULUKOHTAISIA OPINTOJA: Lapin vaellus, yhteistyö Saksan Hamelnin Schiller-Gymnasiumin kanssa

Utajärven lukio

www.utajarvi.fi/lukio

☐ HARRASTEkursseja, tukiopetusta, yhteistyö autokoulun kanssa. Geopark-lukio.

☐ Joka vuosiluokalla kansainvälisyyshanke

☐ Monipuolinen MARKKINOINTI: www.facebook.com/utajarvenlukio (kuva)

Utsjoen saamelaislukio

https://www.utsjoki.fi/kasvatus-ja-koulutus/lukio

☐ SAAMEN KIELI JA KULTTUURI, arktinen alue ja luonto. Kaksois- ja kolmoistutkinto Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa

☐ YliopistoYHTEISTYÖ: luma, huma ja taito

☐ UUSI KOULUKIINTEISTÖ ja ASUNNOT. ”Koulutusta asuinpaikan mukaan”.

Vaalan lukio

www.vaala.fi

☐ B-ajokortti kokonaan ilmaiseksi viranomaismaksuineen. Maksuton asunto ulkopaikkakunnalta tulevalle opiskelijalle. Kuntosalietu.

☐ GEOPARK-lukio yhdessä Muhoksen ja Utajärven lukioiden kanssa (Unesco Rokua Geop.)

☐ 45 opiskelijasta 12 kansainvälistä (Vietnam, Myanmar, Kiina)

☐ https://tinyurl.com/Vaalanlukio

Vantaan seudun steinerkoulun lukio

www.vantaansteinerkoulu.fi

☐ LUOKKAMUOTOISUUS ja YKSILÖLLISYYS

☐ Mahdollisuus huojentaa pakollisia opintojaksoja

☐ Vaihto-opiskelumahdollisuus ulkomailla

☐ LAPIN LEIRI, taide- ja taitoaineita, kulttuurimatka Keski-Eurooppaan

TRANSLATE into your language

Vasa gymnasium

www.vasagymnasium.fi

☐ MATTESTÖTEN: kortmatematikerna kan studera matematik på egen nivå med riktat stöd

☐ SAMARBETE med Idrottsakademi o. idrottsföreningar (bild): träna och studera samtidigt

☐ SAMARBETE över språkgränsen för bättre språkkunskaper samt positiva attityder

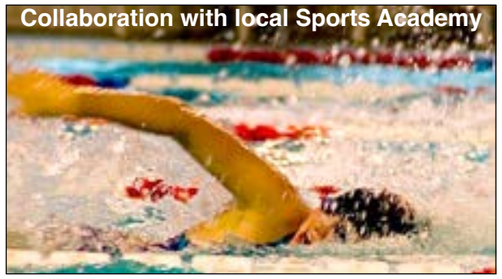

Vesannon yhtenäiskoulun lukio

www.vesanto.fi/lukio

☐ Yhteiset virtuaaliset opintojaksot lähilukioiden kanssa

☐ UUSI HIRSINEN KOULURAKENNUS 2021, AIKUISLUKIOtoimintaa

☐ LUONTOAIHEITA: eräretkeilyä, vesistön- ja maaperäntutk. kurssit Konneveden tutkimusasemalla

☐ Lukiostipendi 1000 € kaikille koulustamme valmistuneille ylioppilaille

☐ 49 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 13 (Ukraina, Latvia, Myanmar, Vietnam, Kiina)

Vetelin lukio

https://peda.net/veteli/lukio

☐ Ilmaiset KUNTOSALI, UIMAHALLI ja KANSALAISOPISTON KURSSIT

☐ ILMAINEN autokoulun B-kortin teoria- ja ajo-opetus

☐ Osa KESKIPOHJANMAAN URHEILUAKATEMIAA

☐ 50 opiskelijasta KANSAINVÄLISIÄ 9: 2 Myanmar, 1 Taiwan, 6 Kiina

https://www.youtube.com/watch?v=ds_LPUJmczE

Vieremän lukio

https://peda.net/vierema/vieremänlukio

☐ Jokaisen opiskelijan YKSILÖLLINEN OPINTOTARJOTIN, AKTIIVINEN OPISKELIJAKUNTA

☐ Vuotuinen opintomatka Keski-Europpaan

☐ JAPANIOPINTOJEN laaja kokonaisuus: kieli, historia, liikunta, opintomatka

☐ Mahdollisuus opiskella TEKNOLOGIAA JA YRITTÄJYYTTÄ metsäkonevalmistaja Ponssen tuella (kuva)

☐ Syksyn 2025 noin 42 opiskelijasta kaksi Thaimaasta

Viitasaaren lukio

https://peda.net/viitasaari/lukio

☐ SUOMEN PARAS KOULUKAMPUS: uimahalli, urheiluhalli, kuntosali, sisäurheiluhalli, elokuvateatteri, nuorisotalo, kirjasto

☐ MUSIIKKILINJA

☐ PELASTUS- JA TURVALLISUUSLINJA ainoana Suomessa

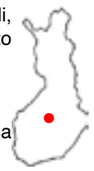

TRANSLATE into your language

Virtain lukio

www.virtainlukio.fi

☐ LÄÄKETIEDE- YMPÄRISTÖ- JA TEKNIIKKALINJA käsittäen yhteensä 55 op MA, FY, KE, BI koulukohtaisina:
- 2021 valmistuneet laboratoriotilat
- Ilmainen valmennus lääketieteellisiin ja DI-koulutuksiin
- pääsykoevalmennus sekä opinto-ohjaus myös ulkomaisiin lääketieteellisiin hakuihin

Vimpelin lukio

https://lukio.edu.vimpeli.fi

☐ TOISEN ASTEEN OPPILAITOSYHTEISTYÖ. Laaja tarjonta, esim. kuusi lyhyttä kieltä

☐ VETOAKATEMIA: ESPORTS-linja ja PALLOILULINJA, pesä- ja koripallo.

☐ EI KOEVIIKKOA

☐ KANSAINVÄLISYYS: Yhteistyötä Japaniin ja Ranskaan

Väinö Linnan lukio

www.vainolinnanlukio.fi

☐ OPISKELUHUOLTOPALVELUT koulussa joka päivä (psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja). Ilmainen KUNTOSALI, LUKIODIPLOMIT musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa

☐ YRITTÄJYYTTÄ: NY-toiminta, My Way -seminaari, Amazing Business Race jne...

☐ Vaihto-opiskelumahdollisuuksia mm. Saksa ja USA

☐ 78 opiskelijasta 5 Vietnamista ja 2 Kiinasta

☐ Erasmus+ -akkreditoinnin kautta laajentunut kv-toiminta, kumppanikoulu Saksassa, lisäksi vaihto-ohjelmia mm. USA:han ja Ranskaan

Virkby gymnasium

https://peda.net/lohja/lukiokoulutus/virkby-gymnasium

☐ Samarbete genom NÄTKURSER via distansgymnasiet GNet https://www.gnetkurser.com

☐ INTERNATIONELLA PROJEKT och RESOR

☐ GRÖN FLAGG (bild)

☐ ERASMUS+ projekt

Virolahden lukio

www.virolahti.fi/lukio

☐ RATSASTUSLINJA 26 op: mahdollisuus kehittyä ratsastajana yksilö- ja pienryhmävalmennuksissa

☐ OPETTAJAYHTEISTYÖ myös perusasteelle, ERITYISOPETTAJAN TUKI opintojen rinnalla

☐ STIPENDIT perintörahastosta, valmistuessa 500 e, lisäksi 100 e/60 op:stä vuodessa

☐ Kotitaloutta, teknistä työtä, urheilun yleisvalmennusta. ILMAINEN ASUMINEN mahdollinen. Opintomatka maailmalle -moduuli

☐ 40 opiskelijasta 8 kansainvälisiä (Venäjä 5, Ukraina 3)

Vörå samgymnasium

https://vorasamgymnasium.fi

☐ Hör till Finlands femton idrottsgymnasier. Har undervisning på svenska

☐ Ca 165 studerande från 30 olika kommuner

☐ Ca 17 tränare i 5 huvudgrenar och en handfull sidogrenar

☐ En allmän GYMNASIELINJE och idrottsgymnasium (särskild utbildningsuppgift i idrott) med tyngdpunkt på skidåkning, skidskytte, friidrott, fotboll och orientering

☐ Fysträning, mental träning och kostrådgivning som en del av idrottarens vardag. Träning och träningslära ingår i skolvardagen. Boende nära skolan

Ylistaron lukio

https://www.seinajoki.fi/kasvatus-ja-opetus/lukiokoulutus/ylistaron-lukio

☐ VAELLUSKURSSI, yö Seitsemisen kansallispuistossa

☐ TÄHTITIETEEN kurssi: retki paikalliseen observatorioon ja oma tähti-ilta

☐ 2. vlk:n 3 ruokalajin JUHLAPÄIVÄLLISET abeille vsta 1986: tarjoilu pöytiin, kynttilät, elävä musiikki, puheita ja kutsuvieraita

☐ TEEMAKURSSEJA: ”Det historiska Stockholm” (opintoretki Tukholmaan) ja ”Omaan kotiin”, teoriaa mm. asunnon hankkimisesta ja kotitaloutta opiskelijabudjetilla

Ylitornion yhteiskoulun lukio

www.ylitornionlukio.fi

☐ Toimiva DIGITAALINEN OPISKELUYMPÄRISTÖ: Apple Distinguished School 2024–27:
https://www.apple.com/education/k12/apple-distinguished-schools

☐ Oma PODCAST ”Aavan kutsu” löytyy mm. Spotifystä, oma MEDIAluokka

☐ ERASMUS+-akkreditointi 2021-2027: joka vuosi KANSAINVÄLISIÄ liikkuvuusHANKKEITA ja kieliMATKOJA

☐ Kansainvälisiä opiskelijoita mm. Vietnamista ja Myanmarista. **Presentation**: https://vimeo.com/952667448?share=copy

TRANSLATE into your language

Ähtärin lukio

https://peda.net/ahtari/lukio

☐ KANSAINVÄLISYYS-, MATKAILU- JA TALOUSOSAAMINEN soveltavana kurssikokonaisuutena yhteistyössä Helsingin Haaga-Helia-amk:n kanssa

To brush up your Finnish language or academic skills, spend a week or two together with your friends on Summer High School cources 2026 (pages 64–67)

Finnish Association of Small Secondary Schools
Annual seminars 1997 – 2026

				osanottajat:	lukioita	henk.
I	Parainen	1997	(strategia)		24	43
II	Sysmä	1998	(talous, etäopetus)		19	32
III	Lievestuore	1999	(arviointi, oppilaanohjaus)		15	23
IV	Parainen	2000	(laatu)		26	48
V	Padasjoki	2001	(esikuva-analyysi)		26	51
VI	Konnevesi	2002	(verkottuminen)		44	101
VII	Karttula	2003	(etäopiskelu)		46	105
VIII	Utajärvi	2004	(hallinto)		33	75
IX	Tikkakoski	2005	(uusi ops ja tuntijako)		40	95
X	Jurva	2006	(opiskelijahuolto)		30	84
XI	Ristiina	2007	(hallinto, verkostoituminen)		35	85
XII	Korpilahti	2008	(alueellisuus)		32	70
XIII	Paltamo	2009	(keskinäinen yhteistyö)		29	63
XIV	Lammi	2010	(hyvät käytännöt)		29	57
XV	Harjav / Nakkila	2011	(uudistuva lukio)		33	64
XVI	Loppi	2012	(sisäinen uudistuminen)		36	69
XVII	Nilsiä	2013	(arjen käytännöt)		40	80
XVIII	Akaa	2014	(2. aste muutoksessa)		28	62
XIX	Pietarsaari	2015	(yhteistyö)		46	72
XX	Iitti	2016	(uusi ops ja tiimityö)		23	48
XXI	Pyhäjoki	2017	(lukiot ja kuntauudistus)		24	48
XXII	Somero	2018	(lukiouudistus 2018)		30	58
XXIII	Petäjävesi	2019	(suuntana LOPS 2021)		55	100
XXIV	Lappeenranta	2020	peruutus (pandemia)		0	0
XXV	webinaari	2021	Pro Lukio ry:n kanssa		89	197
XXVI	Parkano	2022	(lukiolaisia kaukomailta)		40	92
XXVII	Sysmä	2023	(laatu ja kv-opiskelijat)		35	80
XXVIII	Kaustinen	2024	(kv-opiskelijat, tekoäly)		39	84
XXIX	Kitee	2025	(OPH-YTL-yhteistyö, kv)		30	73
XXX	Lapinlahti	16.–17.4.2026				

FASSS website https://www.jukkaomattila.fi –> Small schools

Traditional field games at the 2024 Summer High School course on Finnish language & culture

Summer High School courses summer 2026

Various Summer High School (Kesälukio) camps around Finland are organized from June to August, lasting from one to two weeks.

Some courses are available online and some as study trips abroad.

In a summer high school you can

- **complete high school courses** (study units)
- prep for upcoming high school studies and matriculation exam
- get acquainted with **subjects and themes according to your interest**
- improve your **Finnish or other languages**
- **make friends, enjoy team-building and free-time activities**
- gain motivation, enthusiasm and tips for further studies

https://kesalukio.fi https://kesalukio.fi/in-english

What are summer high schools all about?

Summer high schools, taking place during the Finnish summer months (June-August), are intensive and informal alternatives to regular school education. They are camp-like, lasting 1–2 weeks each and usually including full room and board and free time activities. Each one offers a unique variety of study subjects and courses to choose from. Some only have one option and are targeted to bring people together to study a common subject.

You will find these alternative schools in all parts of Finland, most of them located in beautiful unspoiled surroundings of folk high schools. Some summer high schools are organised abroad to promote cultural exchange and understanding, and in many cases language learning.

Who organises summer high schools

Some summer high schools are organised by the Summer High School Association (Kesälukioseura ry founded in 1965) together with its partnering community colleges, schools, municipalities and other organisations – always non-profit.

The association is a private, non-profit, state-subsidised organisation and it receives funds from the Ministry of Education and Culture and from STEA.

Who can attend?

Summer high schools generally welcome all 15–19-year-olds living in Finland with sufficient language skills to follow lessons in Finnish – with some exceptions. Certain summer high schools are international and require none or basic level Finnish skills only. Others take in adult students or students as young as 13 years.

Lessons in Finnish (S2) for expatriate and international youth are offered at THE kesälukio II and Suomen kielen ja kulttuurin kesälukio. You can study in English at the Baltic Sea Summer School, THE kesälukio I and II, Summer School by River Rhine and Summer School in Scotland.

What happens at a summer high school camp?

Students are encouraged to take active part and voice their needs and wishes, to make most of their summer high school program.

The program depends on the course aims. For example, effective and interactive language lessons may include exploring the local environment, arts, crafts, role-playing, podcast-making and exchange of ideas among students from different countries. In additon, a range of extracurricular activities and excursions are included in the course package. Popular evening activities include games, sitting around the campfire, swimming and sauna.

You can apply here: https://kesalukio.fi/apply-to-summer-high-school/

For further information, phone +358 40 757 0481 (office hours)

Summer High School courses 2026

Check for possible changes: kesalukio.fi **or** kesalukio.fi/in-english
For extra info: Phone +358 40 757 0481 (office hours)

Notice: In Summer High School courses, the students are supposed to communicate mainly in Finnish language (with a few exceptions in Swedish and English).

Domestic *Summer High Schools*

			(Topic abbreviations according to the Finnish national curriculum)	Registration deadline
Nuori Teatteri	31.5.–6.6.	Paltamo	ÄI/ILMAISUTAITO teatteri-ilmaisu (theater camp)	1.5.
Matikkakesälukio	31.5.–6.6.	Paltamo	MAA 1. ja 2. vuoden kertaus, sopii myös lukion aloittaville (math revision camp)	1.5.
Itämeri-kesälukio	1.–7.6.	Seili	Ekologia Itämeri-painotuksella, snorklaus	29.4
• Marine ecology, research and snorkeling camp on Seili island at the Southern Archipelago				
THE kesälukio I	9.–16.6.	Hartola	ENAabi, KU taidehistoriaa toisin (English revision and visual arts camp)	24.5.
Suomen kielen ja kulttuurin kesälukio	22.–28.7.	Hartola	S2, suomalainen yhteiskunta ja koulutusjärjestelmä (Finnish language and culture)	25.5.
THE kesälukio II	28.7.–4.8.	Hartola	S2 kertaus, ENA kertaus	21.6
• Revision courses in Finnish and English (with full board and free-time activities) at Itä-Hämeen opisto, Hartola				
Sommagymnasiet i östra Nyland	3.–8.8.	Borgå	MOabi, FINAabi, MABabi	10.6.

Online *Summer High Schools*

Kovien tieteiden etäkesälukio	22.6.–3.7.	FYabi, KEabi, BIabi, MAA, Abittikurssi (real-time physics, chemistry and biology courses)	1.6.
Matikan etäkesälukio	22.6.–3.7.	MAA 1. ja 2. vuoden kertaus, Abittikurssi (real-time math revision)	1.6.

Summer High Schools ***abroad***

Summer School by River Rhine	8.–15.6.	Wesel, Saksa	TO kansainvälinen toiminta (ecology, culture and history camp)	16.3.
Summer School in Scotland	23.6.–1.7.	Galashiels, Skotlanti	ENA8, EN suullinen kielitaito (oral English skills and Scottish culture camp)	15.4.
Språkbad på Gotland	11.–18.7.	Hemse, Ruotsi	RUB6, RUA8, RU suullinen kielitaito 29.4. (oral Swedish skills and culture camp)	29.4.